

Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals

BOE n.º 294, de 6 de desembre de 2018

GENERALITAT
VALENCIANA

Entrada en vigor: 07/12/2018

Text consolidat. Última actualització publicada el 21/02/2023

GENERALITAT
VALENCIANA

Generalitat Valenciana, 2023

Elaboració

Direcció General de Política Lingüística
i Gestió del Multilingüisme

Disseny de la coberta: Roberto Hoffman

Maquetació i impressió: Set i Set Impressors SL

Primera edició: abril, 2023

ISBN: 978-84-482-6813-8

DL: V-939-2023

INDEX

PREMBUL	13
TÍTOL I. Disposicions generals	25
Article 1. Objecte de la llei	25
Article 2. Àmbit d'aplicació dels títols I a IX i dels articles 89 al 94	25
Article 3. Dades de les persones difuntes	26
TÍTOL II. Principis de protecció de dades	27
Article 4. Exactitud de les dades	27
Article 5. Deure de confidencialitat	27
Article 6. Tractament basat en el consentiment de l'afectat	28
Article 7. Consentiment dels menors d'edat	28
Article 8. Tractament de dades per obligació legal, interès públic o exercici de poders públics	28
Article 9. Categories especials de dades	29
Article 10. Tractament de dades de naturalesa penal	29
TÍTOL III. Drets de les persones	30
CAPÍTOL I. Transparència i informació	30
Article 11. Transparència i informació a l'afectat	30
CAPÍTOL II. Exercici dels drets	31
Article 12. Disposicions generals sobre exercici dels drets	31
Article 13. Dret d'acció	31
Article 14. Dret de rectificació	32
Article 15. Dret de supressió	32
Article 16. Dret a la limitació del tractament	32
Article 17. Dret a la portabilitat	32
Article 18. Dret d'oposició	33
TÍTOL IV. Disposicions aplicables a tractaments concrets	33
Article 19. Tractament de dades de contacte, d'empresaris individuals i de professionals liberals	33

Article 20. Sistemes d'informació creditícia	33
Article 21. Tractaments relacionats amb la realització de determinades operacions mercantils	35
Article 22. Tractaments amb fins de videovigilància	35
Article 23. Sistemes d'exclusió publicitària	36
Article 24. Tractament de dades per a la protecció de les persones que informen sobre infraccions normatives	37
Article 25. Tractament de dades en l'àmbit de la funció estadística pública	37
Article 26. Tractament de dades amb finalitats d'arxiu en interès públic per part de les administracions públiques	38
Article 27. Tractament de dades relatives a infraccions i sancions administratives	38
TÍTOL V. Responsable i encarregat del tractament	39
CAPÍTOL I. Disposicions generals. Mesures de responsabilitat activa	39
Article 28. Obligacions generals del responsable i encarregat del tractament	39
Article 29. Suplents de corresponsabilitat en el tractament	40
Article 30. Representants dels responsables o encarregats del tractament no establits a la Unió Europea	40
Article 31. Registre de les activitats de tractament	41
Article 32. Bloqueig de les dades	41
CAPÍTOL II. Encarregat del tractament	42
Article 33. Encarregat del tractament	42
CAPÍTOL III. Delegat de protecció de dades	43
Article 34. Designació del delegat de protecció de dades	43
Article 35. Qualificació del delegat de protecció de dades	44
Article 36. Posició del delegat de protecció de dades	44
Article 37. Intervenció del delegat de protecció de dades en cas de reclamació davant de les autoritats de protecció de dades	45
CAPÍTOL IV. Codis de conducta i certificació	46
Article 38. Codis de conducta	46
Article 39. Acreditació d'institucions de certificació	47
TÍTOL VI. Transferències internacionals de dades	47
Article 40. Règim de les transferències internacionals de dades	47

Article 41. Supòsits d'adopció per part de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades	48
Article 42. Supòsits sotmesos a una autorització prèvia de les autoritats de protecció de dades	48
Article 43. Supòsits sotmesos a la informació prèvia a l'autoritat de protecció de dades competent	49
TÍTOL VII. Autoritats de protecció de dades	49
CAPÍTOL I. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades	49
Secció 1a. Disposicions generals	49
Article 44. Disposicions generals	49
Article 45. Règim jurídic	50
Article 46. Règim econòmic pressupostari i de personal	50
Article 47. Funcions i potestats de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades	51
Article 48. La presidència de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades	51
Article 49. El Consell Consultiu de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades	53
Article 50. Publicitat	54
Secció 2a. Potestats d'investigació i plans d'auditoria preventiva	54
Article 51. l'habitatge i personal competent	54
Article 52. Deure de col·laboració	55
Article 53. Abast de l'activitat d'investigació	56
Article 54. Plans d'auditoria	57
Secció 3a. Altres potestats de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades	57
Article 55. Potestats de regulació Circulars de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades	57
Article 56. Acció exterior	57
CAPÍTOL II. Autoritats autonòmiques de protecció de dades	59
Secció 1a. Disposicions generals	59
Article 57. Autoritats autonòmiques de protecció de dades	59
Article 58. Cooperació institucional	59
Article 59. Tractaments contraris al Reglament (UE) 2016/679	60
Secció 2a. Coordinació en el marc dels procediments que estableix el Reglament (UE) 2016/679	60

Article 60. Coordinació en cas d'admissió d'un dictamen per part del Comitè Europeu de Protecció de Dades	60
Article 61. Intervenció en cas de tractaments transfronterers	60
Article 62. Coordinació en cas de resolució de conflictes per part del Comitè Europeu de Protecció de Dades	61

TÍTOL VIII . Procediments en cas de possible vulneració de la normativa de protecció de dades	62
Article 63. Règim jurídic	62
Article 64. Manera d'iniciar el procediment i duració	62
Article 65. Admissió i tramit de les reclamacions	63
Article 66. Determinació de l'àmbit territorial	64
Article 67. Actuacions privades d'investigació	65
Article 68. Acord d'arbitratge del procediment per a l'exercici de la potestat sancionadora	65
Article 69. Mesures provisionals i de garantia dels drets	65

TÍTOL IX . Règim sancionador	66
Article 70. Subjectes responsables	66
Article 71. Infraccions	66
Article 72. Infraccions considerades molt greus	67
Article 73. Infraccions considerades greus	68
Article 74. Infraccions considerades lleus	71
Article 75. Interrupció de la prescripció de la infracció	73
Article 76. Sancions i mesures correctives	73
Article 77. Règim aplicable a determinades categories de responsables o encarregats del tractament	74
Article 78. Prescripció de les sancions	75

TÍTOL X . Garantia dels drets digitals	76
Article 79. Els drets en línia digital	76
Article 80. Dret a la neutralitat d'Internet	76
Article 81. Dret d'accessió universal a Internet	76
Article 82. Dret a la seguretat digital	76
Article 83. Dret a l'educació digital	77
Article 84. Protecció dels menors en Internet	77
Article 85. Dret de rectificació a Internet	78

Article 86. Dret a l'actualització d'informacions en mitjans de comunicació digitals	78
Article 87. Dret a la intimitat i a de dispositius digitals en l'habitatge laboral	78
Article 88. Dret a la desconnexió digital en l'habitatge laboral	79
Article 89. Dret a la intimitat davant de l'ús de dispositius de videovigilància i de gravació de sons al lloc de treball	79
Article 90. Dret a la intimitat davant de la utilització de sistemes de geolocalització en l'habitatge laboral	80
Article 91. Drets digitals en la negociació col·lectiva	80
Article 92. Protecció de dades dels menors en Internet	80
Article 93. Dret a l'oblit en cerques d'Internet	81
Article 94. Dret a l'oblit en serveis de xarxes socials i serveis equivalents	81
Article 95. Dret de portabilitat en serveis de xarxes socials i serveis equivalents	82
Article 96. Dret al testament digital	82
Article 97. Polítiques d'impuls dels drets digitals	83
Disposició addicional primera. Mesures de seguretat en l'habitatge del sector públic	84
Disposició addicional segona. Protecció de dades i transparència i accés a la informació pública	84
Disposició addicional tercera. Càlcul de terminis	84
Disposició addicional quarta. Procediment en relació amb les competències que atribueixen a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades altres lleis	85
Disposició addicional cinquena. Autorització judicial en relació amb decisions de la Comissió Europea en matèria de transferència internacional de dades	85
Disposició addicional sisena. Incorporació de deutes a sistemes d'informació creditícia	85
Disposició addicional setena. Identificació dels interessats en les notificacions per mitjà d'anuncis i publicacions directes administratius	86
Disposició addicional huitena. Potestat de verificació de les administracions públiques	86
Disposició addicional novena. Tractament de dades personals en relació amb la notificació d'incident de seguretat	86

Disposició addicional desena. Comunicacions de dades per part dels subjectes que enumera l'article 77.1	87
Disposició addicional onzena. Privacitat en les comunicacions electròniques	87
Disposició addicional dotzena. Disposicions específiques aplicables als tractaments dels registres de personal del sector públic	87
Disposició addicional tretzena. Transferències internacionals de dades tributàries	87
Disposició addicional catorzena. Normes dictades en desplegament de l'article 13 de la Directiva 95/46/CE	88
Disposició addicional quinzena. Requeriment d'informació per part de la Comissió Nacional del Mercat de Valors	88
Disposició addicional setzena. Pràctiques agressives en matèria de protecció de dades	88
Disposició addicional dessetena. Tractaments de dades de salut	89
Disposició addicional diuitena. Criteris de seguretat	92
Disposició addicional dinovena. Drets dels menors davant d'Internet	92
Disposició addicional vintena. Especialitats del règim jurídic de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades	92
Disposició addicional vint-i-unena. Educació digital	92
Disposició addicional vint-i-dosena. Accés als arxius públics i eclesíastics	93
Disposició transitòria primera. Estatut de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades	93
Disposició transitòria segona. Codis tipus inscrits en les autoritats de protecció de dades de conformitat amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal	93
Disposició transitòria tercera. Règim transitori dels procediments	93
Disposició transitòria quarta. Tractaments sotmesos a la Directiva (UE) 2016/680	94
Disposició transitòria cinquena. Contractes d'encarregat del tractament	94
Disposició transitòria sisena. Reutilització amb finalitats d'investigació en matèria de salut i biomèdica de dades personals recollides abans de l'entrada en vigor d'aquesta llei orgànica	94
Disposició derogatòria única. Derogació normativa	94
Disposició final primera. Naturalesa d'aquesta llei	95
Disposició final segona. Àmbol competencial	95

Disposició final tercera. Modificació de la Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, del règim electoral general	96
Disposició final quarta. Modificació de la Llei orgànica 6/1985, de 2 de juliol, del poder judicial	97
Disposició final cinquena. Modificació de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat	98
Disposició final sisena. Modificació de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa	98
Disposició final setena. Modificació de la Llei 1/2000, de 7 de gener, de enjudiciament civil	100
Disposició final huitena. Modificació de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, de universitats	101
Disposició final novena. Modificació de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació mèdica	101
Disposició final desena. Modificació de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació	102
Disposició final onzena. Modificació de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern	102
Disposició final dotzena. Modificació de la Llei 39/2015, de 2 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques	103
Disposició final tretzena. Modificació del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors	104
Disposició final catorzena. Modificació del text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic	104
Disposició final quinzena. Desplegament normatiu	104
Disposició final setzena. Entrada en vigor	104

**Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció
de dades personals i garantia dels drets digitals**

PREMBUL

I

La protecció de les persones físiques en relació amb el tractament de dades personals és un dret fonamental protegit en l'article 18.4 de la Constitució Espanyola. D'aquesta manera, la nostra constitució ha ser pionera en el reconeixement del dret fonamental a la protecció de dades personals quan va disposar que la llei limitaria l'ús de la informació per a garantir l'honor i la intimitat personal i familiar dels ciutadans i el ple exercici dels seus drets. Es feia ressò així dels treballats duts a terme des de finals de la dècada de 1960 en el Consell d'Europa i de les poques disposicions legals adoptades en països del nostre entorn.

El Tribunal Constitucional va assenyalar en la Sentència 94/1998, de 4 de maig, que ens trobem davant d'un dret fonamental a la protecció de dades pel qual es garanteix a la persona el control sobre les seues dades, qualsevol dada personal, i sobre el seu ús i destinació per a evitar el risc il·lícit d'aquestes o lesiu per a la dignitat i els drets dels afectats; d'aquesta manera, el dret a la protecció de dades es configura com una facultat del ciutadà per a oposar-se al fet que determinades dades personals s'usen per a finalitats diferents d'aquella que en va justificar l'obtenció. D'altra banda, en la Sentència 292/2000, de 30 de novembre, el considera un dret autònom i independent que consisteix en un poder de disposició de control sobre les dades personals que faculta la persona per a decidir quines d'aquestes dades vol proporcionar a un tercer, siga l'Estat o un particular, o quines pot obtenir aquest tercer, i que també permet a l'individu saber qui posseeix aquestes dades personals i per a què amb la possibilitat d'oposar-se a aquesta possessió.

En l'àmbit legislatiu, la concreció i el desplegament del dret fonamental de protecció de les persones físiques en relació amb el tractament de dades personals va tindre lloc en l'origen mitjançant l'aprovació de la Llei orgànica 5/1992, de 29 d'octubre, reguladora del tractament automatitzat de dades personals, coneguda com a LORTAD. La Llei orgànica 5/1992 va ser reemplaçada per la Llei orgànica 15/1999, de 5 de desembre, de protecció de dades personals, a fi de transposar

al nostre dret la Directiva 95/46/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 24 d'octubre de 1995, relativa a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades. Aquesta llei orgànica va suposar una segona fita en l'evolució de la regulació del dret fonamental a la protecció de dades a Espanya i es va complementar amb una jurisprudència cada vegada més abundant procedent dels òrgans de la jurisdicció contenciosa administrativa.

D'altra banda, també es recull en l'article 8 de la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea i en l'article 16.1 del Tractat de funcionament de la Unió Europea. Anteriorment, en l'àmbit europeu, s'havia adoptat la Directiva 95/46/CE esmentada, l'objecte de la qual era procurar que la garantia del dret a la protecció de dades personals no suposara un obstacle a la lliure circulació de les dades en el si de la Unió i establia així un espai comú de garantia del dret que, alhora, assegurara que en cas de transferència internacional de les dades el seu tractament al país de destinació estiguera protegit per salvaguardes adequades a les previstes en la mateixa directiva.

II

En els últims anys de la dècada passada es van intensificar els impulsos que tendien a aconseguir una regulació més uniforme del dret fonamental a la protecció de dades en el marc d'una societat cada vegada més globalitzada. Així es van adoptar en diferents institucies internacionals propostes per a la reforma del marc vigent. I en aquest marc, la Comissió va llançar el 4 de novembre de 2010 la seua comunicació titulada "Un enfocament global de la protecció de les dades personals a la Unió Europea" que constitueix el germen de la reforma posterior del marc de la Unió Europea. Al mateix temps, el Tribunal de Justícia de la Unió ha adoptat al llarg dels últims anys una jurisprudència que resulta fonamental en la seua interpretació.

L'última fita en aquesta evolució va tindre lloc amb l'adopció del Reglament (UE) 2016/679, del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de les seues dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades), així com de la Directiva (UE) 2016/680, del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relativa a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals per part de les autoritats competents per a finalitats de prevenció

investigació, detecció, enjudiciament d'infraaccions penals o d'execució de sancions penals, i a la lliure circulació d'aquestes dades i per la qual es deroga la Decisió marc 2008/977/JAI del Consell.

III

El Reglament general de protecció de dades pretén, amb la seua eficàcia directa, superar els obstacles que van impedir la finalitat harmonitzadora de la Directiva 95/46/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 24 d'octubre de 1995, relativa a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades. La transposició de la directiva per part dels estats membres s'ha plasmat en un mosaic normatiu amb perfils irregulars en el conjunt de la Unió Europea, fet que, finalment, ha conduït al fet que hi haja diferències apreciables en la protecció dels drets dels ciutadans.

Així mateix, s'han donat noves circumstàncies, principalment l'augment dels fluxos transfronterers de dades personals a conseqüència del funcionament del mercat interior, els reptes plantejats per la ràpida evolució tecnològica i la globalització que ha fet que les dades personals siguin el recurs fonamental de la societat de la informació. El caràcter central de la informació personal té aspectes positius, perquè permet nous serveis i millors, productes o descobriments científics. Però també té riscos, atès que les informacions sobre els individus es multipliquen exponencialment, són més accessibles, per part de més actors, i cada vegada són més difícils de processar, mentre que és més difícil el control de la seua destinació.

El Reglament general de protecció de dades suposa revisar les bases legals del model europeu de protecció de dades més enllà d'una mera actualització de la normativa vigent. Reforça la seguretat jurídica i la transparència alhora que permet que les seues normes siguin especificades o restringides pel dret dels estats membres en la mesura en què siga necessari per raons de coherència i perquè les disposicions nacionals siguin comprensibles per als destinataris. Així, el Reglament general de protecció de dades conté un bon nombre d'habilitacions, i també imposicions, als estats membres, a fi de regular determinades matèries, i permet fins i tot en el considerant 8, i a diferència del que constitueix un principi general del dret de la Unió Europea, que, quan les seues normes hagen de ser especificades, interpretades o, excepcionalment, restringides pel dret dels estats membres, aquests tinguen la possibilitat d'incorporar al dret nacional previsions

contingudes específicament en el reglament, en la mesura en qu'és necessari per raons de coherència i comprensió.

En aquest punt, s'ha de subratllar que no s'exclou cap intervenció del dret intern en els àmbits concernits pels reglaments europeus. Al contrari, aquesta intervenció pot ser procedent, fins i tot necessària, tant per a la depuració de l'ordenament nacional com per al desplegament o el complement del reglament de què es tracte. Així, el principi de seguretat jurídica, en el vessant positiu, obliga els estats membres a integrar l'ordenament europeu en l'interior d'una manera prou clara i precisa per a permetre el coneixement ple tant per part dels operadors jurídics com dels mateixos ciutadans, mentre que, en el vessant negatiu, implica l'obligació per als estats d'eliminar situacions d'incertesa derivades de l'existència de normes en el dret nacional incompatibles amb l'europeu. D'aquest segon vessant, s'infereix l'obligació consegüent de depurar l'ordenament jurídic. En definitiva, el principi de seguretat jurídica obliga al fet que la normativa interna que siga incompatible amb el dret de la Unió Europea quede eliminada definitivament mitjançant disposicions internes de caràcter obligatori que tinguin el mateix valor jurídic que les disposicions internes que s'hagen de modificar i sentències del Tribunal de Justícia de 23 de febrer de 2006, afer *Comissió vs. Espanya*; de 13 de juliol de 2000, afer *Comissió vs. França*; i de 15 d'octubre de 1986, afer *Comissió vs. Itàlia*. Finalment, els reglaments, malgrat la seua característica d'aplicabilitat directa, en la pràctica poden exigir altres normes internes complementàries per a fer-ne plenament efectiva l'aplicació. En aquest sentit, més que d'incorporació caldria parlar de desplegament o complement del dret de la Unió Europea.

L'adaptació al Reglament general de protecció de dades, que és aplicable a partir del 25 de maig de 2018, segons estableix en l'article 99, requereix, en suma, elaborar una nova llei orgànica que substitueixca l'actual. En aquesta tasca s'han preservat els principis de bona regulació atès que es tracta d'una norma necessària per a adaptar l'ordenament espanyol a la disposició europea esmentada i proporcional a aquest objectiu, atès que la seua raó d'èxit és procurar seguretat jurídica.

IV

Internet, d'altra banda, s'ha convertit en una realitat omnipresent tant en la nostra vida personal com col·lectiva. Una gran part de la nostra activitat professional, econòmica i privada es du a terme a la xarxa i adquireix una importància fonamental tant per a la comunicació humana com per al desenvolupament de la

nostra vida en societat. Ja en els anys noranta, i conscients de l'impacte que produiria Internet a les nostres vides, els pioners de la xarxa van proposar elaborar una declaració dels drets de l'home i del ciutadà en Internet.

Hui identifiquem amb molta claredat els riscos i les oportunitats que el mitjà de les xarxes ofereix a la ciutadania. Correspon als poders públics impulsar polítiques que facen efectius els drets de la ciutadania a Internet amb la promoció de la igualtat dels ciutadans i dels grups en què s'integren per a fer possible el ple exercici dels drets fonamentals en la realitat digital. La transformació digital de la nostra societat ja és una realitat en el nostre desenvolupament present i futur, tant en l'àmbit social com econòmic. En aquest context, països del nostre entorn ja han aprovat normativa que reforça els drets digitals de la ciutadania.

Els constituents de 1978 ja van intuir l'enorme impacte que els avanços tecnològics provocarien en la nostra societat i, en particular, en el gaudi dels drets fonamentals. Una desitjable futura reforma de la Constitució hauria d'incloure entre les seues prioritats l'actualització de la Constitució a l'era digital i, específicament, hauria d'eleva a rang constitucional una nova generació de drets digitals. Però mentre no s'emprenga aquest repte, el legislador ha d'abordar el reconeixement d'un sistema de garantia dels drets digitals que, inequívocament, tindrà ancoratge en el manament que imposa l'apartat quart de l'article 18 de la Constitució Espanyola i que, en alguns casos, ja ha perfilat la jurisprudència ordinària, constitucional i europea.

V

Aquesta llei orgànica consta de 97 articles estructurats en 10 títols, 22 disposicions addicionals, 6 disposicions transitòries, 1 disposició derogatòria i 16 disposicions finals.

El títol I, relatiu a les disposicions generals, comença regulant l'objecte de la llei orgànica, que és de conformitat amb el que s'ha indicat, doble. Així, en primer lloc, es pretén aconseguir l'adaptació de l'ordenament jurídic espanyol al Reglament (UE) 2016/679, del Parlament Europeu i el Consell, de 27 d'abril de 2016, Reglament general de protecció de dades, i completar-ne les disposicions. Alhora, estableix que el dret fonamental de les persones físiques a la protecció de dades personals, emparat per l'article 18.4 de la Constitució, s'ha d'exercir d'acord amb el que estableixen el Reglament (UE) 2016/679 i aquesta llei orgànica. Les comunitats autònomes tenen competències de desplegament normatiu i execució del dret fonamental a la protecció de dades personals en el seu àmbit d'activitat

i a les autoritats autonòmiques de protecció de dades que es creen els correspon contribuir a garantir aquest dret fonamental de la ciutadania. En segon lloc, és també objecte de la llei garantir els drets digitals de la ciutadania, a l'empara del que disposa l'article 18.4 de la Constitució.

Destaca la innovadora regulació de les dades referides a les persones difuntes, atès que, després d'excloure de l'àmbit d'aplicació de la llei el seu tractament, es permet que les persones vinculades al difunt per raons familiars o de fet o els seus hereus puguin sol·licitar l'accés a aquelles, així com la seua rectificació o supressió si és el cas, ajustant-se a les instruccions del difunt. També exclou de l'àmbit d'aplicació els tractaments que es registren per disposicions específiques, en referència, entre d'altres, a la normativa que transposa la Directiva (UE) 2016/680 esmentada, i es preveu en la disposició transitòria quarta l'aplicació a aquests tractaments de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, fins que s'aprove la normativa esmentada.

En el títol II, Principis de protecció de dades, s'estableix que, a l'efecte del Reglament (UE) 2016/679, no són imputables al responsable del tractament, sempre que aquest haja adoptat totes les mesures raonables perquè se suprimisquen o rectifiquen sense dilació la inexactitud de les dades obtingudes directament de l'afectat, quan haja rebut les dades d'un altre responsable en virtut de l'exercici per part de l'afectat del dret a la portabilitat, o quan el responsable els obtinga del mediador o l'intermediari quan les normes aplicables al sector d'activitat a què pertanga el responsable del tractament establisquen la possibilitat d'intervenir d'un intermediari o mediador o quan les dades s'hagen obtingut d'un registre públic. També es recull expressament el deure de confidencialitat, el tractament de dades emparat per la llei, les categories especials de dades i el tractament de dades de naturalesa penal, s'indica específicament al consentiment, que ha de procedir d'una declaració d'una clara acció afirmativa de l'afectat, amb l'exclusió del que es coneixia com a consentiment típic i s'indica que el consentiment de l'afectat per a una pluralitat de finalitats cal que conste de manera específica i inequívoca que s'atorga per a totes, i es manté en catorze anys l'edat a partir de la qual el menor pot prestar el consentiment.

Així mateix, es regulen les possibles habilitacions legals per al tractament fonamentades en el compliment d'una obligació legal exigible al responsable, en els termes que preveu el Reglament (UE) 2016/679, quan així ho preveja una norma de dret de la Unió Europea o una llei, que pot determinar les condicions generals del tractament i els tipus de dades objecte d'aquest, així com les cessions que siguin procedents a conseqüència del compliment de l'obligació legal. Aquest és el cas, per exemple, de les bases de dades regulades per llei i gestionades

per autoritats públiques que responen a objectius específics de control de riscos i solvència, supervisió i inspecció del tipus de la Central d'Informació de Riscos del Banc d'Espanya que regula la Llei 44/2002, de 22 de novembre, de mesures de reforma del sistema financer, o de les dades, els documents i les informacions de caràcter reservat que consten en poder de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions de conformitat amb el que preveu la Llei 20/2015, de 14 de juliol, d'ordenació i supervisió i solvència de les entitats asseguradores i reasseguradores.

Igualment es poden imposar condicions especials al tractament, com ara l'adopció de mesures addicionals de seguretat o altres, quan així derive de l'exercici de potestats públiques o del compliment d'una obligació legal i només pot considerar fonamentat en el compliment d'una missió duta a terme en interès públic o en l'exercici de poders públics conferits al responsable, en els termes que preveu el reglament europeu, quan derive d'una competència atribuïda per la llei. I es manté la prohibició de consentir tractaments amb la finalitat principal d'emmagatzemar informació identificativa de determinades categories de dades especialment protegides, fet que no impedeix que aquestes puguin ser objecte de tractament en els altres casos que preveu el Reglament (UE) 2016/679. Així, per exemple, la prestació del consentiment no dona cobertura a la creació de llistes negres de sindicalistes, si bé les dades d'afiliació sindical poden ser tractades per l'empresari per a fer possible l'exercici dels drets dels treballadors a l'empara de l'article 9.2.b del Reglament (UE) 2016/679 o pels mateixos sindicats en els termes de l'article 9.2.d de la mateixa norma europea.

També en relació amb el tractament de categories especials de dades, l'article 9.2 consagra el principi de reserva de llei per a la seua habilitació en els casos que preveu el Reglament (UE) 2016/679. Aquesta previsió no només comprèn les disposicions que es puguin adoptar en el futur, sinó que permet exceptuar-ne les diferents habilitacions legals existents actualment, tal com indica específicament, respecte de la legislació sanitària i asseguradora, la disposició addicional dessetena. El Reglament general de protecció de dades no afecta aquestes habilitacions, que continuen plenament vigents, i permet fins i tot portar-ne a terme una interpretació extensiva, com succeeix, en particular, pel que fa a l'abast del consentiment de l'afectat o l'afecta de les seues dades sense consentiment en l'àmbit de la investigació biomèdica. A aquest efecte, l'apartat 2 de la disposició addicional dessetena introdueix una sèrie de previsions encaminades a garantir l'exercici adequat de la investigació en matèria de salut, i en particular la biomèdica, i pondera els beneficis indubtables que aquesta aporta a la societat amb les degudes garanties del dret fonamental a la protecció de dades.

El títol III, dedicat als drets de les persones, adapta al dret espanyol el principi de transparència en el tractament del reglament europeu, que regula el dret dels afectats a ser informats sobre el tractament i recull la denominada informació per capes i ja generalment acceptada en hàbits com el de la videovigilància o la instal·lació de dispositius d'emmagatzematge massiu de dades (com ara les galletes), amb l'obligació de facilitar a l'afectat la informació bàsica, si bé amb la indicació d'una adreça electrònica o un altre mitjà que permeta accedir de manera senzilla i immediata a la resta d'informació.

Es fa i s'en aquest títol de l'habilitació que permet el considerant 8 del Reglament (UE) 2016/679 per a complementar el seu règim, amb la garantia de l'estructura sistemàtica adequada del text. A continuació la llei orgànica preveu els drets d'accés, de rectificació, de supressió, d'oposició, el dret a la limitació del tractament i el dret a la portabilitat.

En el títol IV es recullen disposicions aplicables a tractaments concrets i s'incorpora una sèrie de casos que en cap cas s'ha de considerar exhaustiva de tots els tractaments lícits. Dins d'aquests cal apreciar, en primer lloc, aquells respecte dels quals el legislador estableix una presumpció *juris tantum* de prevalència de l'interès legítim del responsable quan es porten a terme amb una sèrie de requisits, fet que no exclou la licitud d'aquest tipus de tractaments quan no es compleixen estrictament les condicions que preveu el text, si bé en aquest cas el responsable ha de portar a terme la ponderació exigible legalment, atès que no es presumeix la prevalència del seu interès legítim. Juntament amb aquests casos, se'n recullen d'altres, com ara la videovigilància, els fitxers d'exclusió publicitària o els sistemes de denúncies internes en què la licitud del tractament prové de l'existència d'un interès públic, en els termes que estableix l'article 6.1. e del Reglament (UE) 2016/679. Finalment, es fa referència en aquest títol a la licitud d'altres tractaments regulats en el capítol IX del reglament, com els relacionats amb la funció esportiva o amb finalitats d'arxiu d'interès general. En tot cas, el fet que el legislador es referisca a la licitud dels tractaments no enerva l'obligació dels responsables d'adoptar totes les mesures de responsabilitat activa que estableixen el capítol IV del reglament europeu i el títol V d'aquesta llei orgànica.

El títol V es refereix al responsable i a l'encarregat del tractament. Cal tindre en compte que la novetat més gran que presenta el Reglament (UE) 2016/679 és la evolució d'un model basat, fonamentalment, en el control del compliment a un altre que descansa en el principi de responsabilitat activa, fet que exigeix una valoració prèvia per part del responsable o de l'encarregat del tractament del risc que pugui generar el tractament de les dades personals per, a partir d'aquesta valoració, adoptar les mesures que escaiguin. Amb la finalitat d'el·lucidar aquestes

novetats, la llei orgànica manté la mateixa denominació del capítol IV del reglament i divideix l'articulat en quatre capítols dedicats, respectivament, a les mesures generals de responsabilitat activa, al rol de l'encarregat del tractament, a la figura del delegat de protecció de dades i als mecanismes d'autoregulació i certificació. La figura del delegat de protecció de dades adquireix una importància destacada en el Reglament (UE) 2016/679 i així ho recull la llei orgànica, que parteix del principi que pot tindre un caràcter obligatori o voluntari, estar o no integrat en l'organització del responsable o encarregat i ser tant una persona física com una persona jurídica. La designació del delegat de protecció de dades s'ha de comunicar a l'autoritat de protecció de dades competent. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades ha de mantindre una relació pública i actualitzada dels delegats de protecció de dades, accessible per a qualsevol persona. Els coneixements en la matèria es poden acreditar mitjançant esquemes de certificació. Així mateix, no se'ls pot remoure, excepte en els casos de dol o negligència greu. Cal destacar que el delegat de protecció de dades permet configurar un mitjà per a la resolució amistosa de reclamacions, atès que l'interessat pot reproduir davant seu la reclamació que no atenga el responsable o encarregat del tractament.

El títol VI, relatiu a les transferències internacionals de dades, adapta el que preveu el Reglament (UE) 2016/679 i es refereix a les especialitats relacionades amb els procediments a través dels quals les autoritats de protecció de dades poden aprovar models contractuals o normes corporatives vinculants, casos d'autorització d'una determinada transferència, o informació prèvia.

El títol VII es dedica a les autoritats de protecció de dades, que seguint el manament del Reglament (UE) 2016/679 s'han d'establir per llei nacional. Mantinent l'esquema que s'havia recollit en els seus antecedents normatius, la llei orgànica regula el rol de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades i reflecteix l'existència de les autoritats autonòmiques de protecció de dades i la cooperació necessària entre les autoritats de control. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades es configura com una autoritat administrativa independent d'acord amb la Llei 40/2015, de 12 de desembre, de règim jurídic del sector públic, que es relaciona amb el Govern a través del Ministeri de Justícia.

El títol VIII regula els procediments en cas de possible vulneració de la normativa de protecció de dades. El Reglament (UE) 2016/679 estableix un sistema innovador i complex, i evoluciona cap a un model de finestra única en què hi ha una autoritat de control principal i altres autoritats interessades. També estableix un procediment de cooperació entre autoritats dels estats membres i, en cas de discrepància, es preveu la decisió vinculant del Comitè Europeu de Protecció de Dades. En conseqüència, amb caràcter previ a la tramitació de qualsevol

procediment, és necessari determinar si el tractament té caràcter transfronterer o no i, en cas que en tinga, quina autoritat de protecció de dades s'ha de considerar principal.

La regulació es limita a delimitar el règim jurídic; la iniciació dels procediments, amb la possibilitat que l'Agència Espanyola de Protecció de Dades trameta la reclamació al delegat de protecció de dades o als òrgans o les entitats que tinguen a càrrec seu la resolució extrajudicial de conflictes de conformitat amb el que s'establisca en un codi de conducta; la inadmissió de les reclamacions; les actuacions privades d'investigació; les mesures provisionals, entre les quals destaca l'ordre de bloqueig de les dades; i el termini de tramitació dels procediments i, si és el cas, la seua suspensió. Les especialitats del procediment es remeten al desplegament reglamentari.

El títol IX, que preveu el règim sancionador, parteix del fet que el Reglament (UE) 2016/679 estableix un sistema de sancions o actuacions correctives que permet un ampli marge d'apreciació. En aquest marc, la llei orgànica descriu les conductes típiques i estableix la distinció entre infraccions molt greus, greus i lleus, prenent en consideració la diferenciació que el Reglament general de protecció de dades estableix quan fixa la quantia de les sancions. La categorització de les infraccions s'introdueix només a l'efecte de determinar els terminis de prescripció de la descripció de les conductes típiques típicament com a únic objecte l'enumeració de manera exemplificativa d'alguns dels actes sancionables que s'han d'entendre inclosos dins dels tipus generals que estableix la norma europea. La llei orgànica regula els casos d'interrupció de la prescripció a partir de l'exigència constitucional del coneixement dels fets que s'imputen a la persona, però tenint en compte la problemàtica derivada dels procediments establits en el reglament europeu, en funció del fet que el procediment el tramite exclusivament l'Agència Espanyola de Protecció de Dades o que s'acudisca al procediment coordinat de l'article 60 del Reglament general de protecció de dades.

El Reglament (UE) 2016/679 estableix amplis marges per a determinar la quantia de les sancions. La llei orgànica aprofita la clàusula residual de l'article 83.2 de la norma europea, referida als factors agreujants o atenuants, per a aclarir que, entre els elements que cal tindre en compte, es poden incloure els que ja apareixien en l'article 45.4 i 5 de la Llei orgànica 15/1999, i que ja coneixen els operadors jurítics.

Finalment, el títol X d'aquesta llei empra la tasca de reconèixer i garantir un elenc de drets digitals dels ciutadans de conformitat amb el manament que estableix la Constitució. En particular, s'ha objecte de regulació els drets i les llibertats predicables en l'entorn d'internet com ara la neutralitat de la xarxa i

l'accés universal o els drets a la seguretat i l'educació digital així com els drets a l'oblit, a la portabilitat i al testament digital. Ocupa un lloc rellevant el reconeixement del dret a la desconnexió digital en el marc del dret a la intimitat en l'ús de dispositius digitals en l'habitatge laboral i la protecció dels menors a Internet. Finalment, és destacable la garantia de la llibertat d'expressió i el dret a l'acclarament d'informacions en mitjans de comunicació digitals.

Les disposicions addicionals es refereixen a qüestions com ara les mesures de seguretat en l'habitatge del sector públic, la protecció de dades i la transparència i accés a la informació pública, el càlcul de terminis, l'autorització judicial en matèria de transferències internacionals de dades, la protecció davant de pràctiques abusives que puguin dur a terme certs operadors, o els tractaments de dades de salut, entre d'altres.

De conformitat amb la disposició addicional catorzena, la normativa relativa a les excepcions i les limitacions en l'exercici dels drets que haja entrat en vigor abans de la data d'aplicació del reglament europeu, i en particular els articles 23 i 24 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, continua vigent mentre no siga expressament modificada, substituïda o derogada. La pervivència d'aquesta normativa suposa la continuïtat de les excepcions i les limitacions que continuen que se'n produïssa la reforma o l'abrogació si bé referida als drets tal com es regulen en el Reglament (UE) 2016/679 i en aquesta Llei orgànica. Així per exemple, en virtut de la disposició addicional esmentada, les administracions tributàries responsables dels fitxers de dades amb transcendència tributària a què es refereix l'article 95 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, poden denegar, en relació amb aquestes dades, l'exercici dels drets a què es refereixen els articles 15 a 22 del Reglament (UE) 2016/679, quan aquest obstaculitze les actuacions administratives que tendeixen a assegurar el compliment de les obligacions tributàries i, en tot cas, quan l'afectat estiga sent objecte d'actuacions inspectores.

Les disposicions transitòries estan dedicades, entre altres qüestions, a l'estatut de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, el règim transitori dels procediments o els tractaments sotmesos a la Directiva (UE) 2016/680. Es recull una disposició derogatòria i, a continuació, figuren les disposicions finals sobre els preceptes amb caràcter de llei ordinària, el títol competencial i l'entrada en vigor.

Així mateix, s'introdueixen les modificacions necessàries de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil; la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa; la Llei orgànica 6/1985, d'12 de juliol, del poder judicial; la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern; la Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, del règim

electoral general; la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat; la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació mèdica, i la Llei 39/2015, d'1 de octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Finalment, i en relació amb la garantia dels drets digitals, també s'introdueixen modificacions en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació en la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, així com en el text refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors i en el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic.

TÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. Objecte de la llei

Aquesta llei orgànica té per objecte:

a) Adaptar l'ordenament jurídic espanyol al Reglament (UE) 2016/679, del Parlament Europeu i el Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de les seues dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades, i completar-ne les disposicions.

El dret fonamental de les persones físiques a la protecció de dades personals, emparat per l'article 18.4 de la Constitució, s'exerceix d'acord amb el que estableixen el Reglament (UE) 2016/679 i aquesta llei orgànica.

b) Garantir els drets digitals de la ciutadania de conformitat amb el manament que estableix l'article 18.4 de la Constitució.

Article 2. Àmbit d'aplicació dels títols I a IX i dels articles 89 al 94

1. El que disposen els títols I al IX i els articles 89 al 94 d'aquesta llei orgànica s'aplica a qualsevol tractament totalment o parcialment automatitzat de dades personals, així com al tractament no automatitzat de dades personals contingudes o destinades a ser incloses en un fitxer.

2. Aquesta llei orgànica no és aplicable:

a) Als tractaments que exclou de l'àmbit d'aplicació el Reglament general de protecció de dades l'article 2.2, sense perjudici del que disposen els apartats 3 i 4 d'aquest article.

b) Als tractaments de dades de persones difuntes, sense perjudici del que estableix l'article 3.

c) Als tractaments sotmesos a la normativa sobre protecció de matèries classificades.

3. Els tractaments als quals no siga directament aplicable el Reglament (UE) 2016/679 perquè afecten activitats no compreses en l'àmbit d'aplicació del dret de la Unió Europea es regeixen pel que disposa la seua legislació específica si n'ha i supletivament pel que estableixen el reglament esmentat i aquesta llei orgànica. Estan en aquesta situació, entre d'altres, els tractaments duts a terme a l'empara de la legislació orgànica del règim electoral general, els tractaments duts a terme en l'àmbit d'institucions penitenciàries i els tractaments derivats del Registre Civil, els registres de la propietat i mercantils.

4. El tractament de dades dut a terme en ocasió de la tramitació per part dels òrgans judicials dels processos de què siguin competents, així com l'efectuat

dins de la gestió de l'oficina judicial, es regeixen pel que disposen el Reglament (UE) 2016/679 i aquesta llei orgànica, sense perjudici de les disposicions de la Llei orgànica 6/1985, d'12 juliol, del poder judicial, que li siguin aplicables.

Article 3. Dades de les persones difuntes

1. Les persones vinculades al difunt per raons familiars o de fet, així com els hereus, es poden dirigir al responsable o l'encarregat del tractament amb l'objecte de sol·licitar l'accés a les dades personals d'aquell i, si és procedent, la rectificació o la supressió.

Com a excepció les persones a qui es refereix el paràgraf anterior no poden accedir a les dades del causant, ni sol·licitar-ne la rectificació o la supressió quan la persona difunta ho haja prohibit expressament o així ho estableix una llei. Aquesta prohibició no afecta el dret dels hereus a accedir a les dades de patrimoni patrimonial del causant.

2. Les persones o institucions que el difunt haja designat expressament per a així poden sol·licitar també d'acord amb les instruccions rebudes, l'accés a les dades personals d'aquest i, si és el cas, la rectificació o la supressió.

Mitjançant un reial decret, s'han d'establir els requisits i les condicions per a acreditar la validesa i la vigència d'aquests manaments i instruccions i, si és el cas, el seu registre.

3. En cas de defunció de menors, aquestes facultats les poden exercir també els seus representants legals o, en el marc de les seues competències, el Ministeri Fiscal, que pot actuar d'ofici o a instància de qualsevol persona física o jurídica interessada.

En cas de defunció de persones amb discapacitat, aquestes facultats també les poden exercir, a més de les persones que assenyala el paràgraf anterior, els qui hagen sigut designats per a l'exercici de funcions de suport, si aquestes facultats s'entenen compreses en les mesures de suport prestades pel designat.

TEOL II

Principis de protecció de dades

Article 4. Exactitud de les dades

1. De conformitat amb l'article 5.1. **d** del Reglament (UE) 2016/679 les dades han de ser exactes i, si és necessari, actualitzades.

2. Als efectes que preveu l'article 5.1. **d** del Reglament (UE) 2016/679, no és imputable al responsable del tractament, sempre que aquest haja adoptat totes les mesures raonables perquè se suprimisquen o es rectifiquen sense dilació la inexactitud de les dades personals, respecte de les finalitats per a les quals es tracten, quan les dades inexactes:

a) Les haja obtingudes el responsable directament de l'afectat.

b) Les haja obtingudes el responsable d'un mediador o un intermediari en cas que les normes aplicables al sector d'activitat a què pertanga el responsable del tractament establisquen la possibilitat d'intervenció d'un intermediari o mediador que reculla en nom propi les dades dels afectats per a transmetre-les al responsable. El mediador o l'intermediari assumeix les responsabilitats que es puguin derivar en el cas de comunicar al responsable de dades que no es corresponguen amb les que haja facilitat l'afectat.

c) Les sotmeta a tractament el responsable per haver-les rebudes d'un altre responsable en virtut de l'exercici per part de l'afectat del dret a la portabilitat de conformitat amb l'article 20 del Reglament (UE) 2016/679 i el que preveu aquesta llei orgànica.

d) Les obtinga el responsable d'un registre públic.

Article 5. Deure de confidencialitat

1. Els responsables i els encarregats del tractament de dades, així com totes les persones que intervinguen en qualsevol fase d'aquest, estan subjectes al deure de confidencialitat a què es refereix l'article 5.1. **f** del Reglament (UE) 2016/679.

2. L'obligació general que assenyala l'apartat anterior és complementària dels deures de secret professional de conformitat amb la seua normativa aplicable.

3. Les obligacions que estableixen els apartats anteriors es mantenen encara que haja finalitzat la relació de l'obligat amb el responsable o l'encarregat del tractament.

Article 6. Tractament basat en el consentiment de l'afectat

1. De conformitat amb el que disposa l'article 4.11 del Reglament (UE) 2016/679, s'entén per consentiment de l'afectat qualsevol manifestació de voluntat lliure, específica, informada i inequívoca per la qual aquest accepta, siga mitjançant una declaració o una clara acció afirmativa, el tractament de dades personals que el concerneixen.

2. Quan es pretenga fonamentar el tractament de les dades en el consentiment de l'afectat per a una pluralitat de finalitats és necessari que conste de manera específica i inequívoca que aquest consentiment s'atorga per a totes.

3. No es pot supeditar l'execució del contracte al fet que l'afectat consenta el tractament de les dades personals per a finalitats que no tinguin relació amb el manteniment, el desenvolupament o el control de la relació contractual.

Article 7. Consentiment dels menors d'edat

1. El tractament de les dades personals d'un menor d'edat únicament es pot fonamentar en el seu consentiment quan tinga més de catorze anys.

S'exceptuen els casos en què la llei exigisca l'assistència dels titulars de la potestat o la tutela per a dur a terme l'acte o el negoci jurídic en el context del qual se sol·licita el consentiment per al tractament.

2. El tractament de les dades dels menors de catorze anys, fonamentat en el consentiment, només és lícit si consta el del titular de la potestat o la tutela, amb l'abast que determinen els titulars de la potestat o la tutela.

Article 8. Tractament de dades per obligació legal, interès públic o exercici de poders públics

1. El tractament de dades personals només es pot considerar fonamentat en el compliment d'una obligació legal exigible al responsable, en els termes que preveu l'article 6.1.c del Reglament (UE) 2016/679, quan així ho preveja una norma de dret de la Unió Europea o una norma amb rang de llei, que pot determinar les condicions generals del tractament i els tipus de dades objecte d'aquest, així com les cessions que escaiguen a conseqüència del compliment de l'obligació legal. Aquesta norma pot imposar igualment condicions especials al tractament, com ara l'adopció de mesures addicionals de seguretat o d'altres establides en el capítol IV del Reglament (UE) 2016/679.

2. El tractament de dades personals només es pot considerar fonamentat en el compliment d'una missió duta a terme en interès públic o en l'exercici de poders públics conferits al responsable, en els termes que preveu l'article 6.1.e del Reglament (UE) 2016/679, quan derive d'una competència atribuïda per una norma amb rang de llei.

Article 9. Categories especials de dades

1. A l'efecte de l'article 9.2 a del Reglament (UE) 2016/679, a fi d'evitar situacions discriminatòries, el mer consentiment de l'afectat no és suficient per a alliberar la prohibició del tractament de dades la finalitat principal del qual siga identificar la seua ideologia, afiliació sindical, religió, orientació sexual, creences o origen racial o ètnic.

El que disposa el paràgraf anterior no impedeix el tractament de les dades esmentades a l'empara de la resta de casos que preveu l'article 9.2 del Reglament (UE) 2016/679, quan així escaiga.

2. Els tractaments de dades que preveuen les lletres g, h i i de l'article 9.2 del Reglament (UE) 2016/679 fonamentats en el dret espanyol han d'estar emparats en una norma amb rang de llei, que pot establir requisits addicionals relatius a la seua seguretat i confidencialitat.

En particular, aquesta norma pot emparar el tractament de dades en l'àmbit de la salut quan així ho exigisca la gestió dels sistemes i els serveis d'assistència sanitària i social, pública i privada, o l'execució d'un contracte d'assegurament del qual l'afectat siga part.

Article 10. Tractament de dades de naturalesa penal

1. El tractament de dades personals relatives a condemnes i infraccions penals, així com a procediments i mesures cautelars i de seguretat connexes, per a finalitats diferents de les de prevenció, investigació i detecció o enjudiciament d'infraccions penals o d'execució de sancions penals, només es pot portar a terme quan estiga emparat en una norma de dret de la Unió o en aquesta llei orgànica o en altres normes de rang legal.

2. El registre complet de les dades referides a condemnes i infraccions penals, així com a procediments i mesures cautelars i de seguretat connexes a què es refereix l'article 10 del Reglament (UE) 2016/679, es pot dur a terme de conformitat amb el que estableix la regulació del sistema de registres administratius de suport a l'administració de justícia.

3. Fora dels supòsits que assenyalen els apartats anteriors, els tractaments de dades referides a condemnes i infraccions penals, així com a procediments i mesures cautelars i de seguretat connexes, només són possibles quan els porten a terme advocats i procuradors i tinguen per objecte recollir la informació facilitada pels seus clients per a l'exercici de les seues funcions.

TÍTOL III

Drets de les persones

CAPÍTOL I

Transparència i informació

Article 11. Transparència i informació l'afectat

1. Quan les dades personals s'obtinguen de l'afectat, el responsable del tractament pot complir el deure d'informació que estableix l'article 13 del Reglament (UE) 2016/679 facilitant a l'afectat la informació bàsica a què es refereix l'apartat següent i indicant-li una adreça electrònica o un altre mitjà que li permeti accedir de manera senzilla i immediata a la resta d'informació.

2. La informació bàsica a què es refereix l'apartat anterior ha de contindre, almenys:

- a)** La identitat del responsable del tractament i del seu representant, si és el cas.
- b)** La finalitat del tractament.
- c)** La possibilitat d'exercir els drets que estableixen els articles 15 al 22 del Reglament (UE) 2016/679.

Si les dades obtingudes de l'afectat s'han de tractar per a l'elaboració de perfils, la informació bàsica ha de comprendre, així mateix, aquesta circumstància. En aquest cas, s'ha d'informar l'afectat del seu dret a oposar-se a l'adopció de decisions individuals automatitzades que produeixen efectes jurídics sobre ell o l'afecten significativament de manera similar, quan es done aquest dret d'acord amb el que preveu l'article 22 del Reglament (UE) 2016/679.

3. Quan les dades personals no s'hagen obtingut de l'afectat, el responsable pot complir el deure d'informació que estableix l'article 14 del Reglament (UE) 2016/679 facilitant a aquell la informació bàsica que assenyalava l'apartat anterior i indicant-li una adreça electrònica o un altre mitjà que li permeti accedir de manera senzilla i immediata a la resta d'informació.

En aquests casos, la informació bàsica ha d'incloure també:

- a)** Les categories de dades objecte de tractament.
- b)** Les fonts de les quals procedeixen les dades.

CAPÍTOL II

Exercici dels drets

Article 12. Disposicions generals sobre exercici dels drets

1. Els drets que reconeixen els articles 15 al 22 del Reglament (UE) 2016/679 es poden exercir directament o per mitjà d'un representant legal o un voluntari.

2. El responsable del tractament està obligat a informar l'afectat sobre els mitjans a la seua disposició per a exercir els drets que li corresponen. Els mitjans han de ser fàcilment accessibles per a l'afectat. L'exercici del dret no es pot denegar pel sol motiu que l'afectat opte per un altre mitjà.

3. L'encarregat pot tramitar, pel compte del responsable, les sol·licituds d'exercici que formulen els afectats dels seus drets si així ho estableix el contracte o l'acte jurídic que els vincule.

4. La prova del compliment del deure de respondre a la sol·licitud d'exercici dels seus drets que formule l'afectat recau sobre el responsable.

5. Quan les lleis aplicables a determinats tractaments establisquen un règim especial que afecte l'exercici dels drets que preveu el capítol III del Reglament (UE) 2016/679, cal atendre's al que disposen aquelles.

6. En qualsevol cas, els titulars de la plena potestat poden exercir en nom dels menors de catorze anys els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició o qualsevol altre que els pugui correspondre en el context d'aquesta llei orgànica.

7. Sense càrrec les actuacions que porte a terme el responsable del tractament per a atendre les sol·licituds d'exercici d'aquests drets, sense perjudici del que disposen els articles 12.5 i 15.3 del Reglament (UE) 2016/679 i els apartats 3 i 4 de l'article 13 d'aquesta llei orgànica.

Article 13. Dret d'accés

1. El dret d'accés de l'afectat s'ha d'exercir d'acord amb el que estableix l'article 15 del Reglament (UE) 2016/679.

Quan el responsable tracte una gran quantitat de dades relatives a l'afectat i aquest exercisca el seu dret d'accés sense especificar si es refereix a totes les dades o a una part, el responsable li pot sol·licitar, abans de facilitar la informació que l'afectat especifique les dades o les activitats de tractament a què es refereix la sol·licitud.

2. El dret d'accés s'entén atorgat si el responsable del tractament facilita a l'afectat un sistema d'accés remot, directe i segur a les dades personals que garanteixca, de manera permanent, l'accés a la seua totalitat. A aquest efecte, la comunicació del responsable a l'afectat de la manera com aquest pot accedir al sis -

tema esmentat és suficient per a considerar atesa la sol·licitud d'exercici del dret.

No obstant això, l'interessat pot sol·licitar del responsable la informació referida als aspectes que preveu l'article 15.1 del Reglament (UE) 2016/679 que no s'incloga en el sistema d'accés remot.

3. Als efectes que estableix l'article 12.5 del Reglament (UE) 2016/679 es pot considerar repetitiu l'exercici del dret d'accés més d'una vegada durant el termini de sis mesos, tret que hi haja una causa legítima per a fer-ho.

4. Quan l'afectat trie un mitjà diferent del que se li ofereix que supose un cost desproporcionat, la sol·licitud s'ha de considerar excessiva, per la qual cosa l'afectat esmentat ha d'assumir l'exercici de costos que la seua tria comporte. En aquest cas, només és exigible al responsable del tractament la satisfacció del dret d'accés sense dilacions indegudes.

Article 14. Dret de rectificació

En exercir el dret de rectificació reconegut en l'article 16 del Reglament (UE) 2016/679, l'afectat ha d'indicar en la seua sol·licitud a quines dades es refereix i quina correcció s'ha de fer. Hi ha d'adjuntar, quan siga necessari, la documentació justificativa de la inexactitud o el caràcter incomplet de les dades objecte de tractament.

Article 15. Dret de supressió

1. El dret de supressió s'ha d'exercir d'acord amb el que estableix l'article 17 del Reglament (UE) 2016/679.

2. Quan la supressió derive de l'exercici del dret de oposició d'acord amb l'article 21.2 del Reglament (UE) 2016/679, el responsable pot conservar les dades identificatives de l'afectat necessàries amb la finalitat d'impedir tractaments futurs per a finalitats de màrqueting directe.

Article 16. Dret a la limitació del tractament

1. El dret a la limitació del tractament s'ha d'exercir d'acord amb el que estableix l'article 18 del Reglament (UE) 2016/679.

2. El fet que el tractament de les dades personals estiga limitat ha de constar clarament en els sistemes d'informació del responsable.

Article 17. Dret a la portabilitat

El dret a la portabilitat s'ha d'exercir d'acord amb el que estableix l'article 20 del Reglament (UE) 2016/679.

Article 18. Dret d'oposició

El dret d'oposició, així com els drets relacionats amb les decisions individuals automatitzades, incloent-hi la realització de perfils, s'han d'exercir d'acord amb el que estableixen, respectivament, els articles 21 i 22 del Reglament (UE) 2016/679.

TÍTOL IV

Disposicions aplicables a tractaments concrets

Article 19. Tractament de dades de contacte, d'empresaris individuals i de professionals liberals

1. Tret que hi haja una prova en contra, es presumeix emparat en el que disposa l'article 6.1.f del Reglament (UE) 2016/679 el tractament de les dades de contacte i, si és el cas, les relatives a la funció o el lloc que exercisquen les persones físiques que presten serveis en una persona jurídica sempre que es complisquen els requisits següents:

a) Que el tractament es referisca únicament a les dades necessàries per a la seua localització professional.

b) Que la finalitat del tractament siga únicament mantindre relacions de qualsevol índole amb la persona jurídica en què s'ha contractat preste els seus serveis.

2. La mateixa presumpció opera per al tractament de les dades relatives als empresaris individuals i als professionals liberals, quan es referisquen a ells únicament en aquesta condició no es tracten per a entaular-hi una relació com a persones físiques.

3. Els responsables o els encarregats del tractament a què es refereix l'article 77.1 d'aquesta llei orgànica poden tractar també les dades que esmenten els dos apartats anteriors quan així es derive d'una obligació legal o siga necessari per a l'exercici de les seues competències.

Article 20. Sistemes d'informació creditícia

1. Tret que hi haja una prova en contra, es presumeix l'ús del tractament de dades personals relatives al compliment d'obligacions dineràries, financeres o de crèdit per sistemes comuns d'informació creditícia quan es complisquen els requisits següents:

a) Que les dades les haja facilitades el creditor o qui actue pel seu compte o interès.

b) Que les dades es referisquen a deutes certs, venuts i exigibles, l'existència o la quantia dels quals no haja sigut objecte d'una reclamació administrativa

o judicial per part del deutor o mitjançant un procediment alternatiu de resolució de disputes vinculant entre les parts.

c) Que el creditor haja informat l'afectat en el contracte o en el moment de requerir el pagament sobre la possibilitat d'inclusió en els sistemes esmentats, amb la indicació dels que en què participe.

L'entitat que mantinga el sistema d'informació creditícia amb dades relatives al compliment d'obligacions dineràries, financeres o de crèdit ha de notificar a l'afectat la inclusió d'aquestes dades i li ha d'informar sobre la possibilitat d'exercir els drets que estableixen els articles 15 a 22 del Reglament (UE) 2016/679 dins dels trenta dies següents a la notificació del deute al sistema, termini durant el qual les dades han de quedar bloquejades.

d) Que les dades inicialment es mantinguin en el sistema mentre persistisca el incompliment, amb el límit màxim de cinc anys des de la data de venciment de l'obligació dinerària, financera o de crèdit.

e) Que les dades referides a un deutor determinat només es puguin consultar quan qui consulte el sistema mantinga una relació contractual amb l'afectat que implique l'abonament d'una quantia pecuniària o aquest li haja sol·licitat la signatura d'un contracte que supose un finançament, un pagament ajornat o una facturació periòdica, com succeeix, entre altres supòsits, en els que preveu la legislació de contractes de crèdit al consum i de contractes de crèdit immobiliari.

Quan s'haja exercit davant del sistema el dret a la limitació del tractament de les dades impugnant-ne l'exactitud de conformitat amb el que preveu l'article 18.1.a del Reglament (UE) 2016/679, el sistema ha d'informar els qui el puguin consultar d'acord amb el paràgraf anterior sobre la mera existència d'aquesta circumstància, sense facilitar les dades concretes respecte de les quals s'haja exercit el dret, mentre es resol sobre la sol·licitud de l'afectat.

f) Que, en cas que es denegue la sol·licitud de signatura del contracte, o en cas que aquest no s'haja signat, a conseqüència de la consulta efectuada, qui haja consultat el sistema informe l'afectat del resultat de la consulta.

2. Les entitats que mantinguin el sistema i les creditors, respecte del tractament de les dades referides als seus deutors, tenen la condició de corresponents del tractament de les dades, i és aplicable el que estableix l'article 26 del Reglament (UE) 2016/679.

Correspon al creditor garantir que concorren els requisits exigits per a la inclusió en el sistema del deute, i respon de la seua inexistència o inexactitud.

3. La presumpció a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article no empara els casos en què la informació creditícia siga associada per l'entitat que mantinga el sistema a informacions addicionals a les que preveu l'apartat esmentat, relacio-

nades amb el deutor i obtingudes d'altres fonts, a fi de perfilar-lo, en particular mitjançant l'aplicació de tècniques de qualificació creditícia.

Article 21. Tractaments relacionats amb la realització de determinades operacions mercantils

1. Tret que hi haja una prova en contra, es presumeixen lícits els tractaments de dades, incloent-hi la seua comunicació amb caràcter previ, que es puguem derivar de l'execució de qualsevol operació de modificació estructural de societats o l'aportació, la transmissió de negoci o de branca d'activitat empresarial, sempre que els tractaments siguem necessaris per al bon fi de l'operació i garantisquen, quan siga el cas, la continuïtat en la prestació dels serveis.

2. En cas que l'operació no s'acabe a concloure, l'entitat cessionària ha de suprimir immediatament les dades, sense que siga aplicable l'obligació de bloqueig que preveu aquesta llei orgànica.

Article 22. Tractaments amb fins de videovigilància

1. Les persones físiques o jurídiques, públiques o privades, poden dur a terme el tractament d'imatges a través de sistemes de càmeres o videocàmeres amb la finalitat de preservar la seguretat de les persones i els béns, així com de les seues instal·lacions.

2. Només es poden captar imatges de la via pública en la mesura en què siga imprescindible per a la finalitat que esmenta l'apartat anterior.

No obstant això, és possible la captació de la via pública en una extensió superior quan siga necessari per a garantir la seguretat de béns o instal·lacions estratègiques o d'infraestructures vinculades al transport, sense que en cap cas puga suposar la captació d'imatges de l'interior d'un domicili privat.

3. Les dades s'han de suprimir en el termini màxim d'un mes des de la seua captació, excepte quan s'hagen de conservar per a acreditar la comissió d'actes que atempten contra la integritat de persones, béns o instal·lacions. En aquest cas, les imatges s'han de posar a disposició de l'autoritat competent en un termini màxim de 72 hores des que es tinga coneixement de l'existència de la gravació.

No és aplicable a aquests tractaments l'obligació de bloqueig que preveu l'article 32 d'aquesta llei orgànica.

4. El deure d'informació que preveu l'article 12 del Reglament (UE) 2016/679 s'entén complet mitjançant la col·locació d'un dispositiu informatiu en un lloc prou visible amb la identificació, almenys, de l'existència del tractament, la identitat del responsable i la possibilitat d'exercir els drets que preveuen els articles 15 a 22 del Reglament (UE) 2016/679. També es pot incloure en el dispositiu informatiu un codi de connexió a una adreça d'Internet amb aquesta informació.

En tot cas, el responsable del tractament ha de mantindre a la disposició dels afectats la informació a què es refereix el reglament esmentat.

5. A l'empenta de l'article 2.2.c del Reglament (UE) 2016/679, es considera exclusió del seu àmbit d'aplicació el tractament per part d'una persona física d'imatges que només capten l'interior del seu propi domicili.

Aquesta exclusió no comprèn el tractament que duga a terme una entitat de seguretat privada que haja sigut contractada per a la vigilància d'un domicili i tinga accés a les imatges.

6. El tractament de les dades personals procedents de les imatges i els sons obtinguts mitjançant la utilització de càmeres i videocàmeres per part de les forces i cossos de seguretat i els òrgans competents per a la vigilància i el control als centres penitenciaris i per al control, la regulació, la vigilància i la disciplina del trànsit es regeix per la legislació de transposició de la Directiva (UE) 2016/680, quan el tractament tinga finalitats de prevenció, investigació, detecció, enjudiciament d'infraaccions penals o d'execució de sancions penals, incloent-hi la protecció i la prevenció davant de les amenaces contra la seguretat pública. Fora d'aquests casos, aquest tractament es regeix per la seua legislació específica i supletivament pel Reglament (UE) 2016/679 i aquesta llei orgànica.

7. El que regula aquest article s'entén sense perjudici del que preveuen la Llei 5/2014, de 4 d'abril, de seguretat privada i les seues disposicions de desplegament.

8. El tractament per part de l'ocupador de dades obtingudes a través de sistemes de càmeres o videocàmeres se sotmet al que disposa l'article 89 d'aquesta llei orgànica.

Article 23. Sistemes d'exclusió publicitària

1. És lícit el tractament de dades personals que tinga per objecte evitar l'enviament de comunicacions comercials als qui hagen manifestat la seua negativa o oposició a rebre-les.

A aquest efecte, es poden crear sistemes d'informació generals o sectorials, en què només s'haja d'incloure les dades imprescindibles per a identificar els afectats. Aquests sistemes també poden incloure serveis de preferència, mitjançant els quals els afectats limiten la recepció de comunicacions comercials a les procedents de determinades empreses.

2. Les entitats responsables dels sistemes d'exclusió publicitària han de comunicar a l'autoritat de control competent la seua creació i el seu caràcter general o sectorial, així com la manera com els afectats s'hi poden incorporar i, si és el cas, fer valdre les seues preferències.

L'autoritat de control competent ha de fer pública en la seua seu electrònica una relació dels sistemes d'exclusió publicitària que se li comuniquen, i hi ha d'incorporar la informació que esmenta el paràgraf anterior. A aquest efecte, l'autoritat de control competent a la qual s'haja comunicat la creació del sistema ho ha de fer saber a la resta d'autoritats de control perquè totes ho publiquen.

3. Quan un afectat manifeste a un responsable el desig que les seues dades no siguen tractades per a la tramesa de comunicacions comercials, aquest l'ha d'informar dels sistemes d'exclusió publicitària existents, i es pot remetre a la informació publicada per l'autoritat de control competent.

4. Els qui pretenguen dur a terme comunicacions de marketing directe, primerament han de consultar els sistemes d'exclusió publicitària que puguen afectar la seua actuació i han d'excloure del tractament les dades dels afectats que hagen manifestat oposició negativa a aquest. A aquests efectes, per a considerar complida l'obligació anterior és suficient la consulta dels sistemes d'exclusió inclosos en la relació publicada per l'autoritat de control competent.

No és necessari fer la consulta a què es refereix el paràgraf anterior quan l'afectat haja prestat, de conformitat amb el que disposa aquesta llei orgànica, el consentiment per a rebre la comunicació a qui pretenga fer-la.

Article 24. Tractament de dades per a la protecció de les persones que informen sobre infraccions normatives

Serán l'objecte els tractaments de dades personals necessaris per a garantir la protecció de les persones que informen sobre infraccions normatives.

Aquests tractaments es regiran pel que disposa el Reglament (UE) 2016/679, del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, en aquesta llei orgànica i en la Llei reguladora de la protecció de les persones que informen sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció.

Article 25. Tractament de dades en l'àmbit de la funció estadística pública

1. El tractament de dades personals que duguen a terme els organismes que tinguen atribuïdes les competències relacionades amb l'exercici de la funció estadística pública s'ha de sotmetre al que disposa la seua legislació específica, així com el Reglament (UE) 2016/679 i aquesta llei orgànica.

2. La comunicació de les dades als òrgans competents en matèria estadística només s'entén emparada en l'article 6.1 e del Reglament (UE) 2016/679 en els casos en què l'estadística per a la qual es requereisca la informació exigeisca una norma de dret de la Unió Europea o estiga inclosa en els instruments de programació estadística previstos legalment.

De conformitat amb el que disposa l'article 11.2 de la Llei 12/1989, de 9 de maig, de la funció estadística pública, si bé d'importació estrictament voluntària i, en conseqüència, només es poden recollir amb el consentiment previ exprés dels afectats les dades a què es refereixen els articles 9 i 10 del Reglament (UE) 2016/679.

3. Els organismes competents per a l'exercici de la funció estadística pública poden denegar les sol·licituds d'exercici per part dels afectats dels drets que estableixen els articles 15 a 22 del Reglament (UE) 2016/679 quan les dades estiguin emparades per les garanties del secret estadístic previstes en la legislació estatal o autonòmica.

Article 26. Tractament de dades amb finalitats d'arxiu en interès públic per part de les administracions públiques

Es lliça el tractament per part de les administracions públiques de dades amb finalitats d'arxiu en interès públic, que s'ha de sotmetre al que disposen el Reglament (UE) 2016/679 i aquesta llei orgànica amb les especialitats que es deriven del que preveuen la Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol, el Reial decret 1708/2011, de 18 de novembre, pel qual s'estableix el Sistema Espanyol d'Arxius i es regula el Sistema d'Arxius de l'Administració General de l'Estat i dels seus organismes públics i el seu règim d'acció, així com la legislació autonòmica que siga aplicable.

Article 27. Tractament de dades relatives a infraccions i sancions administratives

1. A l'efecte de l'article 86 del Reglament (UE) 2016/679, el tractament de dades relatives a infraccions i sancions administratives, incloent-hi el manteniment de registres relacionats amb aquestes, exigeix:

a) Que els responsables d'aquests tractaments siguin els òrgans competents per a la instrucció del procediment sancionador, per a la declaració de les infraccions o la imposició de les sancions.

b) Que el tractament es limiti a les dades estrictament necessàries per a la finalitat que aquell persegueix.

2. Quan no es complisca alguna de les condicions que preveu l'apartat anterior, els tractaments de dades referides a infraccions i sancions administratives han de tindre el consentiment de l'interessat o els ha d'autoritzar una norma amb rang de llei, en la qual s'han de regular, si és el cas, garanties addicionals per als drets i les llibertats dels afectats.

3. Fora dels casos que assenyalen els apartats anteriors, els tractaments

de dades referides a infraccions i sancions administratives només si és possible quan els duguen a terme advocats i procuradors i tinguen per objecte recollir la informació facilitada pels seus clients per a l'exercici de les seues funcions.

TÍTOL V

Responsable i encarregat del tractament

CAPÍTOL I

Disposicions generals. Mesures de responsabilitat activa

Article 28. Obligacions generals del responsable i encarregat del tractament

1. Els responsables i els encarregats, tenint en compte els elements que enumeren els articles 24 i 25 del Reglament (UE) 2016/679, han de determinar les mesures tècniques i organitzatives apropiades que han de aplicar a fi de garantir i acreditar que el tractament és conforme al reglament esmentat, a aquesta llei orgànica, les seues normes de desplegament i la legislació sectorial aplicable. En particular, han de valorar, si és el cas, fer l'avaluació d'impacte en la protecció de dades i la consulta prèvia a què es refereix la secció 2 del capítol IV del reglament esmentat.

2. Per a adoptar les mesures a què es refereix l'apartat anterior, els responsables i encarregats del tractament han de tindre en compte, en particular, els riscos superiors que es poden produir en els casos següents:

a) Quan el tractament pugua generar situacions de discriminació, usurpació d'identitat o frau, pèrdues financeres, dany per a la reputació o pèrdua de confidencialitat de dades subjectes al secret professional, reversió no autoritzada de la pseudonimització o qualsevol altre perjudici econòmic, moral o social significatiu per als afectats.

b) Quan el tractament pugua privar els afectats dels seus drets i llibertats o els pugua impedir l'exercici del control sobre les seues dades personals.

c) Quan es produïssa el tractament no merament incidental o accessori de les categories especials de dades a què es refereixen els articles 9 i 10 del Reglament (UE) 2016/679 i 9 i 10 d'aquesta llei orgànica o de les dades relacionades amb la comissió d'infraccions administratives.

d) Quan el tractament implique una avaluació d'aspectes personals dels afectats amb la finalitat de crear o utilitzar perfils personals d'aquests, en particular mitjançant l'anàlisi o la predicció d'aspectes referits al seu rendiment a la feina, la

seua situació econòmica, la seua salut, les seues preferències o interessos personals, la seua fiabilitat o comportament, la seua solvència financera, la seua localització o els seus moviments.

e) Quan es duga a terme el tractament de dades de grups d'afectats en una situació de vulnerabilitat especial i, en particular, de menors d'edat i persones amb discapacitat.

f) Quan es produïssa un tractament massiu que implique un gran nombre d'afectats o comporte la recollida d'una gran quantitat de dades personals.

g) Quan les dades personals hagen de ser objecte d'una transferència, amb caràcter habitual, a tercers estats o organitzacions internacionals respecte dels quals no s'haja declarat un nivell adequat de protecció.

h) Qualsevol altre que segons el parer del responsable o de l'encarregat podrien tindre rellevància i en particular els previstos en codis de conducta i els estàndards definits per esquemes de certificació.

Article 29. Supòsits de coresponsabilitat en el tractament

La determinació de les responsabilitats a què es refereix l'article 26.1 del Reglament (UE) 2016/679 s'ha de fer atenent les activitats que efectivament duga a terme cadascun dels coresponsables del tractament.

Article 30. Representants dels responsables o encarregats del tractament no establits a la Unió Europea

1. En els supòsits en què el Reglament (UE) 2016/679 siga aplicable a un responsable o encarregat del tractament no establert a la Unió Europea en virtut del que disposa l'article 3.2 i el tractament es referisca a afectats que siguen a Espanya, l'Agència Espanyola de Protecció de Dades o, si és el cas, les autoritats autonòmiques de protecció de dades poden imposar al representant, solidàriament amb el responsable o l'encarregat del tractament, les mesures que estableix el Reglament (UE) 2016/679.

Aquesta exigència s'entén sense perjudici de la responsabilitat que, si és el cas, puga correspondre al responsable o a l'encarregat del tractament i de l'exercici per part del representant de l'acció de repetició davant de qui corresponga.

2. Així mateix, en cas d'exigència de responsabilitat en els termes que preveu l'article 82 del Reglament (UE) 2016/679, els responsables, els encarregats i els representants responen solidàriament dels danys i perjudicis causats.

Article 31. Registre de les activitats de tractament

1. Els responsables i encarregats del tractament o, si és el cas, els seus representants han de mantindre el registre d'activitats de tractament a què es refereix l'article 30 del Reglament (UE) 2016/679, tret que siga aplicable l'excepció que preveu el seu apartat 5. El registre, que es pot organitzar entorn de conjunts estructurats de dades, ha de especificar, segons les seues finalitats, les activitats de tractament dutes a terme i les altres circumstàncies que estableix el reglament esmentat.

Quan el responsable o l'encarregat del tractament hagen designat un delegat de protecció de dades li han de comunicar qualsevol addició o modificació o exclusió en el contingut del registre.

2. Els subjectes que enumera l'article 77.1 d'aquesta llei orgànica han de fer públic un inventari de les seues activitats de tractament accessible per mitjans electrònics en què ha de constar la informació que estableix l'article 30 del Reglament (UE) 2016/679 i la seua base legal.

Article 32. Bloqueig de les dades

1. El responsable del tractament està obligat a bloquejar les dades quan en duga a terme la rectificació o la supressió.

2. El bloqueig de les dades consisteix en la identificació i la reserva d'aquestes, amb l'adopció de mesures tècniques i organitzatives, per a impedir-ne el tractament, incloent-hi la visualització excepte per a posar a la disposició de les dades als jutges i tribunals, el Ministeri Fiscal o les administracions públiques competents, en particular de les autoritats de protecció de dades, per a l'exigència de possibles responsabilitats derivades del tractament i només pel termini de prescripció d'aquestes.

Transcorregut aquest termini s'han de destruir les dades.

3. Les dades bloquejades no es poden tractar per a cap finalitat diferent de la que assenyalava l'apartat anterior.

4. Quan, per a complir aquesta obligació de configuració del sistema d'informació no permeta el bloqueig o es requerisca una adaptació que implique un esforç desproporcionat, s'ha de fer una còpia segura de la informació de manera que conste una evidència digital, o d'una altra naturalesa, que permeta acreditar l'autenticitat d'aquella, la data del bloqueig i la no manipulació de les dades durant aquest.

5. L'Autoritat Espanyola de Protecció de Dades i les autoritats autonòmiques de protecció de dades, dins de l'àmbit de les seues competències respectives, poden fixar excepcions a l'obligació de bloqueig que estableix aquest article, en

els casos en què, a causa de la naturalesa de les dades o el fet que es referisquen a un nombre particularment elevat d'afectats, la seua mera conservació fins i tot bloquejades, pugui generar un risc elevat per als drets dels afectats, així com en els casos en què la conservació de les dades bloquejades pugui implicar un cost desproporcionat per al responsable del tractament.

CAPÍTOL II

Encarregat del tractament

Article 33. Encarregat del tractament

1. L'acció per part d'un encarregat de tractament a les dades personals que siguen necessàries per a la prestació d'un servei al responsable no es considera una comunicació de dades sempre que es complisca el que estableixen el Reglament (UE) 2016/679, aquesta llei orgànica i les seues normes de desplegament.

2. Tindrà consideració de responsable del tractament i no la d'un encarregat qui en el seu nom propi i sense que conste que actua per compte d'un altre establisca relacions amb els afectats encara que hi haja un contracte o un acte jurídic amb el contingut que fixa l'article 28.3 del Reglament (UE) 2016/679. Aquesta previsió no és aplicable als encàrrecs de tractament efectuats en el marc de la legislació de contractació del sector públic.

Així mateix, tindrà consideració de responsable del tractament qui figure com a encarregat i utilitze les dades per als seus propis fins.

3. El responsable del tractament ha de determinar si, quan finalitze la prestació dels serveis de l'encarregat, les dades personals s'han de destruir, s'han de tornar al responsable o s'han de lliurar, si és el cas, a un nou encarregat.

No escau destruir les dades quan hi haja una previsió legal que obligue a conservar-les, cas en què s'han de tornar al responsable, que n'ha de garantir la conservació mentre aquesta obligació persistisca.

4. L'encarregat del tractament pot conservar les dades, degudament bloquejades, mentre es puguin derivar responsabilitats de la seua relació amb el responsable del tractament.

5. En l'àmbit del sector públic es poden atribuir les competències pròpies d'un encarregat del tractament a un determinat òrgan de l'administració general de l'Estat, l'administració de les comunitats autònomes, les entitats que integren l'administració local o els organismes vinculats o que en depenguen mitjançant l'adopció d'una norma reguladora d'aquestes competències, que ha d'incorporar el contingut que exigeix l'article 28.3 del Reglament (UE) 2016/679.

CAPÍTOL III Delegat de protecció de dades

Article 34. Designació del delegat de protecció de dades

1. Els responsables i els encarregats del tractament han de designar un delegat de protecció de dades en els casos que preveu l'article 37.1 del Reglament (UE) 2016/679 i, en tot cas, quan es tracte de les entitats següents:

- a) Els col·legis professionals i els seus consells generals.
 - b) Els centres docents que oferisquen ensenyaments en qualsevol dels nivells que estableix la legislació reguladora del dret a l'educació, així com les universitats públiques i privades.
 - c) Les entitats que exploten xarxes i presten serveis de comunicacions electròniques de conformitat amb el que disposa la seua legislació específica, quan tracten habitualment i sistemàticament dades personals a gran escala.
 - d) Els prestadors de serveis de la societat de la informació quan elaboren a gran escala perfils dels usuaris del servei.
 - e) Les entitats que inclou l'article 1 de la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació i supervisió i solvència d'entitats de crèdit.
 - f) Els establiments financers de crèdit.
 - g) Les entitats asseguradores i reasseguradores.
 - h) Les empreses de serveis d'inversió que regula la legislació del mercat de valors.
 - i) Els distribuïdors i els comercialitzadors d'energia elèctrica i els distribuïdors i els comercialitzadors de gas natural.
 - j) Les entitats responsables de fitxers comuns per a l'avaluació de la solvència patrimonial i de crèdit o dels fitxers comuns per a la gestió i la prevenció del frau, incloent-hi els responsables dels fitxers que regula la legislació de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme.
 - k) Les entitats que duen a terme activitats de publicitat i prospecció comercial, incloent-hi les d'investigació comercial i de mercats, quan practiquen tractaments basats en les preferències dels afectats o duguen a terme activitats que impliquen l'elaboració de perfils d'aquests.
 - l) Els centres sanitaris obligats legalment al manteniment de les històries clíniques dels pacients.
- Se n'exceptuen els professionals de la salut que, tot i estar obligats legalment al manteniment de les històries clíniques dels pacients, exercisquen la seua activitat a títol individual.
- m) Les entitats que tinguen com un dels seus objectius emetre informes comercials que es puguin referir a persones físiques.

n) Els operadors que duguen a terme l'activitat de joc a través de canals electrònics, informàtics, telemàtics i interactius, de conformitat amb la normativa de regulació del joc.

ny) Les empreses de seguretat privada.

o) Les federacions esportives quan tracten dades de menors d'edat.

2. Els responsables o els encarregats del tractament no inclosos en el paràgraf anterior poden designar de manera voluntària un delegat de protecció de dades, que queda sotmès al règim que estableixen el Reglament (UE) 2016/679 i aquesta llei orgànica.

3. Els responsables i els encarregats del tractament han de comunicar en el termini de deu dies a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades o, si és el cas, a les autoritats autonòmiques de protecció de dades, les designacions, els nomenaments i els cessaments dels delegats de protecció de dades tant en els casos en què estiguen obligades a la seua designació com en el cas en què siga voluntària.

4. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades i les autoritats autonòmiques de protecció de dades han de mantindre, en l'àmbit de les seues competències respectives, una llista actualitzada de delegats de protecció de dades que ha de ser accessible per mitjans electrònics.

5. En el compliment de les obligacions d'aquest article, els responsables i els encarregats del tractament poden establir la dedicació completa o a temps parcial del delegat, entre altres criteris, en funció del volum dels tractaments, la categoria especial de les dades tractades o dels riscos per als drets o llibertats dels interessats.

Article 35. Qualificació del delegat de protecció de dades

El compliment dels requisits que estableix l'article 37.5 del Reglament (UE) 2016/679 per a la designació del delegat de protecció de dades, siga una persona física o jurídica, es pot demostrar, entre altres mitjans, a través de mecanismes voluntaris de certificació que han de tindre en compte particularment l'obtenció d'una titulació universitària que acredite coneixements especialitzats en el dret i la pràctica en matèria de protecció de dades.

Article 36. Posició del delegat de protecció de dades

1. El delegat de protecció de dades actua com a interlocutor del responsable o encarregat del tractament davant de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades i les autoritats autonòmiques de protecció de dades. El delegat pot inspeccionar els procediments relacionats amb l'objecte d'aquesta llei orgànica i emetre recomanacions en l'àmbit de les seues competències.

2. Quan es tracte d'una persona física integrada en l'organització del responsable o l'encarregat del tractament, el delegat de protecció de dades no pot ser remogut ni sancionat pel responsable o l'encarregat per a exercir les seues funcions tret que incidega en dol o negligència greu. S'ha de garantir la independència del delegat de protecció de dades dins de l'organització s'ha d'evitar qualsevol conflicte d'interessos.

3. En l'exercici de les seues funcions el delegat de protecció de dades ha de tindre accés a les dades personals i els processos de tractament, i el responsable o l'encarregat del tractament no pot oposar a aquest accés l'existència de cap deure de confidencialitat o secret, incloent-hi el que preveu l'article 5 d'aquesta llei orgànica.

4. Quan el delegat de protecció de dades aprecie l'existència d'una vulneració rellevant en matèria de protecció de dades, ho ha de documentar i ho ha de comunicar immediatament als òrgans d'administració i direcció del responsable o l'encarregat del tractament.

Article 37. Intervenció del delegat de protecció de dades en cas de reclamació davant de les autoritats de protecció de dades

1. Quan el responsable o l'encarregat del tractament hagen designat un delegat de protecció de dades, l'afectat, amb caràcter previ a la presentació d'una reclamació contra aquells davant de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades o, si és el cas, davant de les autoritats autonòmiques de protecció de dades, es pot dirigir al delegat de protecció de dades de l'entitat contra la qual reclame.

En aquest cas, el delegat de protecció de dades ha de comunicar a l'afectat la decisió que s'ha adoptat en el termini màxim de dos mesos a comptar de la recepció de la reclamació.

2. Quan l'afectat presente una reclamació davant de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades o, si és el cas, davant de les autoritats autonòmiques de protecció de dades, aquelles poden remetre la reclamació al delegat de protecció de dades a fi que aquest responga en el termini d'un mes.

Si transcorregut aquest termini el delegat de protecció de dades no ha comunicat a l'autoritat de protecció de dades competent la resposta donada a la reclamació aquesta autoritat ha de continuar el procediment d'acord amb el que estableixen el títol VIII d'aquesta llei orgànica i les seues normes de desplegament.

3. El procediment davant de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades és el que estableixen el títol VIII d'aquesta llei orgànica i les seues normes de desplegament. Així mateix, les comunitats autònomes han de regular el procediment corresponent davant de les autoritats autonòmiques de protecció de dades.

CAPÍTOL IV

Codis de conducta i certificació

Article 38. Codis de conducta

1. Els codis de conducta que regula la secció 5a del capítol IV del Reglament (UE) 2016/679 són vinculants per als qui s'hi adhiereixen.

Aquests codis es poden dotar amb mecanismes de resolució extrajudicial de conflictes.

2. Aquests codis els poden promoure, a més de les associacions i els organismes a què es refereix l'article 40.2 del Reglament (UE) 2016/679, empreses o grups d'empreses així com els responsables o els encarregats a què es refereix l'article 77.1 d'aquesta llei orgànica.

Així mateix, els poden promoure els organismes o les que assumeixen les funcions de supervisió i resolució extrajudicial de conflictes a què es refereix l'article 41 del Reglament (UE) 2016/679.

Els responsables o els encarregats del tractament que s'adhiereixen al codi de conducta s'obliguen a sotmetre a l'organisme o l'entitat de supervisió les reclamacions que els formulen els afectats en relació amb els tractaments de dades incloses en el seu àmbit d'aplicació en cas que consideren que no correspon atendre el que se sol·licita en la reclamació sense perjudici del que disposa l'article 37 d'aquesta llei orgànica. A més sense detriment de les competències que atribueix el Reglament (UE) 2016/679 a les autoritats de protecció de dades, voluntàriament i abans de dur a terme el tractament poden sotmetre a l'organisme o l'entitat de supervisió i presentat la verificació de la conformitat d'aquell amb les matèries subjectes al codi de conducta.

En cas que l'organisme o l'entitat de supervisió rebutge o desestime la reclamació si el responsable o encarregat del tractament no sotmet la reclamació a la seua decisió, l'afectat la pot formular davant de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades o, si és el cas, les autoritats autonòmiques de protecció de dades.

L'autoritat de protecció de dades competent ha de verificar que els organismes o les entitats que promouen els codis de conducta han dotat aquests codis amb organismes de supervisió que complisquen els requisits que estableix l'article 41.2 del Reglament (UE) 2016/679.

3. Els codis de conducta els han d'aprovar l'Agència Espanyola de Protecció de Dades o, si és el cas, l'autoritat autonòmica de protecció de dades competent.

4. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades o, si és el cas, les autoritats autonòmiques de protecció de dades han de sotmetre els projectes de codi al mecanisme de coherència que esmenta l'article 63 de Reglament (UE) 2016/679

en els casos en què així escaiga segons l'article 40.7. El procediment queda suspès mentre el Comitè Europeu de Protecció de Dades no emeta el dictamen a què es refereixen els articles 64.1. b i 65.1. c del reglament esmentat.

Quan siga una autoritat autonòmica de protecció de dades la que sotmeta el projecte de codi al mecanisme de coherència, cal atindre al que disposa l'article 60 d'aquesta llei orgànica.

5. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades i les autoritats autonòmiques de protecció de dades han de mantindre registres dels codis de conducta que aproven, que han d'estar interconnectats entre si i coordinats amb el registre que gestiona el Comitè Europeu de Protecció de Dades de conformitat amb l'article 40.11 del reglament esmentat.

El registre ha de ser accessible a través de mitjans electrònics.

6. Mitjançant un real decret s'han d'establir el contingut del registre i les especialitats del procediment d'aprovació dels codis de conducta.

Article 39. Acreditació d'institucions de certificació

Sense perjudici de les funcions i els poders d'acreditació de l'autoritat de control competent en virtut dels articles 57 i 58 del Reglament (UE) 2016/679, l'acreditació de les institucions de certificació a què es refereix l'article 43.1 del reglament esmentat la pot dur a terme l'Entitat Nacional d'acreditació (ENAC), que ha de comunicar a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades i a les autoritats de protecció de dades de les comunitats autònomes les concessions, les denegacions o les revocacions de les acreditacions, així com la seua motivació.

TÍTOL VI

Transferències internacionals de dades

Article 40. Règim de les transferències internacionals de dades

Les transferències internacionals de dades es regeixen pel que disposen el Reglament (UE) 2016/679, aquesta llei orgànica i les seues normes de desplegament aprovades pel Govern, i les circulars de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades i de les autoritats autonòmiques de protecció de dades, en l'àmbit de les seues competències respectives.

En tot cas s'han d'aplicar als tractaments en què consistisca la mateixa transferència les disposicions contingudes en les normes esmentades, en particular les que regulen els principis de protecció de dades.

Article 41. Supòsits d'adopció per part de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades

1. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades i les autoritats autonòmiques de protecció de dades poden adoptar, de conformitat amb el que disposa l'article 46.2.c del Reglament (UE) 2016/679, clàusules contractuals tipus per a la pràctica de transferències internacionals de dades, que s'hauran de sotmetre prèviament al dictamen del Comitè Europeu de Protecció de Dades que preveu l'article 64 del reglament esmentat.

2. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades i les autoritats autonòmiques de protecció de dades poden aprovar normes corporatives vinculants d'acord amb el que preveu l'article 47 del Reglament (UE) 2016/679.

El procediment s'ha d'iniciar a instància d'una entitat situada a Espanya i té una duració màxima de nou mesos. Queda suspesa la consecució de la remissió de l'expedient al Comitè Europeu de Protecció de Dades perquè s'emeti el dictamen a què es refereix l'article 64.1. f del Reglament (UE) 2016/679, i continua després de la notificació a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades o a l'autoritat autonòmica de protecció de dades competent.

Article 42. Supòsits sotmesos a una autorització prèvia de les autoritats de protecció de dades

1. Les transferències internacionals de dades a països o organitzacions internacionals que no disposen d'una decisió d'adequació aprovada per la Comissió o que no s'ajuparen en alguna de les garanties que preveuen l'article anterior i l'article 46.2 del Reglament (UE) 2016/679 requereixen una autorització prèvia de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades o, si cal, de les autoritats autonòmiques de protecció de dades, que es pot atorgar en els casos següents:

a) Quan la transferència es pretenga fonamentar en l'importació de garanties adequades amb fonament en clàusules contractuals que no corresponguen a les clàusules tipus que preveu l'article 46.2, lletres **c** i **d**, del Reglament (UE) 2016/679.

b) Quan la transferència la duga a terme algun dels responsables o els encarregats a què es refereix l'article 77.1 d'aquesta llei orgànica i es fonamenta en disposicions incorporades a acords internacionals no normatius amb altres autoritats o organismes públics de tercers estats, que incorporen drets efectius i exigibles per als afectats, incloent-hi els memorials d'entesa.

El procediment té una duració màxima de sis mesos.

2. L'autorització queda sotmesa a l'emissió per part del Comitè Europeu de Protecció de Dades del dictamen a què es refereixen els articles 64.1. **e**, 64.1. **f** i 65.1. **c** del Reglament (UE) 2016/679. La remissió de l'expedient al Comitè

mentat implica la suspensió del procediment fins que el dictamen es notifique a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades o, per conducte d'aquesta, a l'autoritat de control competent, si és el cas.

Article 43. Suplents sotmesos a la informació prèvia a l'autoritat de protecció de dades competent

Els responsables del tractament han d'informar l'Agència Espanyola de Protecció de Dades o, si és el cas, les autoritats autonòmiques de protecció de dades de qualsevol transferència internacional de dades que pretenguen dur a terme sobre la base de la seua necessitat per a finalitats relacionades amb interessos legítims imperiosos perseguits per aquells i la concurrència de la resta dels requisits que preveu l'últim paràgraf de l'article 49.1 del Reglament (UE) 2016/679. Així mateix, han d'informar els afectats de la transferència i dels interessos legítims imperiosos perseguits.

Aquesta informació s'ha de facilitar amb caràcter previ a la pràctica de la transferència. El que disposa aquest article no és aplicable a les activitats que duguen a terme les autoritats públiques en l'exercici dels seus poders públics, d'acord amb l'article 49.3 del Reglament (UE) 2016/679.

TÍTOL VII

Autoritats de protecció de dades

CAPÍTOL I

L'Agència Espanyola de Protecció de Dades

Secció 1a.

Disposicions generals

Article 44. Disposicions generals

1. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades és una autoritat administrativa independent d'habitat estatal, de les que preveu la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, amb personalitat jurídica i plena capacitat pública i privada, que actua amb plena independència dels poders públics en l'exercici de les seues funcions.

La seua denominació oficial, de conformitat amb el que estableix l'article 109.3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, és Agència Espanyola de Protecció de Dades, Autoritat Administrativa Independent.

Es relaciona amb el Govern a través del Ministeri de Justícia.

2. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades té la condició de representant comitè de les autoritats de protecció de dades del Regne d'Espanya en el Comitè Europeu de Protecció de Dades.

3. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades i el Consell General del Poder Judicial han de col·laborar per a l'exercici adequat de les competències respectives que la Llei orgànica 6/1985, d'12 juliol, del poder judicial, els atribueix en matèria de protecció de dades personals en l'àmbit de l'administració de justícia.

Article 45. Règim jurídic

1. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades es regeix pel que disposen el Reglament (UE) 2016/679, aquesta llei orgànica i les seues disposicions de desplegament. Supletòriament, en el que siga compatible amb la seua plena independència i sense perjudici del que preveu l'article 63.2 d'aquesta llei orgànica, es regeix per les normes que esmenta l'article 110.1 de la Llei 40/2015, d'2 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

2. El Govern, a proposta de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, ha d'aprovar el seu estatut mitjançant un real decret.

Article 46. Règim econòmic pressupostari i de personal

1. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades ha de elaborar i aprovar el seu pressupost i l'ha de trametre al Govern perquè l'integre, amb independència, en els pressupostos generals de l'Estat.

2. El règim de modificacions i de vinculació dels crèdits del seu pressupost és el que estableix l'Estatut de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades.

Correspon a la presidència de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades autoritzar les modificacions pressupostàries que impliquen fins a un 3 % de la xifra inicial del seu pressupost total de despeses, sempre que no s'incrementen els crèdits per a despeses de personal. La resta de modificacions que no excedeixen un 5 % del pressupost les ha d'autoritzar el Ministeri d'Hisenda i, en els altres casos, el Govern.

3. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades ha de disposar per a complir els seus fins amb les assignacions que s'establisquen amb caràcter als pressupostos generals de l'Estat, els béns i els valors que constitueixen el seu patrimoni i els ingressos ordinaris i extraordinaris derivats de l'exercici de les seues activitats, incloent-hi els derivats de l'exercici de les potestats que estableix l'article 58 del Reglament (UE) 2016/679.

4. El resultat positiu dels seus ingressos l'ha de destinar l'Agència Espanyola de Protecció de Dades a la dotació de les seues reserves amb la finalitat de garantir-ne la plena independència.

5. El personal al servei de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades és funcionari o laboral i es regeix pel que preveuen el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, i la resta de normativa reguladora dels funcionaris públics i, si és el cas, per la normativa laboral.

6. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades ha d'elaborar i aprovar la seua relació de llocs de treball, en el marc dels criteris establits pel Ministeri d'Economia, respectant el límit de despesa de personal que estipula el pressupost. En aquesta relació de llocs de treball han de constar, en tot cas, els llocs que hagen d'exercir en exclusiva funcionaris públics, perquè consisteixen en l'exercici de les funcions que impliquen la participació directa o indirecta en l'exercici de potestats públiques i la salvaguarda dels interessos generals de l'Estat i de les administracions públiques.

7. Sense perjudici de les competències atribuïdes al Tribunal de Comptes, la gestió econòmicofinancera de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades està sotmesa al control de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat en els termes que estableix la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària.

Article 47. Funcions i potestats de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades

Correspon a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades supervisar l'aplicació d'aquesta llei orgànica i del Reglament (UE) 2016/679 i, en particular, exercir les funcions que estableix l'article 57 i les potestats que preveuen l'article 58 del mateix Reglament, aquesta llei orgànica i les seues disposicions de desplegament.

Així mateix, correspon a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades acomplir les funcions i les potestats que li atribueixen altres lleis o normes de dret de la Unió Europea.

Article 48. La presidència de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades

1. La presidència de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades la dirigeix, en títol de representació, en dicta les resolucions, les circulars i les directrius.

2. La presidència de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades està auxiliada per un adjunt en què pot delegar les seues funcions, a excepció de les relacionades amb els procediments que regula el títol VIII d'aquesta llei orgànica, i

que la substitueix en l'exercici d'aquestes en els termes que preveu l'Estatut orgànic de l'Ajuntament Espanyola de Protecció de Dades.

Tots dos exerceixen les seues funcions amb plena independència i objectivitat i no estan subjectes a cap instrucció en el seu acompliment. Els és aplicable la legislació reguladora de l'exercici de l'actiu cívic de l'Administració General de l'Estat.

3. La presidència de l'Ajuntament Espanyola de Protecció de Dades i el seu adjunt els nomena el Govern, a proposta del Ministeri de Justícia, entre persones de competència professional reconeguda, en particular en matèria de protecció de dades.

Dos mesos abans que es produïssa l'expiració del mandat o, en la resta de les causes de cessament, quan s'haja produït aquest, el Ministeri de Justícia ha d'ordenar la publicació de la convocatòria pública de candidats en el **Boletín Oficial del Estado**.

Amb l'avaluació prèvia del mèrit, la capacitat, la competència i la idoneïtat dels candidats, el Govern ha de trametre al Congrés dels Diputats una proposta de presidència i adjunt acompanyada d'un informe justificatiu que, després de dur a terme l'audiència preceptiva dels candidats, ha de ratificar la Comissió de Justícia en votació pública per majoria de tres cinquenes parts dels membres en primera votació, si no s'assoleix, per majoria absoluta en segona votació que s'ha d'efectuar immediatament després de la primera. En aquest últim cas, els vots favorables han de procedir de diputats que pertanguen, almenys, a dos grups parlamentaris diferents.

4. La presidència i l'adjunt de l'Ajuntament Espanyola de Protecció de Dades els nomena el Consell de Ministres mitjançant un real decret.

5. El mandat de la presidència i de l'adjunt de l'Ajuntament Espanyola de Protecció de Dades té una duració de cinc anys i es pot renovar per a un altre període de la mateixa duració.

La presidència i l'adjunt només cessen abans de l'expiració del seu mandat, a petició prèvia o per separació acordada pel Consell de Ministres, per:

- a) Incompliment greu de les seues obligacions,
- b) incapacitat sobrevinguda per a l'exercici de la seua funció
- c) incompatibilitat o
- d) condemna ferma per un delictes dolents

En els casos que preveuen les lletres a, b i c, és necessària la ratificació de la separació per les majories parlamentàries que preveu l'apartat 3 d'aquest article.

6. Els actes i les disposicions que dicte la presidència de l'Ajuntament Espanyola de Protecció de Dades posen fi a la via administrativa, i són recurribles, directa -

ment, davant de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional.

Article 49. El Consell Consultiu de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades

1. La presidència de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades està assessorada per un consell consultiu compost pels membres següents:

- a) Un diputat, proposat pel Congrés dels Diputats.
- b) Un senador, proposat pel Senat.
- c) Un representant designat pel Consell General del Poder Judicial.
- d) Un representant de l'Administració General de l'Estat amb experiència en la matèria, proposat pel ministre de Justícia.
- e) Un representant de cada comunitat autònoma que haja creat una autoritat de protecció de dades en el seu àmbit territorial, proposat d'acord amb el que estableix la comunitat autònoma respectiva.
- f) Un expert proposat per la Federació Espanyola de Municipis i Províncies.
- g) Un expert proposat pel Consell de Consumidors i Usuaris.
- h) Dos experts proposats per les organitzacions empresarials.
- i) Un representant dels professionals de la protecció de dades i de la privacitat, proposat per l'associació d'àmbit estatal amb un nombre d'associats mitjà-gran.
- j) Un representant dels organismes o les entitats de supervisió i resolució extrajudicial de conflictes que preveu el capítol IV del títol V, proposat pel ministre de Justícia.
- k) Un expert proposat per la Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles.
- l) Un representant de les organitzacions que agrupen els consells generals, superiors i els col·legis professionals d'àmbit estatal de les diferents professions col·legiades, proposat pel ministre de Justícia.
- m) Un representant dels professionals de la seguretat de la informació proposat per l'associació d'àmbit estatal amb un nombre d'associats mitjà-gran.
- n) Un expert en transparència i accés a la informació pública proposat pel Consell de Transparència i Bon Govern.
- ny) Dos experts proposats per les organitzacions sindicals mitjan representatives.

2. A l'efecte de l'apartat anterior, la condició d'expert requereix acreditar coneixements especialitzats en el dret i la pràctica en matèria de protecció de dades mitjançant l'exercici professional o acadèmic.

3. Els membres del Consell Consultiu es nomenen mitjançant una ordre del ministre de Justícia, publicada en el **Boletí Oficial del Estado**.

4. El Consell Consultiu es reuneix quan així ho dispose la presidència de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades i, en tot cas, una vegada per semestre.

5. Les decisions preses pel Consell Consultiu en cap cas tenen caràcter vinculant.

6. En tot el que no preveja aquesta llei orgànica, el règim, les competències i el funcionament del Consell Consultiu són els que estableix l'Estatut orgànic de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades.

Article 50. Publicitat

L'Agència Espanyola de Protecció de Dades ha de publicar les resolucions de la seua presidència que declaren que escau o no l'atenció dels drets reconeguts en els articles 15 al 22 del Reglament (UE) 2016/679, les que posen fi als procediments de reclamació i les que arxiven les actuacions prèvies d'investigació i les que sancionen amb una amonestació les entitats a què es refereix l'article 77.1 d'aquesta llei orgànica, les que imposen mesures cautelars i les altres que dispose el seu estatut.

Secció 2a.

Potestats d'investigació i plans d'auditoria preventiva

Article 51. Àmbit i personal competent

1. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades ha d'exercir la seua activitat d'investigació a través de les actuacions que preveu el títol VIII i dels plans d'auditories preventives.

2. L'activitat d'investigació han de dur a terme els funcionaris de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades o funcionaris aliens a aquesta habilitats expressament per la presidència.

3. En els casos d'actuacions conjuntes d'investigació de conformitat amb el que disposa l'article 62 del Reglament (UE) 2016/679, el personal de les autoritats de control d'altres estats membres de la Unió Europea que col·labore amb l'Agència Espanyola de Protecció de Dades ha d'exercir les seues facultats d'acord amb el que preveu aquesta llei orgànica i sota l'orientació en presència del personal d'aquesta.

4. Els funcionaris que duguen a terme activitats d'investigació tenen la consideració d'agents de l'autoritat en l'exercici de les seues funcions, i estan obligats a guardar secret sobre les informacions que coneguen en ocasió d'aquest exercici, fins i tot després d'haver-hi cessat.

Article 52. Deure de col·laboració

1. Les administracions públiques, incloent-hi les tributives i de la Seguretat Social, i els particulars estan obligats a proporcionar a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades les dades, els informes, els antecedents i els justificants necessaris per a dur a terme la seua activitat d'investigació.

Quan la informació continga dades personals la comunicació d'aquestes dades està emparada pel que disposa l'article 6.1 c del Reglament (UE) 2016/679.

2. En el marc de les actuacions privades d'investigació quan no haja pogut fer la identificació per altres mitjans, l'Agència Espanyola de Protecció de Dades pot obtenir de les administracions públiques, incloent-hi les tributives i de la Seguretat Social, les informacions i les dades que siguen imprescindibles amb la finalitat exclusiva de aconseguir la identificació dels responsables de les conductes que puguen ser constitutives d'una infracció del Reglament (UE) 2016/679 i d'aquesta llei orgànica.

En el cas de les administracions tributives i de la Seguretat Social, la informació ha de limitar a la que siga necessària per a poder identificar inequívocament contra qui s'ha de dirigir l'actuació de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades en els casos de creació d'entramats societaris que dificulten el coneixement directe del presumpte responsable de la conducta contrària al Reglament (UE) 2016/679 i a aquesta llei orgànica.

3. Quan no haja pogut fer la identificació per altres mitjans, l'Agència Espanyola de Protecció de Dades pot obtenir dels operadors que presten serveis de comunicacions electròniques disponibles al públic i dels prestadors de serveis de la societat de la informació les dades que consten en el seu poder i que siguen imprescindibles per a identificar el presumpte responsable de la conducta contrària al Reglament (UE) 2016/679 i a aquesta llei orgànica quan s'haja dut a terme mitjançant la utilització d'un servei de la societat de la informació a la pràctica d'una comunicació electrònica. A aquests efectes, les dades que l'Agència Espanyola de Protecció de Dades pot obtenir a l'empara d'aquest apartat són les següents:

a) Quan la conducta s'haja dut a terme utilitzant un servei de telefonia fixa o mòbil:

1r. El número de telèfon d'origen de la telefonada en cas que aquest s'haja ocultat.

2n. El nom, el número de document identificatiu i l'adreça de l'abonat o de l'usuari registrat a qui corresponga aquest número de telèfon.

3r. La mera confirmació que s'haja dut a terme una telefonada específica entre dos números en una data i hora determinades.

b) Quan la conducta s'haja dut a terme utilitzant un servei de la societat de la informació

1r. La identificació de l'adreça de protocol d'Internet des de la qual s'haja dut a terme la conducta i la data i l'hora en què s'haja efectuat.

2n. Si la conducta s'ha dut a terme mitjançant un correu electrònic, la identificació de l'adreça de protocol d'Internet des de la qual s'haja creat el compte de correu i la data i l'hora en què es va crear.

3r. El nom, el número de document identificatiu i l'adreça de l'abonat o de l'usuari registrat a qui s'haja assignat l'adreça de protocol d'Internet a què es refereixen els dos paràgrafs anteriors.

Aquestes dades s'han de cedir, amb el requeriment motivat previ de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, exclusivament en el marc d'actuacions d'investigació iniciades a conseqüència d'una denúncia presentada per un afectat respecte d'una conducta d'una persona jurídica o respecte de la utilització de sistemes que permeten la divulgació sense restriccions de dades personals. En la resta dels casos, la cessió d'aquestes dades requereix obtenir prèviament una autorització judicial atorgada de conformitat amb les normes processals quan siga exigible.

Queden excloses del que preveu aquest apartat les dades de trànsit que els operadors estiguen tractant amb la finalitat exclusiva de complir les obligacions que preveu la Llei 25/2007, de 18 d'octubre, de conservació de dades relatives a les comunicacions electròniques i a les xarxes públiques de comunicacions, la cessió de les quals només es pot produir d'acord amb el que es disposa en aquella, amb l'autorització judicial prèvia que haja sol·licitat algun dels agents facultats a què es refereix l'article 6 de la llei esmentada.

Article 53. Abast de l'activitat d'investigació

1. Els qui duguin a terme l'activitat d'investigació poden obtenir les informacions necessàries per a complir les seues funcions, practicar inspeccions, requerir l'exhibició i l'enviament dels documents i les dades necessaris, examinar-los al lloc on estiguen dipositats o on es duguin a terme els tractaments, obtindre una còpia, inspeccionar els equips físics i lògics i requerir l'execució de tractaments i programes o procediments de gestió i suport del tractament subjectes a investigació.

2. Quan siga necessari l'accés per part del personal que du a terme l'activitat d'investigació al domicili constitucionalment protegit de l'inspeccionat, cal tindre el consentiment o haver obtingut l'autorització judicial corresponent.

3. Quan es tracte d'òrgans judicials o oficines judicials, l'exercici de les facultats d'inspecció s'ha d'efectuar a través del Consell General del Poder Judicial i per mitjà d'aquest.

Article 54. Plans d'auditoria

1. La presidència de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades pot disposar l'execució de plans d'auditoria preventiva, referits als tractaments d'un sector concret d'activitat. Han de tindre per objecte analitzar el compliment de les disposicions del Reglament (UE) 2016/679 i d'aquesta llei orgànica, a partir de la pràctica d'activitats d'investigació sobre entitats que pertanguen al sector inspeccionat o sobre els responsables objecte de l'auditoria.

2. A conseqüència dels plans d'auditoria, la presidència de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades pot dictar les directrius generals o específiques per a un responsable o encarregat dels tractaments concrets necessaris per a assegurar la plena adaptació del sector o el responsable al Reglament (UE) 2016/679 i a aquesta llei orgànica.

En l'elaboració d'aquestes directrius la presidència de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades pot sol·licitar la col·laboració dels organismes de supervisió dels codis de conducta i de resolució extrajudicial de conflictes, si n'ha.

3. Les directrius són de compliment obligat per al sector o el responsable a què es referisca el pla d'auditoria.

Secció 3a.

Altres potestats de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades

Article 55. Potestats de regulació. Circulars de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades

1. La presidència de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades pot dictar disposicions que fixen els criteris a què ha de respondre l'actuació d'aquesta autoritat en l'aplicació del que disposen el Reglament (UE) 2016/679 i aquesta llei orgànica, que es denominen circulars de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades.

2. La seua elaboració s'ha d'ajustar al procediment que estableix l'Estatut de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, que ha de preveure els informes tècnics i jurídics que siguem necessaris i l'audiència als interessats.

3. Les circulars són obligatòries una vegada publicades en el **Boletín Oficial del Estado**.

Article 56. Acció exterior

1. Corresponen a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades la titularitat i l'exercici de les funcions relacionades amb l'acció exterior de l'Estat en matèria de protecció de dades.

Així mateix, a les comunitats autònomes, a través de les autoritats autonòmiques de protecció de dades, els competeix exercir les funcions com a subjectes de l'acció exterior en el marc de les seues competències de conformitat amb el que disposa la Llei 2/2014, de 25 de març de l'acció del servei exterior de l'Estat, així com subscriure acords internacionals administratius en execució del concret d'un tractat internacional i acords no normatius amb els òrgans anàlegs d'altres subjectes de dret internacional, no vinculants jurídicament per als qui els subscriuen, sobre matèries de la seua competència en el marc de la Llei 25/2014, de 27 de novembre, de tractats i altres acords internacionals.

2. L'Autoritat Espanyola de Protecció de Dades és l'organisme competent per a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals derivat de l'aplicació de qualsevol conveni internacional en què siga part el Regne d'Espanya que atribuisca a una autoritat nacional de control aquesta competència i el representant comú de les autoritats de protecció de dades al Comitè Europeu de Protecció de Dades, de conformitat amb el que disposa l'article 68.4 del Reglament (UE) 2016/679.

L'Autoritat Espanyola de Protecció de Dades ha d'informar les autoritats autonòmiques de protecció de dades sobre les decisions adoptades en el Comitè Europeu de Protecció de Dades i n'ha de sol·licitar el parer quan es tracte de matèries de la seua competència.

3. Sense perjudici del que disposa l'apartat 1, l'Autoritat Espanyola de Protecció de Dades:

a) Ha de participar en reunions i fòrums internacionals d'àmbit diferent del de la Unió Europea que establisquen de comú acord les autoritats de control independents en matèria de protecció de dades.

b) Ha de participar, com a autoritat espanyola, en les organitzacions internacionals competents en matèria de protecció de dades, en els comitès o grups de treball, d'estudi i de col·laboració d'organitzacions internacionals que tracten matèries que afecten el dret fonamental a la protecció de dades personals i en altres fòrums o grups de treball internacionals, en el marc de l'acció exterior de l'Estat.

c) Ha de col·laborar amb autoritats, institucions, organismes i administracions d'altres estats a fi d'impulsar, promoure i desplegar el dret fonamental a la protecció de dades, en particular en l'àmbit iberoamericà pot subscriure acords internacionals administratius i no normatius en la matèria.

CAPÍTOL II

Autoritats autonòmiques de protecció de dades

Secció 1a.

Disposicions generals

Article 57. Autoritats autonòmiques de protecció de dades

1. Les autoritats autonòmiques de protecció de dades personals poden exercir les funcions i les potestats que estableixen els articles 57 i 58 del Reglament (UE) 2016/679, d'acord amb la normativa autonòmica, quan es referisquen a:

a) Tractaments dels quals siguem responsables les entitats integrants del sector públic de la comunitat autònoma corresponent o de les entitats locals incloses en el seu àmbit territorial o els qui prestem serveis a través de qualsevol forma de gestió directa o indirecta.

b) Tractaments que duguen a terme persones físiques o jurídiques per a l'exercici de les funcions públiques en matèries que siguem competència de l'administració autonòmica o local corresponent.

c) Tractaments que estiguen previstos expressament, si és el cas, en els estatuts d'autonomia respectius.

2. Les autoritats autonòmiques de protecció de dades poden dictar, en relació amb els tractaments sotmesos a la seua competència, circulars amb lligament i els efectes que estableix per a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades l'article 55 d'aquesta Llei orgànica.

Article 58. Cooperació institucional

La presidència de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades ha de convocar, per iniciativa pròpia o quan ho sol·licite una altra autoritat, les autoritats autonòmiques de protecció de dades per a contribuir a aplicar coherentment el Reglament (UE) 2016/679 i aquesta Llei orgànica. En tot cas, s'han de dur a terme reunions semestrals de cooperació.

La presidència de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades i les autoritats autonòmiques de protecció de dades poden sol·licitar i s'han d'intercanviar mútuament la informació necessària per a complir les seues funcions i, en particular, la relativa a l'activitat del Comitè Europeu de Protecció de Dades. Així mateix, poden constituir grups de treball per tractar afers específics d'interès comú.

Article 59. Tractaments contraris al Reglament (UE) 2016/679

Quan la presidència de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades considere que un tractament dut a terme en matèries que siguin competència de les autoritats autonòmiques de protecció de dades vulnera el Reglament (UE) 2016/679, les pot requerir perquè adopten, en el termini d'un mes, les mesures necessàries perquè aquell cesse.

Si l'autoritat autonòmica no atén dins del termini el requeriment o les mesures adoptades no suposen la cessació en el tractament il·l·egal, l'Agència Espanyola de Protecció de Dades pot exercir les accions que escaiguin davant de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Secció 2a.

Coordinació en el marc dels procediments que estableix el Reglament (UE) 2016/679

Article 60. Coordinació en cas d'emissió d'un dictamen per part del Comitè Europeu de Protecció de Dades.

Si ha de practicar pel conducte de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades totes les comunicacions entre el Comitè Europeu de Protecció de Dades i les autoritats autonòmiques de protecció de dades quan aquestes, com a autoritats competents, hagen de sotmetre el seu projecte de decisió al Comitè o li sol·liciten l'examen d'un afer en virtut del que estableixen els apartats 1 i 2 de l'article 64 del Reglament (UE) 2016/679.

En aquests casos, l'Agència Espanyola de Protecció de Dades ha de ser assistida per un representant de l'autoritat autonòmica en la seua intervenció davant del Comitè.

Article 61. Intervenció en cas de tractaments transfronterers

1. Les autoritats autonòmiques de protecció de dades tenen la condició d'autoritat de control principal o interessada en el procediment que estableix l'article 60 del Reglament (UE) 2016/679 quan es referisca a un tractament previst en l'article 57 d'aquesta llei orgànica que duga a terme un responsable o encarregat del tractament dels que preveu l'article 56 del Reglament (UE) 2016/679, tret que duga a terme significativament tractaments de la mateixa naturalesa a la resta del territori espanyol.

2. En aquests casos, correspon a les autoritats autonòmiques intervindre en els procediments que estableix l'article 60 del Reglament (UE) 2016/679, i han

d'informar l'Agència Espanyola de Protecció de Dades sobre el seu curs en els casos en què s'haja d'aplicar el mecanisme de coherència.

Article 62. Coordinació en cas de resolució de conflictes per part del Comitè Europeu de Protecció de Dades.

1. Si ha de practicar pel conducte de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades totes les comunicacions entre el Comitè Europeu de Protecció de Dades i les autoritats autonòmiques de protecció de dades quan aquestes, com a autoritats principals, hagen de sol·licitar del Comitè una missió d'una decisió vinculant segons el que preveu l'article 65 del Reglament (UE) 2016/679.

2. Les autoritats autonòmiques de protecció de dades que tinguen la condició d'autoritat interessada no principal en un procediment dels que preveu l'article 65 del Reglament (UE) 2016/679 han d'informar l'Agència Espanyola de Protecció de Dades quan l'assumpte es trameta al Comitè Europeu de Protecció de Dades, i li han de facilitar la documentació i la informació necessàries per a tramitar-lo.

L'Agència Espanyola de Protecció de Dades ha de ser assistida per un representant de l'autoritat autonòmica interessada en la seua intervenció davant del comitè esmentat.

TÍTOL VIII

Procediments en cas de possible vulneració de la normativa de protecció de dades

Article 63. Règim jurídic

1. Les disposicions d'aquest títol s'aplicables als procediments que tramite l'Agència Espanyola de Protecció de Dades en els casos en què un afectat reclama que no s'ha atès la seua sol·licitud d'exercici dels drets reconeguts en els articles 15 a 22 del Reglament (UE) 2016/679, així com en els que aquella investigue l'existència d'una possible infracció del que disposen el reglament esmentat i aquesta llei orgànica.

2. Els procediments que tramita l'Agència Espanyola de Protecció de Dades es regeixen pel que disposen el Reglament (UE) 2016/679, aquesta llei orgànica, les disposicions reglamentàries dictades en el seu desplegament i, en tot el que no les contradiguen, amb caràcter subsidiari, les normes generals sobre els procediments administratius.

3. El Govern ha de regular per mitjà d'un real decret els procediments que tramite l'Agència Espanyola de Protecció de Dades a l'empara d'aquest títol, i ha d'assegurar en tot cas els drets de defensa i audiència dels interessats.

Article 64. Manera d'iniciar el procediment i duració

1. Quan el procediment es referisca exclusivament a la falta d'atenció d'una sol·licitud d'exercici dels drets que estableixen els articles 15 al 22 del Reglament (UE) 2016/679, s'ha d'iniciar per mitjà d'un acord d'admissió a tràmit, que s'ha d'adoptar de conformitat amb el que estableix l'article 65 d'aquesta llei orgànica.

En aquest cas, el termini per a resoldre el procediment és de sis mesos a comptar de la data en què s'haja notificat al reclamant l'acord d'admissió a tràmit. Transcorregut aquest termini, l'interessat pot considerar estimada la reclamació.

2. Quan el procediment tinga per objectiu determinar la possible existència d'una infracció del que disposen el Reglament (UE) 2016/679 i aquesta llei orgànica, s'ha d'iniciar mitjançant un acord d'inici adoptat per iniciativa pròpia o a conseqüència d'una reclamació.

Si el procediment es fonamenta en una reclamació formulada davant de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, amb caràcter previ, aquesta ha de decidir sobre l'admissió a tràmit, de conformitat amb el que disposa l'article 65 d'aquesta llei orgànica.

Quan siguin aplicables les normes que estableix l'article 60 del Reglament (UE) 2016/679, el procediment s'ha d'iniciar mitjançant l'adopció del projecte d'

cord d'índici de procediment sancionador, del qual s'ha de donar coneixement formal a l'interessat als efectes que preveu l'article 75 d'aquesta Llei orgànica.

Admesa a triar la reclamació, així com en els casos en què l'Agència Espanyola de Protecció de Dades actue per iniciativa pròpia, amb caràcter previ a l'acord d'índici, hi pot haver una fase d'actuacions prèvies d'investigació que es regeix pel que preveu l'article 67 d'aquesta Llei orgànica.

El procediment té una duració màxima de nou mesos a comptar de la data de l'acord d'índici o, si és el cas, del projecte d'acord d'índici. Transcorregut aquest termini se'n produeix la caducitat i, en conseqüència, l'extinció d'actuacions.

3. El procediment també es pot tramitar a conseqüència de la comunicació a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades per part de l'autoritat de control d'un altre estat membre de la Unió Europea de la reclamació formulada davant d'aquesta, quan l'Agència Espanyola de Protecció de Dades tinga la condició d'autoritat de control principal per a tramitar un procediment de conformitat amb el que disposen els articles 56 i 60 del Reglament (UE) 2016/679. En aquest cas és aplicable el que disposen l'apartat 1 i els paràgrafs primer, tercer, quart i cinquè de l'apartat 2.

4. Els terminis de tramitació que estableix aquest article, així com els d'admissió a triar que regula l'article 65.5 i de duració de les actuacions prèvies d'investigació que preveu l'article 67.2, queden suspesos automàticament quan s'haja d'obindre la informació a consulta, la sol·licitud d'assistència o el pronunciament preceptiu d'un òrgan o organisme de la Unió Europea o d'un o diverses autoritats de control dels estats membres de conformitat amb el que estableix el Reglament (UE) 2016/679, pel temps que hi haja entre la sol·licitud i la notificació del pronunciament a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades.

Article 65. Admissió a triar de les reclamacions

1. Quan es presente davant l'Agència Espanyola de Protecció de Dades una reclamació, aquesta n'ha d'avaluar l'admissibilitat a triar, de conformitat amb el que preveu aquest article.

2. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades ha d'inadmetre les reclamacions presentades quan no versen sobre qüestions de protecció de dades personals, no tinguin fonament manifestament, siguin abusives o no aporten indicis racionals de l'existència d'una infracció.

3. Igualment, l'Agència Espanyola de Protecció de Dades pot inadmetre la reclamació quan el responsable o l'encarregat del tractament, amb l'advertència prèvia formulada per l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, haja adoptat les mesures correctives encaminades a posar fi al possible incompliment de la

legislació de protecció de dades i es done alguna de les circumstàncies següents:

a) Que no s'haja causat cap perjudici a l'afectat en el cas de les infraccions que preveu l'article 74 d'aquesta llei orgànica.

b) Que el dret de l'afectat quede plenament garantit mitjançant l'aplicació de les mesures.

4. Abans de resoldre sobre l'admissibilitat o inadmissibilitat de la reclamació, l'Agència Espanyola de Protecció de Dades la pot trametre al delegat de protecció de dades que, si és el cas, haja designat el responsable o l'encarregat del tractament o a l'organisme de supervisió establert per a aplicar els codis de conducta als efectes que preveuen els articles 37 i 38.2 d'aquesta llei orgànica.

L'Agència Espanyola de Protecció de Dades pot trametre igualment la reclamació al responsable o l'encarregat del tractament quan no s'haja designat un delegat de protecció de dades ni estiga adherit a mecanismes de resolució extrajudicial de conflictes, cas en què el responsable o encarregat ha de donar resposta a la reclamació en el termini d'un mes.

La decisió sobre l'admissibilitat o inadmissibilitat, així com la que determine, si és el cas, la tramesa de la reclamació a l'autoritat de control principal que sigui competent, s'han de notificar al reclamant en el termini de tres mesos. Si transcorregut aquest termini no es produeix aquesta notificació, s'entén que prossegueix la tramitació de la reclamació d'acord amb el que disposa aquest títol a partir de la data en què es complisquen tres mesos des que la reclamació s'haja registrat en l'Agència Espanyola de Protecció de Dades.

Article 66. Determinació de l'àmbit territorial

1. Excepte en els casos a què es refereix l'article 64.3 d'aquesta llei orgànica, l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, amb caràcter previ a la pràctica de qualsevol altra actuació incloent-hi l'admissibilitat o inadmissibilitat d'una reclamació o el començament d'actuacions prèvies d'investigació, ha d'examinar la seua competència i determinar el caràcter nacional o transfronterer, en qualsevol de les seues modalitats, del procediment que s'ha de seguir.

2. Si l'Agència Espanyola de Protecció de Dades considera que no té la condició d'autoritat de control principal per a tramitar el procediment, ha de trametre, sense cap tràmit més, la reclamació formulada a l'autoritat de control principal que considere competent, a fi que aquesta li done el curs oportú. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades ha de notificar aquesta circumstància a qui, si és el cas, haja formulat la reclamació d'acord pel qual es resolga la tramesa a què es refereix el paràgraf anterior implica l'arxivament provisional del procedi-

ment, sense perjudici que l'Agència Espanyola de Protecció de Dades dicte, en cas que així escaiga, la resolució a què es refereix l'apartat 8 de l'article 60 del Reglament (UE) 2016/679.

Article 67. Actuacions prèvies d'investigació

1. Abans de l'adopció de l'acord d'inici de procediment, i una vegada admesa a tràmit la reclamació si n'hi ha, l'Agència Espanyola de Protecció de Dades pot dur a terme actuacions prèvies d'investigació a fi d'aconseguir una determinació millor dels fets i les circumstàncies que justifiquen la tramitació del procediment.

L'Agència Espanyola de Protecció de Dades ha d'actuar en tot cas quan siga necessària la investigació de tractaments que implique un trànsit massiu de dades personals.

2. Les actuacions prèvies d'investigació s'han de sotmetre al que disposa la secció 2a del capítol I del títol VII d'aquesta llei orgànica i no poden tindre una duració superior a dotze mesos a comptar de la data de l'acord d'admissió a tràmit o de la data de l'acord pel qual se'n decideixca la iniciació quan l'Agència Espanyola de Protecció de Dades actue per iniciativa pròpia o a conseqüència de la comunicació que li haja tramès l'autoritat de control d'un altre estat membre de la Unió Europea, de conformitat amb l'article 64.3 d'aquesta llei orgànica.

Article 68. Acord d'inici del procediment per a l'exercici de la potestat sancionadora

1. Conclores, si és el cas, les actuacions a què es refereix l'article anterior, correspon a la presidència de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, quan així escaiga, dictar l'acord d'inici de procediment per a l'exercici de la potestat sancionadora, en què s'han de concretar els fets, la identificació de la persona o l'entitat contra la qual es dirigeixca el procediment, la infracció que s'haja pogut cometre i la possible sanció.

2. Quan l'Agència Espanyola de Protecció de Dades tinga la condició d'autoritat de control principal i s'haja de seguir el procediment que preveu l'article 60 del Reglament (UE) 2016/679, el projecte d'acord d'inici de procediment sancionador s'ha de sotmetre al que s'hi disposa.

Article 69. Mesures provisionals i de garantia dels drets.

1. Durant la pràctica de les actuacions prèvies d'investigació iniciat un procediment per a l'exercici de la potestat sancionadora, l'Agència Espanyola de Protecció de Dades pot acordar motivadament les mesures provisionals necessàries i proporcionades per a salvaguardar el dret fonamental a la protecció

de dades i, especialment, les que preveu l'article 66.1 del Reglament (UE) 2016/679, el bloqueig cautelar de les dades i l'obligació immediata d'atendre el dret sol·licitat.

2. En els casos en què l'Agència Espanyola de Protecció de Dades considere que la continuació del tractament de les dades personals, la seua comunicació o transferència internacional comporte un menyscabament greu del dret a la protecció de dades personals, pot ordenar als responsables o els encarregats dels tractaments el bloqueig de les dades i la cessació del seu tractament i, en cas que incomplisquen aquests manaments, immobilitzar-los.

3. Quan s'haja presentat davant de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades una reclamació que es referisca, entre altres qüestions, a la falta d'atenció en el termini dels drets que estableixen els articles 15 a 22 del Reglament (UE) 2016/679, l'Agència Espanyola de Protecció de Dades pot acordar en qualsevol moment, fins i tot abans de la iniciació del procediment per a l'exercici de la potestat sancionadora, mitjançant una resolució motivada i amb l'audiència prèvia del responsable del tractament, l'obligació d'atendre el dret sol·licitat, i es prossegueix el procediment pel que fa a la resta de les qüestions objecte de la reclamació.

TÍTOL IX

Rèim sancionador

Article 70. Subjectes responsables

1. Estan subjectes al règim sancionador que estableixen el Reglament (UE) 2016/679 i aquesta llei orgànica:

- a)** Els responsables dels tractaments.
- b)** Els encarregats dels tractaments.
- c)** Els representants dels responsables o encarregats dels tractaments no establits al territori de la Unió Europea.
- d)** Les entitats de certificació.
- e)** Les entitats acreditades de supervisió dels codis de conducta.

2. No és aplicable al delegat de protecció de dades el règim sancionador que estableix aquest títol.

Article 71. Infraccions

Constitueixen infraccions els actes i les conductes a què es refereixen els apartats 4, 5 i 6 de l'article 83 del Reglament (UE) 2016/679, així com les que siguen contràries a aquesta llei orgànica.

Article 72. Infraccions considerades molt greus

1. En funció del que estableix l'article 83.5 del Reglament (UE) 2016/679, es consideren molt greus i prescriuen al cap de tres anys les infraccions que suposen una vulneració substancial dels articles que esmenta aquell i, en particular, les següents:

a) El tractament de dades personals que vulnere els principis i les garanties que estableix l'article 5 del Reglament (UE) 2016/679.

b) El tractament de dades personals sense que es done alguna de les condicions de licitud del tractament que estableix l'article 6 del Reglament (UE) 2016/679.

c) L' incompliment dels requisits que exigeix l'article 7 del Reglament (UE) 2016/679 per a la validesa del consentiment.

d) La utilització de les dades per a una finalitat que no siga compatible amb la finalitat per a la qual s'hagen recollit, sense tindre el consentiment de l'afectat o una base legal per a així.

e) El tractament de dades personals de les categories a què es refereix l'article 9 del Reglament (UE) 2016/679, sense que es done alguna de les circumstàncies que preveuen el precepte esmentat i l'article 9 d'aquesta Llei orgànica.

f) El tractament de dades personals relatives a condemnes i infraccions penals o mesures de seguretat connexes fora dels casos que permeten l'article 10 del Reglament (UE) 2016/679 i l'article 10 d'aquesta Llei orgànica.

g) El tractament de dades personals relacionades amb infraccions i sancions administratives fora dels casos que permet l'article 27 d'aquesta Llei orgànica.

h) L'omissió del deure d'informar l'afectat sobre el tractament de les seues dades personals de conformitat amb el que disposen els articles 13 i 14 del Reglament (UE) 2016/679 i 12 d'aquesta Llei orgànica.

i) La vulneració del deure de confidencialitat que estableix l'article 5 d'aquesta Llei orgànica.

j) L'exigència del pagament d'un canon per a facilitar a l'afectat la informació a què es refereixen els articles 13 i 14 del Reglament (UE) 2016/679 o per a atendre les sol·licituds d'exercici de drets dels afectats que preveuen els articles 15 al 22 del Reglament (UE) 2016/679, fora dels casos que estableix l'article 12.5.

k) L'impediment, l'obstaculització o la no atenció reiterada de l'exercici dels drets que estableixen els articles 15 al 22 del Reglament (UE) 2016/679.

l) La transferència internacional de dades personals a un destinatari que es trobe en un tercer país o a una organització internacional, quan no conciben les garanties, els requisits o les excepcions que estableixen els articles 44 al 49 del Reglament (UE) 2016/679.

m) L'acompliment de les resolucions que dicte l'autoritat de protecció de dades competent en l'exercici dels poders que li confereix l'article 58.2 del Reglament (UE) 2016/679.

n) L'acompliment de l'obligació de bloqueig de les dades que estableix l'article 32 d'aquesta llei orgànica quan aquesta siga exigible.

ny) No facilitar l'accés del personal de l'autoritat de protecció de dades competent a les dades personals, la informació dels locals, els equips i els mitjans de tractament que requerisca l'autoritat de protecció de dades per a l'exercici dels seus poders d'investigació.

o) La resistència o l'obstrucció de l'exercici de la funció inspectora de l'autoritat de protecció de dades competent.

p) La reversió deliberada d'un procediment d'anonimització a fi de permetre la reidentificació dels afectats.

2. Tenen la mateixa consideració també i prescriuen al cap de tres anys les infraccions a què es refereix l'article 83.6 del Reglament (UE) 2016/679.

Article 73. Infraccions considerades greus

En funció del que estableix l'article 83.4 del Reglament (UE) 2016/679, es consideren greus i prescriuen al cap de dos anys les infraccions que suposen una vulneració substancial dels articles que esmenta aquell i, en particular, les següents:

a) El tractament de dades personals d'un menor d'edat sense obtindre'l el consentiment, quan tinga capacitat per a així o el del titular de la seua potestat o tutela, de conformitat amb l'article 8 del Reglament (UE) 2016/679.

b) No acreditar la realització d'esforços raonables per a verificar la validesa del consentiment prestat per un menor d'edat o pel titular de la seua potestat o tutela sobre aquell, de conformitat amb el que requereix l'article 8.2 del Reglament (UE) 2016/679.

c) L'impediment o l'obstaculització de la no atenció reiterada dels drets d'accés, rectificació, supressió, limitació del tractament o a la portabilitat de les dades en tractaments en què no es requereix la identificació de l'afectat, quan aquest, per a exercir aquests drets, haja facilitat informació addicional que en permeta la identificació.

d) La falta d'adopció de les mesures tècniques i organitzatives que siguen apropiades per a aplicar de manera efectiva els principis de protecció de dades des del disseny, així com la no integració de les garanties necessàries en el tractament, en els termes que exigeix l'article 25 del Reglament (UE) 2016/679.

e) La falta d'adopció de les mesures tècniques i organitzatives apropiades

per a garantir que, per defecte, només es tracten les dades personals necessàries per a cadascuna de les finalitats específiques del tractament, de conformitat amb el que exigeix l'article 25.2 del Reglament (UE) 2016/679.

f) La falta d'adopció de les mesures tècniques i organitzatives que siguin apropiades per a garantir un nivell de seguretat adequat al risc del tractament, en els termes que exigeix l'article 32.1 del Reglament (UE) 2016/679.

g) L'incompliment, a conseqüència de la falta de la diligència deguda, de les mesures tècniques i organitzatives que s'hagen implantat de conformitat amb el que exigeix l'article 32.1 del Reglament (UE) 2016/679.

h) L'incompliment de l'obligació de designar un representant del responsable o l'encarregat del tractament no establert al territori de la Unió Europea, de conformitat amb el que preveu l'article 27 del Reglament (UE) 2016/679.

i) La falta d'atenció per part del representant a la Unió del responsable o de l'encarregat del tractament de les sol·licituds que efectuen l'autoritat de protecció de dades o els afectats.

j) La contractació per part del responsable del tractament d'un encarregat de tractament que no ofereixi prou garanties per a aplicar les mesures tècniques i organitzatives apropiades de conformitat amb el que estableix el capítol IV del Reglament (UE) 2016/679.

k) Encarregar el tractament de dades a un tercer sense la formalització prèvia d'un contracte o un altre acte jurídic escrit amb el contingut que exigeix l'article 28.3 del Reglament (UE) 2016/679.

l) La contractació per part d'un encarregat del tractament d'altres encarregats sense tindre l'autorització prèvia del responsable, o sense haver-lo informat sobre els canvis produïts en la subcontractació quan siguin exigibles legalment.

m) La infracció per part d'un encarregat del tractament del que disposen el Reglament (UE) 2016/679 i aquesta llei orgànica, en determinar les finalitats i els mitjans del tractament, de conformitat amb el que disposa l'article 28.10 del reglament esmentat.

n) No disposar del registre d'activitats de tractament que estableix l'article 30 del Reglament (UE) 2016/679.

ny) No posar a la disposició de l'autoritat de protecció de dades que l'haja sol·licitat el registre d'activitats de tractament, de conformitat amb l'apartat 4 de l'article 30 del Reglament (UE) 2016/679.

o) No cooperar amb les autoritats de control en l'exercici de les seues funcions en els supòsits que no preveja l'article 72 d'aquesta llei orgànica.

p) El tractament de dades personals sense dur a terme una valoració prèvia dels elements que esmenta l'article 28 d'aquesta llei orgànica.

q) L'acompliment del deure de l'encarregat del tractament de notificar al responsable del tractament les violacions de seguretat de què tinga coneixement.

r) L'acompliment del deure de notificació a l'autoritat de protecció de dades d'una violació de seguretat de les dades personals de conformitat amb el que preveu l'article 33 del Reglament (UE) 2016/679.

s) L'acompliment del deure de comunicació a l'afectat d'una violació de la seguretat de les dades de conformitat amb el que preveu l'article 34 del Reglament (UE) 2016/679 si el responsable del tractament ha estat requerit per l'autoritat de protecció de dades per a dur a terme la notificació esmentada.

t) El tractament de dades personals sense haver dut a terme l'avaluació de l'impacte de les operacions de tractament en la protecció de dades personals en els casos en què aquella siga exigible.

u) El tractament de dades personals sense haver consultat prèviament l'autoritat de protecció de dades en els casos en què aquesta consulta siga preceptiva de conformitat amb l'article 36 del Reglament (UE) 2016/679 o quan la llei establisca l'obligació de dur a terme aquesta consulta.

v) L'acompliment de l'obligació de designar un delegat de protecció de dades quan siga exigible el seu nomenament d'acord amb l'article 37 del Reglament (UE) 2016/679 i l'article 34 d'aquesta llei orgànica.

w) No possibilitar la participació efectiva del delegat de protecció de dades en totes les qüestions relatives a la protecció de dades personals, no donar-li suport o interferir en l'exercici de les seues funcions.

x) La utilització d'un segell o un certificat en matèria de protecció de dades que no haja atorgat una entitat de certificació degudament acreditada o en cas que la seua vigència haja expirat.

y) Obtindre l'acreditació com a organisme de certificació presentant informació exacta sobre el compliment dels requisits que exigeix l'article 43 del Reglament (UE) 2016/679.

z) L'exercici de funcions que el Reglament (UE) 2016/679 reserva als organismes de certificació sense haver-lo acreditat degudament de conformitat amb el que estableix l'article 39 d'aquesta llei orgànica.

aa) L'acompliment per part d'un organisme de certificació dels principis i els deures a què està sotmès segons el que preveuen els articles 42 i 43 del Reglament (UE) 2016/679.

bb) L'exercici de funcions que l'article 41 del Reglament (UE) 2016/679 reserva als organismes de supervisió de codis de conducta sense que l'haja acreditat prèviament l'autoritat de protecció de dades competent.

cc) La falta d'adopció per part dels organismes acreditats de supervisió d'un codi de conducta de les mesures que siguin oportunes en cas que s'haja produït una infracció del codi, de conformitat amb el que exigeix l'article 41.4 del Reglament (UE) 2016/679.

Article 74. Infraccions considerades lleus

Es consideren lleus i prescriuen al cap d'un any la resta d'infraccions de caràcter merament formal dels articles que esmenten els apartats 4 i 5 de l'article 83 del Reglament (UE) 2016/679 i, en particular, les següents:

a) L'incompliment del principi de transparència de la informació o el dret d'informació de l'afectat per no facilitar tota la informació que exigeixen els articles 13 i 14 del Reglament (UE) 2016/679.

b) L'exigència del pagament d'un cànon per a facilitar a l'afectat la informació que exigeixen els articles 13 i 14 del Reglament (UE) 2016/679 o per a atendre les sol·licituds d'exercici de drets dels afectats que preveuen els articles 15 al 22 del Reglament (UE) 2016/679, quan així ho permeti l'article 12.5, si la seua quantia excedeix l'import dels costos afrontats per a facilitar la informació o practicar l'actuació sol·licitada.

c) No atendre les sol·licituds d'exercici dels drets que estableixen els articles 15 a 22 del Reglament (UE) 2016/679, tret que siga aplicable el que disposa l'article 72.1.k d'aquesta Llei orgànica.

d) No atendre els drets d'accés, rectificació, supressió i limitació del tractament o a la portabilitat de les dades en tractaments en què no es requereix la identificació de l'afectat, quan aquest, per a l'exercici d'aquests drets, haja facilitat informació addicional que en permeti la identificació, tret que siga aplicable el que disposa l'article 73 c d'aquesta Llei orgànica.

e) L'incompliment de l'obligació de notificació relativa a la rectificació o la supressió de dades personals o la limitació del tractament que exigeix l'article 19 del Reglament (UE) 2016/679.

f) L'incompliment de l'obligació d'informar l'afectat, quan així ho haja sol·licitat, dels destinataris als quals s'hagen comunicat les dades personals rectificades, suprimides o respecte de les quals s'ha limitat el tractament.

g) L'incompliment de l'obligació de suprimir les dades referides a una persona difunta quan així s'iga exigible de conformitat amb l'article 3 d'aquesta Llei orgànica.

h) La falta de formalització per part dels corresponents del tractament de l'acord que determine les obligacions, les funcions i les responsabilitats respectives respecte del tractament de dades personals i les seues relacions amb els afectats

a què es refereix l'article 26 del Reglament (UE) 2016/679 o la inexactitud en la seua determinació.

i) No posar a la disposició dels afectats els aspectes essencials de l'acord formalitzat entre els corresponents del tractament, de conformitat amb el que exigeix l'article 26.2 del Reglament (UE) 2016/679.

j) La falta del compliment de l'obligació de l'encarregat del tractament d'informar el responsable del tractament sobre la possible infracció per una instrucció rebuda d'aquest de les disposicions del Reglament (UE) 2016/679 o d'aquesta llei orgànica, de conformitat amb el que exigeix l'article 28.3 del reglament esmentat.

k) L'acompliment per part de l'encarregat de les estipulacions imposades en el contracte o acte jurídic que regula el tractament o les instruccions del responsable del tractament, tret que estiga obligat legalment a així de conformitat amb el Reglament (UE) 2016/679 i aquesta llei orgànica o en els casos en què siga necessari per a evitar la infracció de la legislació en matèria de protecció de dades i si s'ha advertit d'així el responsable o l'encarregat del tractament.

l) Disposar d'un registre d'activitats de tractament que no incorpore tota la informació que exigeix l'article 30 del Reglament (UE) 2016/679.

m) La notificació incompleta, tardana o defectuosa a l'autoritat de protecció de dades de la informació relacionada amb una violació de seguretat de les dades personals de conformitat amb el que preveu l'article 33 del Reglament (UE) 2016/679.

n) L'acompliment de l'obligació de documentar qualsevol violació de seguretat, exigida en l'article 33.5 del Reglament (UE) 2016/679.

ny) L'acompliment del deure de comunicació afectat d'una violació de la seguretat de les dades que comporte un risc alt per als drets i les llibertats dels afectats, de conformitat amb el que exigeix l'article 34 del Reglament (UE) 2016/679, tret que siga aplicable el que preveu l'article 73.5 d'aquesta llei orgànica.

o) Facilitar informació exacta a l'autoritat de protecció de dades, en els casos en què el responsable del tractament li haja d'eviar una consulta prèvia, de conformitat amb l'article 36 del Reglament (UE) 2016/679.

p) No publicar les dades de contacte del delegat de protecció de dades, o no comunicar-les a l'autoritat de protecció de dades, quan el seu nomenament siga exigible d'acord amb l'article 37 del Reglament (UE) 2016/679 i l'article 34 d'aquesta llei orgànica.

q) L'acompliment per part dels organismes de certificació de l'obligació d'informar l'autoritat de protecció de dades de l'expedició, la renovació o la retirada

d'una certificació de conformitat amb el que exigeixen els apartats 1 i 5 de l'article 43 del Reglament (UE) 2016/679.

r) L'acompliment per part dels organismes acreditats de supervisió d'un codi de conducta de l'obligació d'informar les autoritats de protecció de dades sobre les mesures que siguin oportunes en cas d'infracció del codi, de conformitat amb el que exigeix l'article 41.4 del Reglament (UE) 2016/679.

Article 75. Interrupció de la prescripció de la infracció

Interromp la prescripció la iniciació amb coneixement de l'interessat, del procediment sancionador, i es reinicia el termini de prescripció si l'expedient sancionador està paralitzat durant més de sis mesos per causes no imputables al presumpte infractor.

Quan l'Autoritat Espanyola de Protecció de Dades tinga la condició d'autoritat de control principal i s'haja de seguir el procediment que preveu l'article 60 del Reglament (UE) 2016/679, interromp la prescripció el coneixement formal per part de l'interessat del projecte d'acord d'òrbita que se sotmet a les autoritats de control interessades.

Article 76. Sancions i mesures correctives

1. Les sancions que preveuen els apartats 4, 5 i 6 de l'article 83 del Reglament (UE) 2016/679 s'han d'aplicar tenint en compte els criteris de graduació que estableix l'apartat 2 de l'article esmentat.

2. D'acord amb el que preveu l'article 83.2.k del Reglament (UE) 2016/679, també es poden tindre en compte:

- a) El caràcter continuat de la infracció
- b) La vinculació de l'activitat de l'infractor amb la pràctica de tractaments de dades personals.
- c) Els beneficis obtinguts a conseqüència de la comissió de la infracció
- d) La possibilitat que la conducta de l'afectat haja pogut induir a la comissió de la infracció
- e) L'existència d'un procés de fusió o absorció posterior a la comissió de la infracció que no es pot imputar a l'entitat absorbent.
- f) L'afectació als drets dels menors.
- g) Disposar, quan no siga obligatori, d'un delegat de protecció de dades.
- h) La submissió per part del responsable o l'encarregat, amb caràcter voluntari, a mecanismes de resolució alternativa de conflictes, en els casos en què hi haja controvèrsies entre aquells i qualsevol interessat.

3. És possible, complementàriament o alternativament, l'adopció quan es -

caiga, de la resta de mesures correctives a què es refereix l'article 83.2 del Reglament (UE) 2016/679.

4. Ha de ser objecte de publicació al **Boletín Oficial del Estado** la informació que identifique l'infractor, la infracció comesa i l'import de la sanció imposada quan l'autoritat competent siga l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, la sanció siga superior a un milió d'euros i l'infractor siga una persona jurídica.

Quan l'autoritat competent per a imposar la sanció siga una autoritat autonòmica de protecció de dades, cal atendre's a la seua normativa aplicable.

Article 77. Règim aplicable a determinades categories de responsables o encarregats del tractament

1. El règim que estableix aquest article és aplicable als tractaments dels quals siguen responsables o encarregats:

- a) Els òrgans constitucionals o amb rellevància constitucional i les institucions de les comunitats autònomes anàlogues a aquests.
- b) Els òrgans jurisdiccionals.
- c) L'Administració general de l'Estat, les administracions de les comunitats autònomes i les entitats que integren l'Administració local.
- d) Els organismes públics i les entitats de dret públic vinculades o dependents de les administracions públiques.
- e) Les autoritats administratives independents.
- f) El Banc d'Espanya.
- g) Les corporacions de dret públic quan les finalitats del tractament es relacionen amb l'exercici de potestats de dret públic.
- h) Les fundacions del sector públic.
- i) Les universitats públiques.
- j) Els consorcis.
- k) Els grups parlamentaris de les Corts Generals i les assemblees legislatives autonòmiques, així com els grups polítics de les corporacions locals.

2. Quan els responsables o els encarregats que enumera l'apartat 1 cometen alguna de les infraccions a què es refereixen els articles 72 a 74 d'aquesta llei orgànica, l'autoritat de protecció de dades que siga competent ha de dictar una resolució que les sancione amb una amonestació. La resolució ha d'establir, així mateix, les mesures que calga adoptar perquè cesse la conducta o es corregisquen els efectes de la infracció que s'haja comès.

La resolució s'ha de notificar al responsable o l'encarregat del tractament, a l'òrgan del qual depenga jeràrquicament, si és el cas, i als afectats que tinguen la condició d'interessat, si és el cas.

3. Sense perjudici del que estableix l'apartat anterior, l'autoritat de protecció de dades ha de proposar també la iniciació d'actuacions disciplinàries quan hi haja indicis suficients per a fer-ho. En aquest cas, el procediment i les sancions que s'han d'aplicar són els que estableix la legislació sobre règim disciplinari o sancionador que siga aplicable.

Així mateix, quan les infraccions siguin imputables a autoritats i directius, i si no existeixen informes tècnics o recomanacions per al tractament que no s'hagen atés degudament, en la resolució en què s'imposa la sanció s'ha d'incloure una amonestació amb la denominació del càrrec responsable i se n'ha d'ordenar la publicació al **Boletí Oficial del Estado** o l'autonòmic que corresponga.

4. S'han de comunicar a l'autoritat de protecció de dades les resolucions que es dicten en relació amb les mesures i les actuacions a què es refereixen els apartats anteriors.

5. S'han de comunicar al Defensor del Poble o, si és el cas, a les institucions anàlogues de les comunitats autònomes les actuacions practicades i les resolucions dictades a l'empara d'aquest article.

6. Quan l'autoritat competent siga l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, aquesta ha de publicar a la seua pàgina web amb la separació deguda les resolucions referides a les entitats de l'apartat 1 d'aquest article, amb la indicació expressa de la identitat del responsable o l'encarregat del tractament que haja comès la infracció.

Quan la competència corresponga a una autoritat autonòmica de protecció de dades cal atindre-hi pel que fa a la publicitat d'aquestes resolucions, al que dispose la seua normativa específica.

Article 78. Prescripció de les sancions

1. Les sancions imposades en aplicació del Reglament (UE) 2016/679 i d'aquesta llei orgànica prescriuen en els terminis següents:

a) Les sancions per un import igual o inferior a 40.000 euros prescriuen en el termini d'un any.

b) Les sancions per un import comprès entre 40.001 i 300.000 euros prescriuen al cap de dos anys.

c) Les sancions per un import superior a 300.000 euros prescriuen al cap de tres anys.

2. El termini de prescripció de les sancions es comença a comptar des de l'endemà del dia en què siga executable la resolució per la qual s'imposa la sanció o haja transcorregut el termini per a rebre-hi.

3. La prescripció s'interromp per la iniciació amb coneixement de l'interessat, del procediment d'execució i torna a transcorrer el termini si aquest ha estat paralitzat durant més de sis mesos per una causa no imputable a l'infactor.

TÍTOL X

Garantia dels drets digitals

Article 79. Els drets en línia digital

Els drets i llibertats consagrats en la Constitució, en els tractats i els convenis internacionals en què Espanya siga part s'apliquen plenament aplicables a Internet. Els prestadors de serveis de la societat de la informació i els proveïdors de serveis d'Internet han de contribuir a garantir la seua aplicació.

Article 80. Dret a la neutralitat d'Internet

Els usuaris tenen dret a la neutralitat d'Internet. Els proveïdors de serveis d'Internet han de proporcionar una oferta transparent de serveis sense cap discriminació per motius tècnics o econòmics.

Article 81. Dret d'accés universal a Internet

1. Tots tenen dret a accedir a Internet independentment de la seua condició personal, social, econòmica o geogràfica.

2. S'ha de garantir un accés universal, assequible, de qualitat i no discriminatori per a tota la població.

3. L'accés a Internet d'homes i dones ha de procurar la superació de la bretxa de gènere tant en l'àmbit personal com laboral.

4. L'accés a Internet ha de procurar la superació de la bretxa generacional mitjançant accions dirigides a la formació i l'accés a les persones grans.

5. La garantia efectiva del dret d'accés a Internet ha d'adaptar-se a la realitat específica dels entorns rurals.

6. L'accés a Internet ha de garantir condicions d'igualtat per a les persones que tinguen necessitats especials.

Article 82. Dret a la seguretat digital

Els usuaris tenen dret a la seguretat de les comunicacions que transmeten i reben a través d'Internet. Els proveïdors de serveis d'Internet han d'informar els usuaris dels seus drets.

Article 83. Dret a l'educació digital

1. El sistema educatiu ha de garantir la plena inserció de l'alumnat en la societat digital i l'aprenentatge d'ús dels mitjans digitals que siga segur i respectuós amb la dignitat humana, els valors constitucionals, els drets fonamentals i, particularment, amb el respecte i la garantia de la intimitat personal i familiar i la protecció de dades personals. Les actuacions dutes a terme en aquest àmbit han de tindre caràcter inclusiu, en particular pel que fa a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les administracions educatives han d'incloure en el disseny del bloc d'assignatures de lliure configuració la competència digital a què es refereix l'apartat anterior, així com els elements relacionats amb les situacions de risc derivades de la utilització inadequada de les TIC, amb una atenció especial a les situacions de violència a la xarxa.

2. El professorat ha de rebre les competències digitals i la formació necessària per a l'ensenyament i la transmissió dels valors i els drets referits a l'apartat anterior.

3. Els plans d'estudi dels títols universitaris, en especial els que habiliten per a l'exercici professional en la formació de l'alumnat, han de garantir la formació en l'ús i la seguretat dels mitjans digitals i en la garantia dels drets fonamentals a Internet.

4. Les administracions públiques han d'incorporar als temaris de les proves d'accés als cossos superiors i a aquells en què habitualment s'exercisquen funcions que impliquen l'accés a dades personals matèries relacionades amb la garantia dels drets digitals i en particular el de protecció de dades.

Article 84. Protecció dels menors en Internet

1. Els pares, les mares, els tutors, els cuidadors o els representants legals han de procurar que els menors d'edat facen un ús equilibrat i responsable dels dispositius digitals i dels serveis de la societat de la informació a fi de garantir el desenvolupament adequat de la seua personalitat i preservar la seua dignitat i els seus drets fonamentals.

2. La utilització i la difusió d'imatges o informació personal de menors a les xarxes socials i els serveis de la societat de la informació equivalents que puguin implicar una intromissió il·legal en els seus drets fonamentals determina la intervenció del Ministeri Fiscal, que ha d'instar les mesures cautelars i de protecció que preveu la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor.

Article 85. Dret de rectificació a Internet

1. Tots tenen dret a la llibertat d'expressió a Internet.
2. Els responsables de xarxes socials i serveis equivalents han d'adoptar protocols adequats per a possibilitar l'exercici del dret de rectificació davant dels usuaris que difonguen continguts que atempten contra el dret a l'honor, la intimitat personal i familiar a Internet i el dret a comunicar o rebre lliurement informació veritat, atenent els requisits i els procediments que preveu la Llei orgànica 2/1984, de 26 de març, reguladora del dret de rectificació.

Quan els mitjans de comunicació digitals hagen d'atendre la sol·licitud de rectificació formulada en contra seua, han de publicar en els seus arxius digitals un avís aclaridor que pose de manifest que la notícia original no reflecteix la situació actual de l'individu. Aquest avís ha d'aparèixer en un lloc visible juntament amb la informació original.

Article 86. Dret a l'actualització d'informacions en mitjans de comunicació digitals

Qualsevol persona té dret a sol·licitar motivadament dels mitjans de comunicació digitals la inclusió d'un avís d'actualització prou visible al costat de les notícies que el concernisquen quan la informació continguda en la notícia original no reflectisca la seua situació actual a conseqüència de circumstàncies que s'hagen produït després de la publicació i li cause un perjudici.

En particular, han d'incloure aquest avís quan les informacions originals es referisquen a actuacions policials o judicials que hagen resultat afectades en benefici de l'interessat a conseqüència de decisions judicials posteriors. En aquest cas, l'avís ha de fer referència a la decisió posterior.

Article 87. Dret a la intimitat i ús de dispositius digitals en l'habitatge laboral

1. Els treballadors i els empleats públics tenen dret a la protecció de la seua intimitat en l'ús dels dispositius digitals que pose a la seua disposició l'ocupador.
2. L'ocupador pot accedir als continguts derivats de l'ús de mitjans digitals facilitats als treballadors només a l'efecte de controlar el compliment de les obligacions laborals o estatutàries i de garantir la integritat dels dispositius esmentats.
3. Els ocupadors han d'establir criteris d'utilització dels dispositius digitals respectant en tot cas els estàndards mínims de protecció de la seua intimitat d'acord amb els usos socials i els drets reconeguts constitucionalment i legalment. En la seua elaboració han de participar els representants dels treballadors.

L'accés per part de l'ocupador al contingut de dispositius digitals respecte

dels quals haja admès el seu ús amb finalitats privades requereix que s'especifiquen de manera precisa els usos autoritzats i s'establisquen garanties per a preservar la intimitat dels treballadors, com ara, si és el cas, la determinació dels perïodes en què els dispositius es poden utilitzar per a finalitats privades.

S'ha d'informar els treballadors dels criteris d'utilització a què es refereix aquest apartat.

Article 88. Dret a la desconconnexió digital en l'habitatge laboral

1. Els treballadors i els empleats públics tenen dret a la desconconnexió digital a fi de garantir, fora del temps de treball establert legalment o convencionalment, el respecte del seu temps de descans, permisos i vacances, així com de la seua intimitat personal i familiar.

2. Les modalitats d'exercici d'aquest dret han d'atendre la naturalesa i l'objecte de la relació laboral, han de potenciar el dret a la conciliació de l'activitat laboral i la vida personal i familiar i s'han d'ajustar al que establisca la negociació col·lectiva o, si no n'hi ha, al que acorden l'empresa i els representants dels treballadors.

3. L'ocupador, amb l'audiència prèvia dels representants dels treballadors, ha d'elaborar una política interna dirigida a treballadors, incloent-hi els qui ocupen càrrecs directius, en què s'ha de definir les modalitats d'exercici del dret a la desconconnexió, les accions de formació i de sensibilització del personal sobre un ús raonable de les eines tecnològiques que evite el risc de fatiga informàtica. En particular, s'ha de preservar el dret a la desconconnexió digital en els casos de realització total o parcial del treball a distància, així com al domicili de l'empleat vinculat a l'ús amb finalitats laborals d'eines tecnològiques.

Article 89. Dret a la intimitat davant de l'ús de dispositius de videovigilància i de gravació de sons al lloc de treball

1. Els ocupadors poden tractar les imatges obtingudes a través de sistemes de càmeres o videocàmeres per a l'exercici de les funcions de control dels treballadors o els empleats públics previstes, respectivament, en l'article 20.3 de l'Estatut dels treballadors i en la legislació de funció pública, sempre que aquestes funcions s'exercisquen dins del seu marc legal i amb els límits inherents a aquest. Els ocupadors han d'informar amb caràcter previ, i de manera expressa, clara i concisa, els treballadors o els empleats públics i, si és el cas, els seus representants sobre aquesta mesura.

En el cas que s'haja captat la comissió d'un acte il·lícit per part dels treballadors o els empleats públics, s'entén complert el deure d'informar quan hi

haja almenys el dispositiu a què es refereix l'article 22.4 d'aquesta llei orgànica.

2. En cap cas s'hi poden instal·lar sistemes de gravació de sons ni de videovigilància a llocs destinats al descans o l'esplai dels treballadors o els empleats públics, com ara vestidors, lavabos, menjadors i anells.

3. La utilització de sistemes similars als referits als apartats anteriors per a la gravació de sons al lloc de treball s'hi poden sotmetre únicament quan siguin rellevants els riscos per a la seguretat de les instal·lacions, els béns i les persones derivats de l'activitat que es duïa a terme al centre de treball i sempre respectant el principi de proporcionalitat, el d'intervenció mínima i les garanties que preveuen els apartats anteriors. La supressió dels sons conservats per aquests sistemes de gravació s'ha de dur a terme atenent el que disposa l'apartat 3 de l'article 22 d'aquesta llei.

Article 90. Dret a la intimitat davant de la utilització de sistemes de geolocalització en l'habitatge laboral

1. Els ocupadors poden tractar les dades obtingudes a través de sistemes de geolocalització per a l'exercici de les funcions de control dels treballadors o els empleats públics previstes, respectivament, en l'article 20.3 de l'Estatut dels treballadors i a la legislació de funció pública, sempre que aquestes funcions s'exerceixen dins del seu marc legal i amb els límits inherents a aquest.

2. Amb caràcter previ, els ocupadors han de informar de manera expressa, clara i inequívoca els treballadors o els empleats públics i, si és el cas, els seus representants sobre l'existència i les característiques d'aquests dispositius. Igualment els han de informar sobre el possible exercici dels drets d'accés, rectificació, limitació del tractament i supressió.

Article 91. Drets digitals en la negociació col·lectiva

Els convenis col·lectius poden establir garanties addicionals dels drets i llibertats relacionats amb el tractament de les dades personals dels treballadors i la salvaguarda de drets digitals en l'habitatge laboral.

Article 92. Protecció de dades dels menors en Internet

Els centres educatius i qualsevol persona física o jurídica que duïa a terme activitats en què participen menors d'edat han de garantir la protecció de l'interès superior del menor i els seus drets fonamentals, especialment el dret a la protecció de dades personals, en la publicació o la difusió de les seues dades personals a través de serveis de la societat de la informació.

Quan aquesta publicació o difusió s'ha de produir a través de serveis de

xarxes socials o serveis equivalents han de tindre el consentiment del menor o els seus representants legals, de conformitat amb el que prescriu l'article 7 d'aquesta llei orgànica.

Article 93. Dret a l'oblit en cerques d'Internet

1. Qualsevol persona té dret al fet que els motors de cerca a Internet eliminen de les llistes de resultats que s'obtinguen després d'una cerca efectuada a partir del seu nom els enllaços publicats que continguin informació relativa a aquesta persona quan siguin inadequats, inexactes, no pertinents, no actualitzats o excessius o hagen esdevingut com a tal pel transcurs del temps, tenint en compte les finalitats per a les quals es van recollir o es van tractar, el temps transcorregut i la naturalesa i l'interès públic de la informació.

De la mateixa manera s'ha de procedir quan les circumstàncies personals que, si és el cas, invoque l'afectat evidencien la prevalència dels seus drets sobre el manteniment dels enllaços per part del servei de cerca en Internet.

Aquest dret subsisteix encara que siga l'única la conservació de la informació publicada al lloc web al qual es dirigeix l'enllaç i aquest no esborre privadament o simultàniament.

2. L'exercici del dret a què es refereix aquest article no impedeix l'accés a la informació publicada al lloc web a través de la utilització d'altres criteris de cerca diferents del nom de qui exercisca el dret.

Article 94. Dret a l'oblit en serveis de xarxes socials i serveis equivalents

1. Qualsevol persona té dret al fet que se suprimisquen, amb una simple sol·licitud seua, les dades personals que haja facilitat per a la seua publicació per part de serveis de xarxes socials i serveis de la societat de la informació equivalents.

2. Qualsevol persona té dret al fet que se suprimisquen les dades personals que la concernisquen i que hagen facilitat tercers per a la seua publicació per part dels serveis de xarxes socials i serveis de la societat de la informació equivalents quan siguin inadequades, inexactes, no pertinents, no actualitzades o excessives o hagen esdevingut així pel transcurs del temps, tenint en compte les finalitats per a les quals es van recollir o es van tractar, el temps transcorregut i la naturalesa i l'interès públic de la informació.

De la mateixa manera, s'han de suprimir aquestes dades quan les circumstàncies personals que, si és el cas, invoque l'afectat evidencien la prevalència dels seus drets sobre el manteniment de les dades per part del servei.

S'exceptuen del que disposa aquest apartat les dades que hagen facilitat persones físiques en l'exercici d'activitats personals o domèstiques.

3. En cas que el dret l'exercisca un afectat respecte de dades que hagen sigut facilitades al servei, per ell o per tercers, durant la seua minoria d'edat, el prestador ha de suprimir-les sense dilació amb una simple sol·licitud seua, sense necessitat que concordeguen les circumstàncies que esmenta l'apartat 2.

Article 95. Dret de portabilitat en serveis de xarxes socials i serveis equivalents

Els usuaris de serveis de xarxes socials i serveis de la societat de la informació equivalents tenen dret a rebre i transmetre els continguts que hagen facilitat als prestadors d'aquests serveis, així com que els prestadors els transmeten directament a un altre prestador que designe l'usuari, sempre que siga possible tècnicament.

Els prestadors poden conservar, sense difondre-la a través d'Internet, una còpia dels continguts quan aquesta conservació siga necessària per al compliment d'una obligació legal.

Article 96. Dret al testament digital

1. L'accés a continguts gestionats per prestadors de serveis de la societat de la informació sobre persones difuntes es regeix per les regles següents:

a) Les persones vinculades al difunt per raons familiars o de fet, així com els hereus, es poden dirigir als prestadors de serveis de la societat de la informació a fi d'accedir als continguts esmentats i impartir-los les instruccions que consideren oportunes sobre la seua utilització, destinació i supressió.

Com a excepció, les persones esmentades no poden accedir als continguts del causant, ni sol·licitar-ne la modificació o eliminació quan la persona difunta ho haja prohibit expressament o així ho estableisca una llei. Aquesta prohibició no afecta el dret dels hereus a accedir als continguts que puguen formar part de l'actiu hereditari.

b) El marmessor testamentari, així com la persona o la institució que el difunt haja designat expressament per a així, també pot sol·licitar, d'acord amb les instruccions rebudes, l'accés als continguts amb vista a complir aquestes instruccions.

c) En cas de persones difuntes menors d'edat, aquestes facultats les poden exercir també els seus representants legals o, en el marc de les seues competències, el Ministeri Fiscal, que pot actuar d'ofici o a instància de qualsevol persona física o jurídica interessada.

d) En cas de defunció de persones amb discapacitat, aquestes facultats les poden exercir també a més dels que assenyala la lletra anterior, els qui hagen

sigut designats per a l'exercici de funcions de suport si aquestes facultats s'entenen compreses en les mesures de suport prestades pel designat.

2. Les persones legitimades en l'apartat anterior poden decidir sobre el manteniment o l'eliminació dels perfils personals de persones difuntes en xarxes socials o serveis equivalents, tret que el difunt haja decidit sobre aquesta circumstància, cas en què cal atendre les seues instruccions.

El responsable del servei al qual es comuniquen, d'acord amb el paràgraf anterior, la sol·licitud d'eliminació del perfil ha de fer-ho sense dilació.

3. Mitjançant un real decret s'han d'establir els requisits i les condicions per a acreditar la validesa i la vigència dels manaments i les instruccions i, si és el cas, el registre d'aquests, que pot coincidir amb el que preveu l'article 3 d'aquesta llei orgànica.

4. El que estableix aquest article en relació amb les persones difuntes en les comunitats autònomes amb dret civil, foral, especial o propi s'ha de regir pel que establisquen aquestes dins del seu àmbit d'aplicació.

Article 97. Polítiques d'impuls dels drets digitals

1. El Govern, en col·laboració amb les comunitats autònomes, ha de elaborar un pla d'acció a Internet amb els objectius següents:

a) Superar les bretxes digitals i garantir l'accés a Internet de col·lectius vulnerables o amb necessitats especials i d'entorns familiars i socials econòmicament desfavorits mitjançant, entre altres mesures, un bo social d'accés a Internet;

b) impulsar l'existència d'espais de connexió d'accés públic, i

c) fomentar mesures educatives que promoguen la formació en competències i habilitats digitals bàsiques de persones i col·lectius en risc d'exclusió digital i la capacitat de totes les persones per a fer un ús autònom i responsable d'Internet i de les tecnologies digitals.

2. Així mateix, s'ha d'aprovar un pla d'actuació dirigit a promoure les accions de formació, difusió i conscienciació necessàries per a aconseguir que els menors d'edat facen un ús equilibrat i responsable dels dispositius digitals i de les xarxes socials i dels serveis de la societat de la informació equivalents d'Internet amb la finalitat de garantir el desenvolupament adequat de la seua personalitat i de preservar la seua dignitat i drets fonamentals.

3. El Govern ha de presentar un informe anual davant de la comissió parlamentària corresponent del Congrés dels Diputats en què ha de donar compte de l'evolució dels drets, les garanties i els manaments que preveu aquest títol i de les mesures necessàries per promoure el seu impuls i efectivitat.

Disposició addicional primera. *Mesures de seguretat en l'habitat del sector públic*

1. L'Esquema Nacional de Seguretat ha d'incloure les mesures que s'hagen d'implantar en cas de tractament de dades personals per a evitar-ne la pèrdua, l'alteració o l'accés no autoritzat, amb l'adaptació dels criteris de determinació del risc en el tractament de les dades al que estableix l'article 32 del Reglament (UE) 2016/679.

2. Els responsables que enumera l'article 77.1 d'aquesta llei orgànica han d'aplicar als tractaments de dades personals les mesures de seguretat que corresponen de les que preveu l'Esquema Nacional de Seguretat, així com impulsar un grau d'implementació de mesures equivalents en les empreses o les fundacions subjectes al dret privat vinculades a aquells.

En els casos en què un tercer preste un servei en règim de concessió en -
càrrec de gestió contracte, les mesures de seguretat es corresponen amb les de l'Administració pública d'origen i s'han d'ajustar a l'Esquema Nacional de Seguretat.

Disposició addicional segona. *Protecció de dades i transparència i accés a la informació pública*

La publicitat activa i l'accés a la informació pública que regula el títol I de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, així com les obligacions de publicitat activa que estableix la legislació autonòmica, s'han de sotmetre, quan la informació continga dades personals, al que disposen els articles 5.3 i 15 de la Llei 19/2013, el Reglament (UE) 2016/679 i aquesta llei orgànica.

Disposició addicional tercera. *Càlcul de terminis*

Els terminis que estableixen el Reglament (UE) 2016/679 o aquesta llei orgànica, independentment del fet que es referisquen a relacions entre particulars o amb entitats del sector públic, es regeixen per les regles següents:

a) Quan els terminis s'assenyalen per dies, s'entén que aquests s'inicien, i s'exclouen del càlcul els dissabtes, els diumenges i els declarats festius.

b) Si el termini es fixa en setmanes, conclou el mateix dia de la setmana en què es va produir el fet que determina la seua iniciació en la setmana de venciment.

c) Si el termini es fixa en mesos o anys, conclou el mateix dia en què s'haja produït el fet que determina la seua iniciació en el mes o l'any de venciment. Si en el mes de venciment no hi ha un dia equivalent a aquell en què comença el càlcul, s'entén que el termini expira l'últim dia del mes.

d) Quan l'últim dia del termini siga inhàbil, s'entén prorrogat al primer dia hàbil següent.

Disposició addicional quarta. Procediment en relació amb les competències que atribueixen a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades altres lleis

El que disposen el títol VIII i les seues normes de desplegament és aplicable als procediments que l'Agència Espanyola de Protecció de Dades haja de tramitar en exercici de les competències que li atribueixen altres lleis.

Disposició addicional cinquena. Autorització judicial en relació amb decisions de la Comissió Europea en matèria de transferència internacional de dades

1. Quan una autoritat de protecció de dades considere que una decisió de la Comissió Europea en matèria de transferència internacional de dades, de la validesa de la qual depenga la resolució d'un procediment concret, infringeix el que disposa el Reglament (UE) 2016/679, amb un menyscabament del dret fonamental a la protecció de dades, ha d'acordar immediatament la suspensió del procediment, a fi de sol·licitar de l'òrgan judicial una autorització per a declarar-ho així en el si del procediment del qual estiga coneixent. Aquesta suspensió ha de ser confirmada, modificada o alçada en l'acord d'admissió o inadmissió a tràmit de la sol·licitud de l'autoritat de protecció de dades dirigida al tribunal competent.

Les decisions de la Comissió Europea a les quals es pot aplicar aquesta via són:

- a) les que declaren el nivell adequat de protecció d'un tercer país o organització internacional, en virtut de l'article 45 del Reglament (UE) 2016/679;
- b) aquelles per les quals s'aproven clàusules tipus de protecció de dades per a la pràctica de transferències internacionals de dades, o
- c) les que declaren la validesa dels codis de conducta a aquest efecte.

2. L'autorització a què es refereix aquesta disposició només es pot concedir si, amb el plantejament previ d'una qüestió prejudicial de validesa en els termes de l'article 267 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, la decisió de la Comissió Europea qüestionada és declarada invàlida pel Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

Disposició addicional sisena. Incorporació de deutes a sistemes d'informació creditícia

No s'han d'incorporar als sistemes d'informació creditícia a què es refereix l'article 20.1 d'aquesta llei orgànica deutes en què la quantia del principal siga inferior a cinquanta euros.

El Govern, mitjançant un real decret, pot actualitzar aquesta quantia.

Disposició addicional setena. Identificació dels interessats en les notificacions per mitjà d'edificis i publicacions d'actes administratius

1. Quan siga necessari publicar un acte administratiu que continga dades personals de l'afectat, se l'ha d'identificar mitjançant el nom i els cognoms, amb l'afegit de quatre xifres numèriques aleatòries del document nacional d'identitat, el número d'identitat d'estranger, el passaport o un document equivalent. Quan la publicació es referisca a una pluralitat d'afectats aquestes xifres aleatòries s'han d'alternar.

Quan es tracte de la notificació per mitjà d'edificis, particularment en els casos a què es refereix l'article 44 de la Llei 39/2015, d'1 de octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, s'ha d'identificar l'afectat exclusivament mitjançant el número complet del document nacional d'identitat, el número d'identitat d'estranger, el passaport o un document equivalent.

Quan l'afectat no tinga cap dels documents que esmenten els dos paràgrafs anteriors, se l'ha d'identificar ídemament mitjançant el nom i els cognoms. En cap cas s'ha de publicar el nom i els cognoms de manera conjunta amb el número complet del document nacional d'identitat, el número d'identitat d'estranger, el passaport o un document equivalent.

2. A fi de previndre riscos per a víctimes de violència de gènere, el Govern ha d'impulsar l'elaboració d'un protocol de col·laboració que definisca procediments segurs de publicació i notificació d'actes administratius, amb la participació dels òrgans amb competència en la matèria.

Disposició addicional huitena. Potestat de verificació de les administracions públiques

Quan es formulen sol·licituds per qualsevol mitjà en què l'interessat declare dades personals que consten en poder de les administracions públiques, l'òrgan destinatari de la sol·licitud pot efectuar en l'exercici de les seues competències les verificacions necessàries per a comprovar l'exactitud de les dades.

Disposició addicional novena. Tractament de dades personals en relació amb la notificació d'incidents de seguretat

Quan, de conformitat amb el que disposa la legislació nacional que siga aplicable, s'ha de notificar incidents de seguretat, les autoritats públiques competents, els equips de resposta a emergències informàtiques (CERT), els equips de resposta a incidents de seguretat informàtica (CSIRT), els proveïdors de xarxes i serveis de comunicacions electròniques i els proveïdors de tecnologies i serveis de seguretat poden tractar les dades personals que continguen aquestes notificacions, exclusivament durant el temps i l'abast necessaris per a la seua

anàlisi, detecció, protecció i resposta davant d'incidents i amb l'adopció de les mesures de seguretat adequades i proporcionades al nivell de risc determinat.

Disposició addicional desena. Comunicacions de dades per part dels subjectes que enumera l'article 77.1

Els responsables que enumera l'article 77.1 d'aquesta llei orgànica poden comunicar les dades personals que els sol·liciten subjectes de dret privat quan tinguin el consentiment dels afectats o aprecien que hi ha en els sol·licitants un interès legítim que prevalga sobre els drets i els interessos dels afectats de conformitat amb el que estableix l'article 6.1.f del Reglament (UE) 2016/679.

Disposició addicional onzena. Privacitat en les comunicacions electròniques

El que disposa aquesta llei orgànica s'entén sense perjudici de l'aplicació de les normes de dret intern i de la Unió Europea reguladores de la privacitat en el sector de les comunicacions electròniques, sense imposar obligacions addicionals a les persones físiques o jurídiques en matèria de tractament en el marc de la prestació de serveis públics de comunicacions electròniques en xarxes públiques de comunicació en bits en què s'estiguen subjectes a obligacions específiques que estableixen les normes esmentades.

Disposició addicional dotzena. Disposicions específiques aplicables als tractaments dels registres de personal del sector públic

1. Els tractaments dels registres de personal del sector públic s'entenen fets en l'exercici de poders públics conferits als seus responsables, d'acord amb el que preveu l'article 6.1.e del Reglament (UE) 2016/679.

2. Els registres de personal del sector públic poden tractar dades personals relatives a infraccions i condemnes penals i infraccions i sancions administratives, i s'han de limitar a les dades estrictament necessàries per a complir les seues finalitats.

3. D'acord amb el que preveu l'article 18.2 del Reglament (UE) 2016/679, i per considerar-ho una raó d'interès públic important, les dades el tractament de les quals s'haja limitat en virtut de l'article 18.1 del reglament esmentat poden ser objecte de tractament quan siga necessari per al curs dels procediments de personal.

Disposició addicional tretzena. Transferències internacionals de dades tributàries

Les transferències de dades tributàries entre el Regne d'Espanya i altres estats o entitats internacionals o supranacionals es regulen pels termes i amb els

l'ajuda establits en la normativa sobre assistència mèdica entre els estats de la Unió Europea, o en el marc dels convenis per a evitar la doble imposició d'altres convenis internacionals, així com per les normes sobre l'assistència mèdica que estableix el capítol VI del títol III de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributiva.

Disposició addicional catorzena. Normes dictades en desplegament de l'article 13 de la Directiva 95/46/CE

Les normes dictades en aplicació de l'article 13 de la Directiva 95/46/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 24 d'octubre de 1995, relativa a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades, que hagen entrat en vigor abans del 25 de maig de 2018, i en particular els articles 23 i 24 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, continuen vigents mentre no siguin expressament modificades, substituïdes o derogades.

Disposició addicional quinzena. Requeriment d'informació per part de la Comissió Nacional del Mercat de Valors

Quan no haja pogut obtenir per altres mitjans la informació necessària per a dur a terme les seues tasques de supervisió i inspecció la Comissió Nacional del Mercat de Valors pot obtenir dels operadors que prestin serveis de comunicacions electròniques disponibles al públic i dels prestadors de serveis de la societat de la informació les dades que consten en poder seu relatives a la comunicació electrònica o servei de la societat de la informació proporcionats per aquests prestadors que siguin diferents del seu contingut i siguin imprescindibles per a exercir les tasques esmentades.

La cessió d'aquestes dades requereix l'obtenció prèvia d'una autorització judicial atorgada de conformitat amb les normes processals.

Queden excloses del que preveu aquest apartat les dades de trànsit que els operadors estiguen tractant amb la finalitat exclusiva de complir les obligacions que preveu la Llei 25/2007, de 18 d'octubre, de conservació de dades relatives a les comunicacions electròniques i a les xarxes públiques de comunicacions.

Disposició addicional setzena. Pràctiques agressives en matèria de protecció de dades

Als efectes que preveu l'article 8 de la Llei 3/1991, de 10 de gener, de competència deslleial, es consideren pràctiques agressives les següents:

- a) Actuar amb intenció de suplantar la identitat de l'Agència Espanyola de

Protecció de Dades o d'una autoritat autonòmica de protecció de dades en la pràctica de qualsevol comunicació als responsables i els encarregats dels tractaments o als interessats.

b) Generar l'aparença que s'està actuant en nom o per compte i en col·laboració amb aquesta de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades o una autoritat autonòmica de protecció de dades en la pràctica de qualsevol comunicació als responsables i encarregats dels tractaments en què el remitent ofereixca els seus productes o serveis.

c) Dur a terme pràctiques comercials en què es coarte el poder de decisió dels destinataris mitjançant la referència a la possible imposició de sancions per incompliment de la normativa de protecció de dades personals.

d) Oferir qualsevol tipus de document pel qual es pretenga crear una aparença de compliment de les disposicions de protecció de dades de manera complementària a la pràctica d'acció formatives sense haver dut a terme les accions necessàries per a verificar que aquest compliment es produeix efectivament.

e) Assumir, sense una designació expressa del responsable o l'encarregat del tractament, la funció de delegat de protecció de dades i comunicar-se en aquesta condició amb l'Agència Espanyola de Protecció de Dades o les autoritats autonòmiques de protecció de dades.

Disposició addicional dessetena. Tractaments de dades de salut

1. Estan emparats en les lletres **g**, **h**, **i** i **j** de l'article 9.2 del Reglament (UE) 2016/679 els tractaments de dades relacionades amb la salut i de dades genètiques que regulen les lleis següents i les seues disposicions de desplegament:

a) La Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat.

b) La Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.

c) La Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació mèdica.

d) La Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut.

e) La Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries.

f) La Llei 14/2007, de 3 de juliol, d'investigació biomèdica.

g) La Llei 33/2011, de 4 d'octubre, general de salut pública.

h) La Llei 20/2015, de 14 de juliol, d'ordenació i supervisió i solvència de les entitats asseguradores i reasseguradores.

i) El text refós de la Llei de garanties i racional dels 105 medicaments i productes sanitaris, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2015, de 24 de juliol.

j) El text refís de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seua inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre.

2. El tractament de dades en la investigació en salut es regeix pels criteris següents:

a) L'interessat o, si és el cas, el seu representant legal pot atorgar el consentiment per a l'ús de les seues dades amb fins d'investigació en salut i, en particular, la biomèdica. Aquestes finalitats poden comprendre categories relacionades amb àrees generals vinculades a una especialitat mèdica o investigadora.

b) Les autoritats sanitàries i les institucions públiques amb competències en vigilància de la salut pública poden dur a terme estudis científics sense el consentiment dels afectats en situacions de rellevància i gravetat excepcionals per a la salut pública.

c) Es considera lícita i compatible la reutilització de dades personals amb fins d'investigació en matèria de salut i biomèdica quan, havent-se obtingut el consentiment per a una finalitat concreta, s'utilitzen les dades per a finalitats o àrees d'investigació relacionades amb l'àrea en què s'ha realitzat inicialment l'estudi inicial.

En aquests casos, els responsables han de publicar la informació que estableix l'article 13 del Reglament (UE) 2016/679, del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de les seues dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades, en un lloc fàcilment accessible de la pàgina web corporativa del centre on es duga a terme la investigació o l'estudi clínic, i, si és el cas, en la del promotor, i notificar l'existència d'aquesta informació per mitjans electrònics als afectats. Quan aquests no tinguen mitjans per a accedir a aquesta informació en poden sol·licitar la tramesa en un altre format.

Per als tractaments que preveu aquesta lletra, es requereix un informe previ favorable del Comitè mèdic de la investigació.

d) Es considera lícit l'ús de dades personals pseudonimitzades amb finalitats d'investigació en salut i, en particular, biomèdica.

L'ús de dades personals pseudonimitzades amb finalitats d'investigació en salut pública i biomèdica requereix:

1r. Una separació tècnica i funcional entre l'equip investigador i els qui duguen a terme la pseudonimització i conserven la informació que possibilita la reidentificació.

2n. Que les dades pseudonimitzades únicament siguen accessibles a l'equip d'investigació quan:

I) Hi haja un compromís explícit de confidencialitat i de no dur a terme cap activitat de reidentificació.

II) S'adopten mesures de seguretat específiques per a evitar la reidentificació i l'acció de tercers no autoritzats.

Es poden reidentificar les dades en l'origen quan, amb motiu d'una investigació que utilitze dades pseudonimitzades, s'aprecie que hi ha un perill real i concret per a la seguretat o la salut d'una persona o un grup de persones, o una amenaça greu per als seus drets o siga necessària per a garantir una assistència sanitària adequada.

e) Quan es tracten dades personals amb fins d'investigació en salut, i en particular la biomèdica, als efectes de l'article 89.2 del Reglament (UE) 2016/679, es poden exceptuar els drets dels afectats que preveuen els articles 15, 16, 18 i 21 del Reglament (EU) 2016/679 quan:

1r. Aquests drets s'exercisquen directament davant dels investigadors o els centres d'investigació que utilitzen dades anonimitzades o pseudonimitzades.

2n. L'exercici d'aquests drets es referisca als resultats de la investigació.

3r. La investigació tinga per objectiu un interès públic essencial relacionat amb la seguretat de l'Estat, la defensa, la seguretat pública o altres objectius importants d'interès públic general, sempre que en aquest últim cas l'excepció estiga recollida expressament per una norma amb rang de llei.

f) Quan de conformitat amb el que preveu l'article 89 del Reglament (UE) 2016/679 es duga a terme un tractament amb finalitats d'investigació en salut pública i, en particular, biomèdica s'ha de:

1r. Dur a terme una avaluació d'impacte que determine els riscos derivats del tractament en els casos que preveu l'article 35 del Reglament (UE) 2016/679 o en els establits per l'autoritat de control. Aquesta avaluació ha d'incloure de manera específica els riscos de reidentificació vinculats a l'anonimització o la pseudonimització de les dades.

2n. sotmetre la investigació científica a les normes de qualitat i, si és el cas, a les directrius internacionals sobre bona pràctica clínica.

3r. Adoptar, si és el cas, mesures dirigides a garantir que els investigadors no accedeixen a dades d'identificació dels interessats.

4t. Designar un representant legal establert a la Unió Europea, de conformitat amb l'article 74 del Reglament (UE) 536/2014, si el promotor d'un assaig clínic no està establert a la Unió Europea. Aquest representant legal pot coincidir amb el que preveu l'article 27.1 del Reglament (UE) 2016/679.

g) L'ús de dades personals pseudonimitzades amb finalitats d'investigació en salut pública i, en particular, biomèdica s'ha de sotmetre a l'informe previ del Comitè d'ètica de la investigació previst en la normativa sectorial.

Si no existeix aquest comitè d'entitat responsable de la investigació ha de requerir un informe previ del delegat de protecció de dades o, si no n'hi ha, d'un expert amb els coneixements previs a l'article 37.5 del Reglament (UE) 2016/679.

h) En el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, els comitès d'ètica de la investigació en l'àmbit de la salut, biomèdic o del medicament, han d'integrar entre els seus membres un delegat de protecció de dades o, si no n'hi ha, un expert amb coneixements suficients del Reglament (UE) 2016/679 quan s'ocupen d'activitats d'investigació que comporten el tractament de dades personals o de dades pseudonimitzades o anonimitzades.

Disposició addicional diuitena. Criteris de seguretat

L'Autoritat Espanyola de Protecció de Dades ha de desenvolupar, amb la col·laboració quan siga necessària, de tots els actors implicats, les eines, les guies, les directrius i les orientacions que siguin necessàries per a dotar els professionals, les microempreses i les petites i mitjanes empreses de pautes adequades per al compliment de les obligacions de responsabilitat activa que estableixen el títol IV del Reglament (UE) 2016/679 i el títol V d'aquesta llei orgànica.

Disposició addicional denovena. Drets dels menors davant d'Internet

En el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta llei orgànica, el Govern ha de trametre al Congrés dels Diputats un projecte de llei dirigit específicament a garantir els drets dels menors davant de l'impacte d'Internet, amb la finalitat de garantir la seua seguretat i lluitar contra la discriminació i la violència que s'exerceix sobre ells mitjançant les noves tecnologies.

Disposició addicional vintena. Especialitats del règim jurídic de l'Autoritat Espanyola de Protecció de Dades

1. No és aplicable a l'Autoritat Espanyola de Protecció de Dades l'article 50.2.c de la Llei 40/2015, d'1 de octubre, de règim jurídic del sector públic.

2. L'Autoritat Espanyola de Protecció de Dades es pot adherir als sistemes de contractació centralitzada establits per les administracions públiques i participar en la gestió compartida de serveis comuns que preveu l'article 85 de la Llei 40/2015, d'1 de octubre, de règim jurídic del sector públic.

Disposició addicional vint-i-unena. Educació digital

Les administracions educatives han de complir el manament que conté el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 83 d'aquesta llei orgànica en el termini d'un any a comptar de l'entrada en vigor.

Disposició addicional vint-i-dosena. Accés als arxius públics i eclesíastics

Les autoritats públiques competents han de facilitar l'accés als arxius públics i eclesíastics en relació amb les dades que se sol·liciten en ocasions d'investigacions policials o judicials de persones desaparegudes, i les institucions o les congregacions religioses a les quals es fan les peticions d'accés han d'atendre les sol·licituds amb promptitud i diligència.

Disposició transitiva primera. Estatut de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades

1. L'Estatut de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, aprovat pel Reial decret 428/1993, de 26 de març, continua vigent en tot el que no s'oposa al que estableix el títol VIII d'aquesta llei orgànica.

2. El que disposen els apartats 2, 3 i 5 de l'article 48 i l'article 49 d'aquesta llei orgànica s'ha d'aplicar una vegada expire el mandat de qui tinga la condició de director de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades a la seua entrada en vigor.

Disposició transitiva segona. Codis tipus inscrits en les autoritats de protecció de dades de conformitat amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal

Els promotors dels codis tipus inscrits en el registre de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades o en les autoritats autonòmiques de protecció de dades han d'adaptar-ne el contingut al que disposa l'article 40 del Reglament (UE) 2016/679 en el termini d'un any a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei orgànica.

Si transcorregut aquest termini no s'ha sol·licitat l'aprovació que preveu l'article 38.4 d'aquesta llei orgànica, s'ha de cancel·lar la inscripció i s'ha de comunicar als seus promotors.

Disposició transitiva tercera. Règim transitori dels procediments

1. Els procediments ja iniciats a l'entrada en vigor d'aquesta llei orgànica es regeixen per la normativa anterior, tret que aquesta llei orgànica continga disposicions més favorables per a l'interessat.

2. El que disposa l'apartat anterior, així mateix, és aplicable als procediments respecte dels quals ja s'han iniciat les actuacions prèvies a què es refereix la secció 2a del capítol III del títol IX del Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, aprovat pel Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre.

Disposició transitòria quarta. Tractaments sotmesos a la Directiva (UE) 2016/680

Els tractaments sotmesos a la Directiva (UE) 2016/680, del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relativa a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals per part de les autoritats competents per a fins de prevenció, investigació, detecció, enjudiciament d'infraccions penals o d'execució de sancions penals, i a la lliure circulació de les dades esmentades i per la qual es deroga la Decisió marc 2008/977/JAI, del Consell, continuen regint-se per la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, i en particular l'article 22, i les seues disposicions de desplegament, mentre no entre en vigor la norma que transposa al dret espanyol el que disposa la directiva esmentada.

Disposició transitòria cinquena. Contractes d'encarregat del tractament

Els contractes d'encarregat del tractament subscrits abans del 25 de maig de 2018 a l'empara del que disposa l'article 12 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, mantenen la vigència fins a la data de venciment que assenyalen, i en cas que s'haja pactat de manera indefinida, fins al 25 de maig de 2022.

Durant aquests terminis, qualsevol de les parts pot exigir a l'altra la modificació del contracte a fi que aquest siga conforme al que disposen l'article 28 del Reglament (UE) 2016/679 i el capítol II del títol V d'aquesta Llei orgànica.

Disposició transitòria sisena. Reutilització amb finalitats d'investigació en matèria de salut i biomèdica de dades personals recollides abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei orgànica

Es considera lícita i compatible la reutilització amb fins d'investigació en salut i biomèdica de dades personals recollides lícitament abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei orgànica quan es done alguna de les circumstàncies següents:

a) Que les dades personals esmentades s'utilitzen per a la finalitat concreta per a la qual s'haja prestat el consentiment.

b) Que havent-se obtingut el consentiment per a una finalitat concreta, s'utilitzen aquestes dades per a finalitats o àrees d'investigació relacionades amb l'especialitat mèdica o investigadora en què s'integre científicament l'estudi inicial.

Disposició derogatòria única. Derogació normativa

1. Sense perjudici del que preveuen la disposició addicional catorzena i la disposició transitòria quarta, queda derogada la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

2. Queda derogat el Reial decret llei 5/2018, de 27 de juliol, de mesures urgents per a l'adaptació del dret espanyol a la normativa de la Unió Europea en matèria de protecció de dades.

3. Així mateix, queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que contradiguen el que disposen el Reglament (UE) 2016/679 i aquesta Llei orgànica, si bé oposen o siguin incompatibles.

Disposició final primera. *Naturalesa d'aquesta llei*

Aquesta llei té el caràcter de llei orgànica.

No obstant això, tenen caràcter de llei ordinària:

l'el·lel IV,

l'el·lel VII, excepte els articles 52 i 53, que tenen caràcter orgànic,

l'el·lel VIII,

l'el·lel IX,

els articles 79, 80, 81, 82, 88, 95, 96 i 97 del títol X,

les disposicions addicionals, excepte la disposició addicional segona i la disposició addicional dessetena, que tenen caràcter orgànic,

les disposicions transitòries,

i les disposicions finals, excepte les disposicions finals primera, segona, tercera, quarta, huitena, desena i setzena, que tenen caràcter orgànic.

Disposició final segona. *Títol competencial*

1. Aquesta Llei orgànica es dicta a l'empara de l'article 149.1.1 a de la Constitució que atribueix a l'Estat la competència exclusiva per a regular les condicions bàsiques que garantixen la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals.

2. El capítol I del títol VII, el títol VIII, la disposició addicional quarta i la disposició transitòria primera només són aplicables a l'Administració general de l'Estat i als seus organismes públics.

3. Els articles 87 a 90 es dicten a l'empara de la competència exclusiva que l'article 149.1.7 a i 18 a de la Constitució reserva a l'Estat en matèria de legislació laboral i bases del règim estatutari dels funcionaris públics respectivament.

4. La disposició addicional cinquena i les disposicions finals setena i sisena es dicten a l'empara de la competència que l'article 149.1.6 a de la Constitució atribueix a l'Estat en matèria de legislació processal.

5. La disposició addicional tercera es dicta a l'empara de l'article 149.1.18 a de la Constitució.

6. L'article 96 es dicta a l'empara de l'article 149.1.8 a de la Constitució.

Disposició final tercera. Modificació de la Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, del règim electoral general

Es modifica la Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, del règim electoral general, que queda redactada de la manera següent:

U. L'apartat 3 de l'article 39 queda redactat de la manera següent:

1. Dins del termini anterior, qualsevol persona pot formular una reclamació dirigida a la Delegació Provincial de l'Oficina del Cens Electoral sobre les seues dades censals, si bé a omís es poden tindre en compte les que es referisquen a la rectificació d'errors en les dades personals, als canvis de domicili dins d'una mateixa circumscripció o a la no inclusió del reclamant en cap secció del cens de la circumscripció a pesar de tindre-hi dret. També s'han d'atendre les sol·licituds dels electors que s'oposen al fet que se'ls incloga en les cibles del cens electoral que es faciliten als representants de les candidatures per a fer enviaments postals de propaganda electoral. No s'han de tindre en compte per a l'elecció convocada les que reflectisquen un canvi de residència d'una circumscripció a una altra, fet després de la data de tancament del cens per a cada elecció, ha d'exercir el seu dret en la secció corresponent al seu domicili anterior.

Dos. S'afegeix un nou article 48 bis, amb el contingut següent:

Article 58 bis. **Utilització de mitjans tecnològics i dades personals en les activitats electorals.**

1. La recopilació de dades personals relatives a les opinions polítiques de les persones que duguen a terme els partits polítics en el marc de les seues activitats electorals està emparada en l'interès públic únicament quan s'ofereixen garanties adequades.

2. Els partits polítics, les coalicions i les agrupacions electorals poden utilitzar dades personals obtingudes en pàgines web i altres fonts d'accés públic per a la pràctica d'activitats polítiques durant el període electoral.

3. L'enviament de propaganda electoral per mitjans electrònics o sistemes de missatgeria i la contractació de propaganda electoral en xarxes socials o mitjans equivalents no tenen la consideració d'activitat o comunicació comercial.

4. Les activitats divulgatives referides anteriorment han d'identificar de manera destacada la seua naturalesa electoral.

5. S'ha de facilitar al destinatari una manera senzilla i gratuïta d'exercici del dret d'oposició.

Disposició final quarta. Modificació de la Llei orgànica 6/1985, d'12 de juliol, del poder judicial

Es modifica la Llei orgànica, 6/1985, d'12 de juliol, del poder judicial, en els termes següents:

U. S'afegeix un apartat tercer a l'article 58, amb la redacció següent:

Article 58.

Tercer. De la sol·licitud d'autorització per a la declaració que preveu la disposició addicional cinquena de la Llei orgànica de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, quan aquesta sol·licitud la formule el Consell General del Poder Judicial.

Dos. S'afegeix una lletra f a l'article 66, amb la redacció següent:

Article 66.

f) De la sol·licitud d'autorització per a la declaració que preveu la disposició addicional cinquena de la Llei orgànica de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, quan aquesta sol·licitud la formule l'Agència Espanyola de Protecció de Dades.

Tres. S'afegeixen una lletra k a l'apartat 1 i un nou apartat 7 a l'article 74, amb la redacció següent:

Article 74.

1. [1/2]

k) De la sol·licitud d'autorització per a la declaració que preveu la disposició addicional cinquena de la Llei orgànica de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, quan aquesta sol·licitud la formule l'autoritat de protecció de dades de la comunitat autònoma respectiva.

[1/2]

7. Correspon a les sales contencioses administratives dels tribunals superiors de justícia autoritzar, mitjançant una interlocutòria, el requeriment d'informació per part d'autoritats autonòmiques de protecció de dades als operadors que presten serveis de comunicacions electròniques disponibles al públic i dels prestadors de serveis de la societat de la informació quan així siga necessari d'acord amb la legislació específica.

Quatre. S'afegeix un nou apartat 7 a l'article 90:

[1/2] Correspon als jutjats centrals contenciosos administratius autoritzar, mitjançant una interlocutòria, el requeriment d'informació per part de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades i altres autoritats administratives

independents d'habitat estatal als operadors que presten serveis de comunicacions electròniques disponibles al públic i dels prestadors de serveis de la societat de la informació, quan així s'igui necessari d'acord amb la legislació específica.

Disposició final cinquena. Modificació de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat.

S'afegeix un nou capítol II al títol VI de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, amb el contingut següent:

CAPÍTOL II

Tractament de dades de la investigació en salut

Article 105 bis

El tractament de dades personals en la investigació en salut es regeix pel que disposa la disposició addicional dessetena de la Llei orgànica de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

Disposició final sisena. Modificació de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa

La Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, es modifica en els termes següents:

U. S'afegeix un nou apartat 7 a l'article 10:

7. Coneixen de la sol·licitud d'autorització l'òrgan de l'article 122 **ter**, quan la formule l'autoritat de protecció de dades de la comunitat autònoma respectiva.

Dos. S'afegeix un nou apartat 5 a l'article 11:

5. Coneix de la sol·licitud d'autorització l'òrgan de l'article 122 **ter**, quan la formule l'Agència Espanyola de Protecció de Dades.

Tres. S'afegeix un nou apartat 4 a l'article 12:

4. Coneix de la sol·licitud d'autorització l'òrgan de l'article 122 **ter**, quan la formule el Consell General del Poder Judicial.

Quatre. S'introdueix un nou article 122 **ter**, amb el tenor següent:

Article 122 **ter**. **Procediment d'autorització judicial de conformitat**

d'una decisió de la Comissió Europea en matèria de transferència internacional de dades.

1. El procediment per a obtenir l'autorització judicial a què es refereix la disposició addicional cinquena de la Llei orgànica de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals s'inicia amb la sol·licitud de l'autoritat de protecció de dades dirigida al tribunal competent perquè es pronuncie sobre la conformitat d'una decisió de la Comissió Europea en matèria de transferència internacional de dades amb el dret de la Unió Europea. La sol·licitud s'ha d'acompanyar d'una còpia de l'expedient que estiga pendent de resolució davant de l'autoritat de protecció de dades.
2. Si bé parts en el procediment, a mitjà de l'autoritat de protecció de dades, els qui ho siguin en el procediment tramitat davant d'aquesta i, en tot cas, la Comissió Europea.
3. L'acord d'admissió o inadmissió a tràmit del procediment ha de confirmar, modificar o al·largar la suspensió del procediment per una possible vulneració de la normativa de protecció de dades tramitat davant de l'autoritat de protecció de dades, del qual deriva aquest procediment d'autorització judicial.
4. Admesa a tràmit la sol·licitud, el tribunal competent ho ha de notificar a l'autoritat de protecció de dades a fi que ho traslladi als qui intervinguen en el procediment tramitat davant seu perquè s'hi personen en el termini de tres dies. Igualment, s'ha de traslladar a la Comissió Europea al mateix efecte.
5. Conclò el termini que esmenta la lletra anterior, s'ha de traslladar la sol·licitud d'autorització a les parts personades a fi que en el termini de deu dies al·leguen el que consideren procedent, i poden sol·licitar en aquest moment la prèvia de les proves que consideren necessàries.
6. Transcorregut el període de prova, si alguna de les parts ho ha sol·licitat i l'òrgan jurisdiccional ho considera pertinent, s'ha de dur a terme una vista. El tribunal pot decidir l'abast de les qüestions sobre les quals les parts han de centrar les seues al·legacions en aquesta vista.
7. Finalitzats els tràmits que esmenten els tres apartats anteriors, el tribunal competent ha d'adoptar en el termini de deu dies una d'aquestes decisions:
 - a) Si considera que la decisió de la Comissió Europea és conforme al dret de la Unió Europea, ha de dictar una sentència que ho declare així i ha de denegar l'autorització sol·licitada.
 - b) En cas que considere que la decisió és contrària al dret de la Unió

Europea, ha de dictar una interlocutòria de plantejament d'una qüestió prejudicial de validesa d'aquesta decisió davant del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, en els termes de l'article 267 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

L'autorització omís es pot concedir si la decisió de la Comissió Europea qüestionada és declarada invàlida pel Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

8. El règim de recursos és el que preveu aquesta llei.

Disposició final setena. *Modificació de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil*

Es modifica l'article 15 bis de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, que queda redactat de la manera següent:

Article 15 bis. *Intervenció en processos de defensa de la competència i de protecció de dades.*

1. La Comissió Europea, la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència i els òrgans competents de les comunitats autònomes en l'àmbit de les seues competències poden intervenir en els processos de defensa de la competència i de protecció de dades, sense tindre la condició de part, per iniciativa pròpia o a instància de l'òrgan judicial, mitjançant l'aportació d'informació o presentació d'observacions escrites sobre qüestions relatives a l'aplicació dels articles 101 i 102 del Tractat de funcionament de la Unió Europea o els articles 1 i 2 de la Llei 15/2007, de 3 de juliol, de defensa de la competència. Amb la vista de l'òrgan judicial corresponent, també poden presentar observacions verbals. A aquest efecte, poden sol·licitar a l'òrgan jurisdiccional competent que els remeta o els faci remetre tots els documents necessaris per a fer una valoració de l'assumpte de què es tracte.

L'aportació d'informació no comprèn les dades o els documents obtinguts en l'àmbit de les circumstàncies d'aplicació de l'exempció de la reducció de l'import de les multes que preveuen els articles 65 i 66 de la Llei 15/2007, de 3 de juliol, de defensa de la competència.

2. La Comissió Europea, la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència i els òrgans competents de les comunitats autònomes han d'aportar la informació o presentar les observacions que preveu el número anterior deu dies abans de la celebració de l'acte del judici a què es refereix l'article 433 o dins el termini d'oposició o impugnació del recurs interposat.

El que disposen els apartats anteriors en matèria de procediment és

aplicable, així mateix, quan la Comissió Europea, l'Agència Espanyola de Protecció de Dades i les autoritats autonòmiques de protecció de dades, en l'àmbit de les seues competències, consideren necessària la seua intervenció en un procediment que afecte qüestions relatives a l'aplicació del Reglament (UE) 2016/679, del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016.

Disposició final huitena. *Modificació de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats*

S'incloou una nova lletra *I* en l'apartat 2 de l'article 46 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, amb el contingut següent:

I La formació en la seguretat dels mitjans digitals i en la garantia dels drets fonamentals a Internet.

Disposició final novena. *Modificació de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica*

Es modifica l'apartat 3 de l'article 16 de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, que passa a tindre el tenor següent:

Article 16. *1*

3. L'acció a la història clínica amb fins judicials, epidemiològics, de salut pública, d'investigació de docència, es regeix pel que disposen la legislació vigent en matèria de protecció de dades personals i la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, i la resta de normes aplicables en cada cas. L'acció a la història clínica amb aquests fins obliga a preservar les dades d'identificació personal del pacient, separades de les de caràcter clínicoassistencial, de manera que, com a regla general, quede assegurat l'anonimat, llevat que el mateix pacient haja donat el consentiment per a no separar-les.

S'exceptuen els casos d'investigació que preveu l'apartat 2 de la disposició addicional dessetena de la Llei orgànica de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

Així mateix, s'exceptuen els casos d'investigació de l'autoritat judicial en els quals es considere imprescindible la unificació de les dades identificatives amb les clínicoassistencials, en què al atindre's al que disposen els jutges i els tribunals en el procediment corresponent. L'acció a les dades i

els documents de la història clínica queda limitat estrictament als fins específics de cada cas.

Quan així sigui necessari per a previndre un risc o un perill greu per a la salut de la població, les administracions sanitàries a les quals es refereix la Llei 33/2011, de 4 d'octubre, general de salut pública, poden accedir a les dades identificatives dels pacients per raons epidemiològiques o de protecció de la salut pública. L'acció ha de fer, en tot cas, un professional sanitari subjecte al secret professional o una altra persona subjecta, així mateix, a una obligació equivalent de secret, amb la motivació pròpia per part de l'administració que sol·licita l'accés a les dades.

Disposició final desena. Modificació de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació

S'incloou una nova lletra l en l'apartat 1 de l'article 2 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació que queda redactada de la manera següent:

l La capacitat per a garantir la plena inserció de l'alumnat en la societat digital i l'aprenentatge d'un ús segur dels mitjans digitals i respectuós amb la dignitat humana, els valors constitucionals, els drets fonamentals i, particularment, amb el respecte i la garantia de la intimitat individual i col·lectiva.

Disposició final onzena. Modificació de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern

Es modifica la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, en els termes següents:

U. S'afegeix un nou article 6 bis, amb la redacció següent:

Article 6 bis. Registre d'activitats de tractament

Els subjectes que enumera l'article 77.1 de la Llei orgànica de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals han de publicar el seu inventari d'activitats de tractament en aplicació de l'article 31 de la Llei orgànica esmentada.

Dos. L'apartat 1 de l'article 15 queda redactat de la manera següent:

1 Si la informació sol·licitada conté dades personals que revelen la ideologia, l'afiliació sindical, la religió, les creences, l'acció política, pot autoritzar en cas que es tinga el consentiment exprés per escrit de l'afectat, llevat que l'afectat haja fet manifestament públic que les dades abans que se sol·licitara l'accés

Si la informació inclou dades personals que facen referència a l'origen racial, a la salut o a la vida sexual, inclou dades genètiques o biomètriques o continguts relatives a la comissió d'infraccions penals o administratives que no comporten l'amonestació pública a l'infractor, l'acció només es pot autoritzar en cas que es tinga el consentiment exprés de l'afectat o si aquell està amparat per una norma amb rang de llei.

Disposició final dotzena. Modificació de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques

Es modifiquen els apartats 2 i 3 de l'article 28 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, que passen a tindre la redacció següent:

Article 28. 17

2. Els interessats tenen dret a no aportar documents que ja estiguen en poder de l'administració actuant o que haja elaborat qualsevol altra Administració. L'administració actuant pot consultar o obtenir aquests documents tret que l'interessat s'hi oposi. No escau l'oposició quan l'aportació del document s'exigisca en el marc de l'exercici de potestats sancionadores o d'inspecció.

Les administracions públiques han d'obtenir els documents electrònicament a través de les seues xarxes corporatives o mitjançant una consulta a les plataformes d'intermediació de dades o altres sistemes electrònics habilitats a l'efecte.

Quan es tracte d'informes preceptius ja elaborats per un òrgan administratiu diferent del que tramita el procediment, aquests s'han de remetre en el termini de deu dies a comptar de la seua sol·licitud. Complert aquest termini, s'ha d'informar l'interessat que pot aportar aquest informe o esperar que el remeta l'òrgan competent.

3. Les administracions no han d'exigir als interessats la presentació de documents originals, llevat que, amb caràcter excepcional, la normativa reguladora aplicable establisca el contrari.

Així mateix, les administracions públiques no han de requerir als interessats dades o documents que no exigisca la normativa reguladora aplicable o que haja aportat abans l'interessat a qualsevol administració. A aquests efectes, l'interessat ha d'indicar en quin moment i davant de quin òrgan administratiu va presentar els documents esmentats, i les administracions públiques els han d'obtenir electrònicament a través de les seues xarxes corporatives o d'una consulta a les plataformes d'intermediació de

dades o altres sistemes electrònics habilitats a l'efecte, tret que conste en el procediment l'expressa de l'interessat o que la llei especial aplicable requerisca el seu consentiment exprés. Excepcionalment, si les administracions públiques no poden obtenir els documents esmentats, poden sol·licitar novament a l'interessat que els aporte.

Disposició final tretzena. Modificació del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors

S'afegeix un nou article 20 bis al text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, amb el contingut següent:

Article 20 bis. Drets dels treballadors a la intimitat en relació amb l'entorn digital i a la desconexió

Els treballadors tenen dret a la intimitat en l'ús dels dispositius digitals que pose a la seua disposició l'ocupador, a la desconexió digital i a la intimitat davant de l'ús de dispositius de videovigilància i geolocalització en els termes que estableix la legislació vigent en matèria de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

Disposició final catorzena. Modificació del text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic

S'afegeix una nova lletra j bis a l'article 14 del text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, que queda redactada de la manera següent:

j bis) A la intimitat en l'ús de dispositius digitals posats a la seua disposició davant de l'ús de dispositius de videovigilància i geolocalització així com a la desconexió digital en els termes que estableix la legislació vigent en matèria de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

Disposició final quinzena. Desplegament normatiu

S'habilita el Govern per a desplegar el que disposen els articles 3.2, 38.6, 45.2, 63.3, 96.3 i la disposició addicional sisena, en els termes que estableixen.

Disposició final setzena. Entrada en vigor

Aquesta llei orgànica entra en vigor l'endemà de la publicació en el **Boletí Oficial del Estado**.